

# Матай йахьыла а-Инджыль

# **Матай йахьыла а-Инджыль**

А-Гыра Цкъа атакІрала а-Институт  
Москва  
2021

## Матай йахыла а-Инджьыль

АтакІра атекст аэлектрон формат  
а-ГІвыра Цкьа атакІрала а-Институт  
асайт апны йГІау йауаштІ:  
<http://ibt.org.ru/ru/media?id=ABA>  
Электронные версии и аудиоверсии  
переводов библейских текстов на аба-  
зинский язык можно скачать на сайте  
Института перевода Библии:  
<http://ibt.org.ru/ru/media?id=ABA>



ISBN 978-5-93943-295-5

© Институт перевода Библии, 2021

# Апхъажва

## Хвду зму апхъагIвчва!

Швара швпахъ йщтIапI Матай йахъыла а-Хабар Бзи, а-Уасйат Шыц агIвыраква йрыуа закIу. А-Уасйат Шыци а-Уасйат Ажвдзи агIвыраква йыр-ГIвыру а-Библия гIандыршитI. Адунай апны сквшышв щарда руацIа ауи рахIа щарда йызпхъуз йгъи йызпхъаркIвауа ГIвырапI. «Хабар Бзи» – хIва дапхъатI Иисус Христос йапхъара. А-Уасйат Шыц йаныпI ауи а-Хабар Бзи йазынарху пщаквчважва ракI. Ауат зымгIва Иисус Христос йбзазари йкъвырлыкъвхари, Ауи йапхъари йакIвйыршаз агIальаматракви, Ауи йпсри йгIабзагылхри йрыквчважвитI. А-Инджбыль гIазквчважвауа агIаншараква Израиль апны хIызту асквшпхъадзара I асквшышв агIан йакIвшитI. Ауат агIамтаква рагIан Израиль аурым императорква рунашва йацIан.

Акъристан цIас апкъ йтагылата ари а-Инджбыль згIвыз ашвахчIвква ргIазкIкIгIвы, Иисус Христос йызшитта йыщтацаз, ажвыгIвыгIв апостолчва йрыуа заджвыта йчпаз Левий Матай йакIвпI.

Матай й-Хабар Бзи ззигIвыз йалкIгIата акъристан дин тшадызкIылыз аджъутква ракIвпI. Матай йгIвыра Назарет йауу Иисус йабанпараквала дгIалагитI. Ауи йгIанарбитI Иисус аджъутква рабаду хъара Ибрахими Израиль рыпаштыхI Дауыти райшата дшыртынху. А-Уасйат Ажвдза запыт тшазынайырхумца, Матай йгIаликIгитI Иисус а-Нчва йгIалихыз ЗымгIвархъада (ры-ПаштыхI) йгъи р–ГIашаквыжъыгIв шйакIву, Ауи йгIайра аджъут пигIамбарква шаквчважвахъаз.

Матай йгватра щардала йазынайырхитІ Иисус йчважваракви йбжъагажвакви (агІвыра пщба йчпата азакІы йнайгвгъауата), ауат ахабархІвара материалгы рыцта йгІайитІ. Матай йгІайырбитІ Иисус а-Нчва й-Хабза шгІайгвынгІвуи Ауи й-Хъара йшайрыпхъауи. Ауаса рахІа йхъадахугы Иисус а-Нчва й-Хабзи апи-гІамбарквa йырхІвази т̄айырх̄ыйаз акІвпІ. Ауи йпны Израиль ауагІахъа ртурых ахІаракІыра йнадзатІ.

АхабархІвара текст апны тшгІалыркІгІитІ Иисус йгвгІанаграква злу хвтематика азкІкІракІ:

АжвгІванд Хъара ауысла Ащхъа уаз (5-7 ахъаква);

ажвыгІвыгІв апостолчва йырзынарху абжъагажва (10 ахъа);

АжвгІванд Хъара ауысла ажвак̄вышквa (13 ахъа);

Христос уйапхъагІвхарныс ахъазла йата-хъу (18 ахъа);

апхъахкІъала адунай апны йыншуш ауысла Иисус йхІваз (24-25 ахъаква).

Грек бызшвала йыргІвытІ а-Хабар Бзи. Ауаса акър-истан дин щаквгылищтара йагІвсхъу асквшышв 20 руацІа ауи швкІпхъадзарала адунай абызшваквала йатаркІтІ. Ужвы абар Матай йахъыла а-Хабар Бзи абаза бызшвалагы йапхъахауата йгІацІцІитІ.

А-ГІвыра Цкъа атакІрала а-Институт йшырзыра-зу ахІвитІ Матай йахъыла а-Хабар Бзи атакІыгІви аредакторкви, ауат йрыццауата ауи абаза бызшвала агІацІцІтра йацхърагІаз зымгІвагы.

АтакІра атекст аэлектрон формат а-ГІвыра Цкъа ата-кІрала а-Институт асайт апны йгІау йауаштІ ([ibt.org.ru](http://ibt.org.ru)).

## А-Библия гІвыраква рыхызыкква абазали урышвли

А-Библия анахъанат ахъвква йырзынарху агІардыргаква гІвызджъара хІрынйитІ. Ахъвшара ахъа ацІахъбырг йгылу агІардырга йгІанарбитІ анахъани а-Хабар бзи (Марк йахъыла, Лука йахъыла, ЙохІан йахъыла) апны Иисус йбзазара йара ауи атурых йъаквчважвауа. АсатырыцІахъгІарбага апны агІардырга йгІанарбитІ ашІчІвара йазынарху агІагвныргІвыга. Запыт ауи а-Хабар бзи апны йызквчважвауа а-Уасйат Ажвдза йауу текстпІ. ЗынгІалашварагы ауи йгІанарбитІ а-Уасйат Шыц йауу, йара ауи атема йапщылу ашІчІвара.

А-Библия агІвыраква зымгІва ужвыгыи абаза бызшвала йъатарымкІс йгІалцІла, араъа хІара йгІахІырбитІ урышв бызшвала ауат агІвыраква рыхызыкквагы, йызтахъу урышв бызшвала йаъу ауат агІвыраквагы дырпшныс йылшарныс ахъазла.

ЙачІвакІ зхъадзгылу (\*) агІвыра ахъыз абаза бызшвала йатаркІта йгІацІцІхъаз гІвырапІ. ГІвйачІвакІ зхъадзгылу (\*\*\*) агІвыра ахъыз заткІра ацІыхъва йна-дзауа, дукІ йнамихуата йгІацІцІуаш гІвырапІ.

Абазала ахъыз	Абазала ахъыз (йахъарыста)	Урышвла ахъыз
Абазара	Бза.	Бытие
АтыцІра	ТыцІ.	Исход
ЛевиргІа	Лев.	Левит
Апхъадзараква	Пхъадз.	Числа
ЙгІвбахуауа а-Хабза	Хаб.	Второзаконие

ЙахЮшугІа	ЙахІ.	Книга Иисуса Навина
АхІаквѡмхагІвчѡа	ХІакв.	Книга Судей Израилевых
Рут*	Рут	Книга Руфи
1/2/3/4 АпаштахІыгІѡакѡа	1/2/3/4 Паш.	1/2/3/4 Книга Царств
1/2 АскѡшгІѡѡракѡа	1/2 Скѡш.	1/2 Книга Паралипоменон
ГІѡѡер	ГІѡѡер	Книга Ездры
НыхІаѡийа	НыхІ.	Книга Неемии
Эстер*	Эст.	Книга Есфири
Айуб	Айуб	Книга Иова
Псалтир	Пс.	Псалтирь
Ажѡакѡѡышкѡа	Ажѡа.	Книга Притчей Соломоновых
АѡазхІѡагІѡ	Аѡаз.	Книга Екклесиаста, или Проповедника
Ашѡакѡа рашѡа	Ашѡа.	Книга Песнь Песней Соломона
ЙышгІаѡхІу	Йыш.	Книга пророка Исаии
ЙыраѡихІу	Йыр.	Книга пророка Иеремии
Гѡѡѡѡа	Гѡѡѡ.	Книга Плач Иеремии
ЙыхІаѡѡыхѡел	ЙыхІ.	Книга пророка Иезекииля
Данель	Дан.	Книга пророка Даниила
ХІѡшегІа	ХІѡш.	Книга пророка Осии

Йоѡел	Йоѡ.	Книга пророка Иоиля
Гѡамос	Гѡам.	Книга пророка Амоса
Гѡабдийа	Гѡаб.	Книга пророка Авдия
Инус*	Ин.	Книга пророка Ионы
Микѡа	Микѡ.	Книга пророка Михея
Нахѡум	Нахѡ.	Книга пророка Наума
Хѡабахъухъ	Хѡаб.	Книга пророка Аввакума
Цыфаныйа	Цыф.	Книга пророка Софонии
Хѡагай	Хѡаг.	Книга пророка Аггея
Закъарыйа	Закъ.	Книга пророка Захарии
Малаки	Мал.	Книга пророка Малахии
Матай*	Мат.	Евангелие от Матфея
Марк	Мк.	Евангелие от Марка
Лука**	Лк.	Евангелие от Луки
Йохѡан	Йохѡ.	Евангелие от Иоанна
Руысква**	Руыс.	Деяния апостолов
Йакъвып	Йакъв.	Послание Иакова



1/2 Петр	1/2 Петр	1/2 послание Петра
1/2/3 ЙохІан	1/2/3 ЙохІ.	1/2/3 послание Иоанна
ЙахІуда	ЙахІуда	Послание Иуды
Рим абзазагІвчва	Рим	Послание к Римлянам
1/2 Коринт абзазагІвчва	1/2 Кор.	1/2 послание к Коринфянам
Агалатква	Гал.	Послание к Галатам
Эфес абзазагІвчва	Эфес	Послание к Ефесянам
Филип абзазагІвчва	Фил.	Послание к Филиппийцам
Колос абзазагІвчва	Кол.	Послание к Колоссянам
1/2 Тесалоника абзазагІвчва	1/2 Тес.	1/2 послание к Фессалоникийцам
1/2 Тимофей	1/2 Тим.	1/2 послание к Тимофею
Тит	Тит	Послание к Титу
Филимон	Филим.	Послание к Филимону
Аджьутква	Джьут.	Послание к Евреям
ЙохІан ййырбаз	Ййырбаз	Откровение Иоанна Богослова

# Матай йахъыла а-Инджъыль

*Иисус йабанпараква*

*(Лк. 3:23-38)*

- 1** <sup>1</sup>Ибрахим йпа Дауыт йпа Иисус Христос йабан-  
параква рыгІвра:
- <sup>2</sup>Ибрахим ИсхІакъ дйабан,  
ИсхІакъ Йакъвып дйабан,  
Й акъвып ЙахІуди ауи йащчвакви драбан,
- <sup>3</sup>ЙахІуда Пареци ЗерахІи драбан,  
Пареци ЗерахІи ран Тамара лакІвын,  
Парец ХІецрон дйабан,  
ХІецрон Рам дйабан,
- <sup>4</sup>Рам Паминадав дйабан,  
Паминадав НахІшон дйабан,  
НахІшон Сальмон дйабан,
- <sup>5</sup>Сальмон МугІаз дйабан,  
МугІаз йан РахІаб лакІвын,  
МугІаз Гвбед дйабан,  
Гвбед йан Рут лакІвын,

- Гвбед Йишай дйабан,  
6 Йишайгы апаштыI Дауыт дйабан.  
Дауыт Сольман дйабан,  
Сольман йан Урия йпхIвысыз ачвзаба  
лакIвын,  
7 Сольман РехIобогIам дйабан,  
РехIобогIам Бийа дйабан,  
Бийа Аса\* дйабан,  
8 Аса ИехIошафат дйабан,  
ИехIошафат Иорам дйабан,  
Иорам Пузыйа дйабан,  
9 Пузыйа Иотам дйабан,  
Иотам АхIаз дйабан,  
АхIаз ХIезекия дйабан,  
10 ХIезекия Манассия дйабан,  
Манассия Амон дйабан,  
Амон Иосия дйабан,  
11 Иосия Иоаким дйабан,  
Иоаким Иехонии ауи йащчвакви драбан.  
Ауи агIан ауагIа Вавилон йдырквачтI.  
12 Вавилон йандырквачх амштахъ  
Иехония Шеалтиил дйабахатI,  
Шеалтиил Зерубабель дйабан,  
13 Зерубабель Авиуд дйабан,  
Авиуд Элйахъим дйабан,  
Элйахъим Азор дйабан,  
14 Азор Цадохъ дйабан,  
Цадохъ Ахим дйабан,  
Ахим Элиуд дйабан,

---

\* 1:7 Грекла: «Асаф»; йара ауи 1:8 апынгы. Ауаса швапшы:  
1 АсквшгIвыраква 3:10.

<sup>15</sup> Элиуд Элизар дйабан,

Элизар Матфан дйабан,

Матфан Йакъвып дйабан,

<sup>16</sup> Йакъвып Мария лхъацІа Усыф дйабан,

Мария Христос\* -хІва йызпхъауа Иисус  
дгІалритІ.

<sup>17</sup> ЙшалакІу Ибрахим йпны йгІашІарышвта Дауыт  
йпныдза жвипщ абанпаракІ аъан, Дауыт йпны йгІа-  
шІарышвта Вавилон йандырквачхыздзагы жвипщ  
абанпаракІ аъан, Вавилон йандырквачхыз йгІа-  
шІарышвта Христос дангІадрийыздзагы жвипщ  
абанпаракІ аъан\*\*.

### *Иисус дшгІадрийыз*

<sup>18</sup> Иисус Христос дшгІадрийыз атурых ари акІвпІ.  
Иисус йан Мария Усыф дызрхІвайтІ, ауаса ауи дига-  
ра апхъала йшгІацІцІызла лара дымгвадууын. Ауи  
йгІалрира атахъыз асаби а-Нчва й-Псы\*\*\* йахыла ауи  
лымгва дташватІ. <sup>19</sup> Мария пхІвыста дызгушыз Усыф

---

\* <sup>1:16</sup> Христос – грек ажвапІ, джъут бызшвала – МасихІ (Ма-  
шиахІ). Христос «Помазанник»-хІва йгІаныцІитІ, а-Нчва  
йгІалихыз ЗымгІвархъада (ПаштыхІ).

\*\* <sup>1:17</sup> Матай Израиль атурых ххъвыкІта йшитІ, хъвипхъадза  
жвипщ абанпаракІ алайцІитІ. Ауаса, йшаъула, ауат абанпа-  
раква рыцІа йайхІан ауи йаницІаз ацкІыс. Ауи агІамта агІвы-  
рагІаныршагІвчва йугвнукІылныс рыцІа ймайрахара ахъазла  
абанпараква рпхъадзара ахъадрисныс ауаштІ. Ауи йгІалцІла  
ари ахъа апны ажва «аба» йгІанакІныс закІы гъазхІвам «аба-  
ду» йгы «абаду хъара».

\*\*\* <sup>1:18</sup> А-Нчва й-Псы «Дух Святой».

дГвычІвГІвыс цІабыргын\*, Мария дшымгвадууыз анидыр, ауи лпха лхъимхра ахъазла ауыс ацІайм-ырхауата мадза-мадза - йтахъын.

<sup>20</sup> Ауаса ауи ауаса йчпарныс йанаквикІ, пхызла ЙхІыхвиту ймальяыкъ дйызгІайын йгІайайхІвтІ:

– Дауыт йпа Усыф! Мария пхІвыста дгІаугныс уачвымшван, йауа ухІвузтын ауи йылуацІу а-Саби а-Нчва й-Псы дичІвыпІ.

<sup>21</sup> Ауи Па дгІалриуаштІ, уаргъи Ауи Исус-хІва\*\* йыхъуцІуштІ, йауа ухІварыквын Ауи йуагІа йгІа-рыквшваз рыгвнахІква йырчвихчуштІ!\*\*\*

<sup>22</sup> ЙгІаншаз зымгІва ЙхІыхвиту апигІамбар йгІаййыр-хІваз акІвпІ:

<sup>23</sup> «Ауи апхІвыспа дымгвадухуштІта Па дгІалриуаштІ,

Ауи Еммануил-хІва йыхъырцІуштІ),

ауи йгІаныцІитІ: «А-Нчва хІара дхІыцпІ»\*\*\*\*.

<sup>24-25</sup> ДангІашІыхах Усыф ЙхІыхвиту ймальяыкъ йшгІайайхІвыз апшта йчпан, Мария Усыф дипхІвыс-хатІ, ауаса ауат хъацІа-пхІвысра гынкъврымгатІ апхІвыс Па дгІалрийынцІкІара. Асаби Исус-хІва йыхъицІатІ ауи.

---

\* 1:19 ГІвычІвГІвыс цІабыргы «праведный человек»; авариантква гІвцІабыргы йгъи гІвцІабыргыра «праведность» атакІраква рпны йгІадрывабапитІ.

\*\* 1:21 Джьут бызшвала «Йешуа»; ауи ахъыз йгІаныцІитІ «Й-ХІ-У-ХІ (ЙхІыхвиту) хІгІайхчуштІ».

\*\*\* 1:21 Псалтир 129:8 апны араса йаныпІ: «Израиль агвнахІква зымгІва йырчвихчуштІ Ауи».

\*\*\*\* 1:23 ЙышгІайхІу 7:14.

*АмарагІацІцЫрта ауасаражвквa Иисус  
квырмыш йзырчпитІ*

**2** <sup>1</sup>Иисус ЙахІудашта\* акыт БетлехІем апны апаш-  
тыхІ Ирод\*\* йунашвахъцІара агІамта агІан дгІа-  
дритІ. Иисус дангІадри амщтахъ Иерусалим йгІайтІ  
амарагІацІцЫрта йауаз ауасаражвквa. <sup>2</sup>Ауат ауагІаквa  
йырцІгІун:

— Дабаъу йгІадришІыцыз аяхІудаквa ЗымгІва-  
рхъада? ХІара Ауи йыйачІва амарагІацІцЫрта апны  
йгІбан\*\*\* Ауи квырмыш йзыхІчпарныс хІгІайтІ.

<sup>3</sup>Ауи ахабар анигІа, апаштыхІ Ирод хІалъабалъы-  
къра гІайылашватІ, ауи йыцта Иерусалим йтабазуз  
зымгІвагъи хІалъабалъыкъра гІарылашватІ. <sup>4</sup>Ауи  
аджът шогъан хъадакви\*\*\*\* а-Хабза арыпхъагІвчви  
зымгІва йпны йгІазшІитын дырцІгІатІ Христос, а-Нчва  
йгІалихыз ЗымгІвархъада, дъагІадрира атахъыз.

<sup>5</sup> — ЙахІудашта а-БетлехІем апны, — джъауап  
гІайырттІ ауи, — йауа ухІварырквын ауи акІвпІ йшану  
апигІамбар йпны:

<sup>6</sup> «Уаргы, БетлехІем, ЙахІудашта адгъыл апны  
йаъу,

ЙахІудашта акъала хъадаква рпны ура  
рахІа йхвыцу гъуакІвым.

---

\* 2:1 ЙахІудашта «Иудея».

\*\* 2:1 Ирод — Ирод Дудзда ЙахІудашта дапаштыхІын хІыс-  
квшпхъадзара апхъала асквш 40 йгІашІарышвта 4-хуз асквшдза.  
ЙахІудашта йахъазымкІва ауи йпаштыхІыгІва йаланакІуан  
Шомронгы Галилгы.

\*\*\* 2:2 Йа: «ХІара йыгІбатІ Ауи йыйачІва шгІацІцЫз».

\*\*\*\* 2:4 Аджът ш огъан хъадаква — «аджът диннкъвагІвчва  
хъадаква» гІаныцІитІ, урышвлa — «первосвященники».

Уара упны дГІаншуштІ а-УнашвачпаГІв

Сара суаГІа Израиль йырхъпшылуаш»\*.

<sup>7</sup> Ауаџа Ирод мадза-мадза ауасаражвква йпны йГІайрайгван айачІва анГІанша азаман тамамта йГІаййырдыртІ. <sup>8</sup> Ауи ауат БетлехІем йщтитІ араса рыхъвда йыквицІан:

– Швцата бзи-бзи йГІашвшвырдыр йГІадришІыцыз а-Саби йуысква зымГІва. Ауи данГІашваура, ахабар сшвырдыр, саргъи сцата Ауи квырмыш йзысчпарныс сылшара ахъазла.

<sup>9</sup> Ауат апаштыхІ рыхъвда йГІаквицІаз йаздзыргІвын мГІва йыквылтІ. АмагаГІацІуырта апны йырбаз айачІва\*\* ауат рапхъала йцун, йцІыхъвахуз ауи а-Сабипшка дъаныз ахъахъ йГІашІастІ. <sup>10</sup> АйачІва анырба, ауасаражвква мчыта йгвыргъбатІ. <sup>11</sup> Ауат атдзы йнашылта а-Сабипшки Ауи йан Марии йанырба, тшкІадрышвын Ауи квырмыш йзырчпатІ, рхарзынаква гІахъыртІын асоГІаква Ауи йырттІ: ахъапщ, аладан\*\*\* йгъи амирра\*\*\*\*. <sup>12</sup> Ауаса ауат пхызла йырбатІ Ирод йпны йхъынхІыыхныс йшамуашыз, даргъи датша мГІвакІла ркъралъ йцахтІ.

### *Мсыр анныдза ардара*

<sup>13</sup> Ауасаражвква анджвыквылх, пхызла Усыф ЙхІыхвиту ймальяыкъ дйызгІайын йГІайайхІвтІ:

---

\* <sup>2:6</sup> МикІа 5:2.

\*\* <sup>2:9</sup> Йа: «ЙанГІацІуаз йырбаз айачІва».

\*\*\* <sup>2:11</sup> Аладан – Аравии Алагъ Африки рпны йГІайуа агІайыраква хвы зму, фыГІв пшдза гІазхъахІауа рсаГІыз.

\*\*\*\* <sup>2:11</sup> Амирра – смирна-хІвагъи йапхьитІ, Аравия йГІайуа агІайыра фыГІв пшдза гІазхъахІауа асаГІыз.

– Угагыл, а-Сабипшки Ауи йани нахвта, швырдата Мсыр швца. Ауаъа шваъазла сажва нашвайдзанцІ-кЪара, йауа швхІвузтын Ирод а-Сабипшка дгІайаута дищныс йтахыпІ.

<sup>14</sup> Усыф а-Сабипшки Ауи йани найахвын уахъын-лата Мсыр йцатІ. <sup>15</sup> Ауаъа ауи Ирод дпсындзыкІа даъан. Абарауаса йцІабыргхатІ а-Нчва апигІамбар йгІаййырхІваз йажвакв: «Мсыр дгІатыздан с-Па дгІазшІыстІ Сара»\*.

### *Асабиква рщра ауысла Ирод йунашва*

<sup>16</sup> Ирод ауасаражквца дшгІаржъаз ангІайгвынгІвы, йтара дтыцІуа дгвыжвкІын, унашва йчпатІ Бетле-хІеми ауи аргванкви йтаз гІвысквшадза зхъыцІуаз ачкІвынхвыцквца зымгІва хъырщгІарныс. Асабипшка данйыз агІамта ауи ауасаражквца йгІайархІвызла йщаквйыргылтІ.<sup>17</sup> Абарауаса йцІабыргхатІ а-Нчва апигІамбар ЙырамихІу ййырхІваз:

<sup>18</sup> «ЙугІитІ абжъы Рама кыт апны\*\*,  
агвынкъра чІвыуабыжь, –  
лсабиква лчІвыуитІ Рахиль

\* <sup>2:15</sup> ХІошегІа 11:1. АпигІамбарквца ргІвыра йауу ари ашІчІвара апны ЙхІыхвиту дызквчважвауа Йара йгІалихыз аиудей уа-гІа ракІвпІ. Ауаса Матай ауи ацитата Иисус Христос йзигитІ. Ауыла ауи йгІайырбитІ ЙхІыхвиту Израиль ауагІа дызларыкв-гвыгъузгъи дызларызпшуазгъи Иисус йпны штшгІахъыртІыз.

\*\* <sup>2:18</sup> ...Рама кыт апны – А-Библия апны Йакъвып бзи йбуз йхъапшыла дъацІарцІаз йапшымкІва йгІадырбитІ. АпигІамбар ЙырамихІу йшихІвазла, ауи дъацІарцІаз Рама кыт йазаргванын. Араъа акІвпІ йъадырдалыз Вавилон йдырквачуашыз зымгІва. Рахиль йгІалырбатІ зпачваквца зджъабуз анчваквца зымгІва рхъыгІа. ЙырамихІу 31:15.



йылтахымкІва тшшаквылкІыхныс,  
йауа швхІвузтын ауат гъабахым».

### *Мсыр йгІатыцІхумІ*

<sup>19</sup> Ирод данпсы амштахь Усыф Мсыр апны пхызла ЙхІыхвиту ймалъабыкъ дйызгІайтІ.

<sup>20</sup> – УгІагыл, – йхІватІ ауи, – а-Сабии Ауи йани нахвта Израиль швхынхІвых. А-Саби дызщныс зтахъыз дгъбзахым.

<sup>21</sup> Усыф а-Сабии Ауи йани найахвын Израиль адгбылла йджвыквылтІ. <sup>22-23</sup> Усыф ЙахІудашта апны Ирод йтарала ауи йпа Архелай ахъара шйымаз анидыр, дхынхІвыхныс дшватІ. Ауаса пхызла датшагъи унашвакІ ангІайадза Галил дцан, ауаъа Назарет кыт дбззарныс дгІашІастІ. Абарауаса апиГамбарква ражваквациабыргхатІ Ауи Назарет йауу-хІва йшйыпхыушыз\*.

### *ЙахІа ДзытщГІвы йуаз*

(*Мк. 1:2-8; Лк. 3:1-18; ЙохІ. 1:19-28*)

**З** <sup>1</sup> Ауат амшква ЙахІа ДзытщГІвы\*\* йуазхІвара джвыквициатІ ЙахІудашта акъвым апны.

---

\* <sup>2:22-23</sup> Датшата йхІхІвапІта, хъачвамшара гІаныпщуата. (Швапшы: Псалтир 21:7; ЙышгІайхІу 53:3; ЙохІан 1:46). Йалныс ауаштІ, араъа агІвырагІаныршагІв аджъут ажва «нецер» («махъвы») шакІву йгІайырбауа – швапшы: ЙышгІайхІу 11:1. Ауаса комментаторквкІ ауи ажва «Назарет йауу» йапщылахарныс ауаштагъи йырпхъадзитІ (швапшы: Апхъадзараквва 6:1-21; АхІаквымхагІвчва 13:5).

\*\* <sup>3:1</sup> ЙахІа ДзытщГІвы – урышвла Иоанн Креститель. Атермин дзытщра «крестить» агрек заманхъыз баптидзо «адзы атщра»

2 — ШвыгвнахІква тшырзыжвдырх\*! — йхІвун ауи. — Йауа швхІвузтын а-ЖвГІванд а-Хъ́ара гІаргванхахъатІ!

3 ЙахІаа йыхъаз апигІамбар ЙышгІайхІу йхІвун:

Абжбы гІагитІ ақъвым апны:

«ЙхІыхвиту йымгІвайсырта шврыхІазыр,  
йшвчпа райшата Ауи йымгІвакв!»\*\*

4 ЙахІаа йчГІвычаква амахтша ахъвы йгІалхын, арахвчва йгІалхын амъа йыбгъайцІуз. ФачІвыта ауи йыхъвун амацІи архъа цхи. 5 Ауи йызгІайуан Иерусалим, ЙахІудашта шабгу йгъи Иордан аргванква йгІартыцІуаз ауагІа. 6 А-Нчва йпахъ зыгвнахІква тшырзыздырхуаз ауи Иордан адзыгІв апны адзытщра йахъищтуан.

7 Адзытщра йахъысныс йызгІайуаз афарисейкви\*\*\* асаддукейкви\*\*\*\* ЙахІаа йрайхІвтІ:

хІашІпшын йгІанхІыршатІ. ЗакІы гъазхІвам а-Нчва заджвыкІ йызхъазцІуз амаджъусиква йапхъахуз асквшышв агІан йазалху аригуал акІвдыршарныс: адзы абгата тштщра. Ауи йгІаныцІуан абзаражв апсра, абзара шІыц айра.

\* 3:2 АгвнахІква тшырзыдырхра — ауи йгІаныцІитІ агІвычІ-вГІвыс а-Нчва йпахъ йыгвнахІква тшырзидырхта йыкъазщи йбзазаци йпсахра шатахъу.

\*\* 3:3 ЙышгІайхІу 40:3.

\*\*\* 3:7 Афарисейква — ауат рдин гвып йаланақІуаз ауагІаква а-Хабза мыгІвхъгара аламкІва йшдырхъйушыз, рабачваквара рцІасквала йшббазушыз, аригуал ацкъара багъбата йшадкІ-ылазлушыз йрыщтан.

\*\*\*\* 3:7 Асаддукейква — йалкІгІата аджъут шогъанкви Иерусалим аристократкви злаз аиудейква рдин гвып. Асаддукейква афарисейква «ршІалахІвара хабарыжв» йгъадымгылуазтІ, апсчва ргІабзагылхра, ауи йаццауата амальаыккъкви аджъын квайчІвакви раъазлара йгърызхъарымцІузтІ. Хъгал ду рыман асаддукейква аиудейква ЙхІаракІу р-Совет апны.

– Швара, ащтанчІв хъшараква! ЙгІашвазхІвда швара апхъахъкІьала йабу а-Нчва йхІаквымхара швачвырдарныс?

<sup>8</sup> Швуысквала йгІашвырцІабырг швыгвква хътІыта швыгнахІква штшырзыжвдырхуа. <sup>9</sup> Швгвы йгІана-швымыргын швхъа йазышвхІварныс: «ХІара хІаба Ибрахим йакІвпІ» ЙшвасхІвитІ швара а-Нчва йшйы-лшауа арат ахІахъвквагьи саби гІарылихта Ибрахим йыхъаз йгІайшарныс. <sup>10</sup> АгврахІагьи гІащтІалхъатІ ацІ-лаква рыщайдзаква рыдзхъа, швыр бзи гІазшІамылуа ацІла а-Нчва йпикъуаштІта амца йалайрышвуаштІ.

<sup>11</sup> Сара дзыла адзытщра швахъысщтитІ швара агвнахІква тшырзыжвдырхра ахъызла, ауаса сым-щтахъ дгІайуаштІ Ауи, сара сацкІыс йымчу. Ауи йсандаль анкъвгарагІвацагьи йгъсквнагам сара. Ауи швара адзытщра швахъищтуаштІ а-Нчва й-Псыли амцали. <sup>12</sup> Ауи йнапІыцІакІпІ амашв апны атшыгІвра злайрыпшуш ачвыргъвы; Ауи йгвадз ахчарта апны йазикІуаштІ, ацыршвшвамыршвшваквагьи амца йымчвуа йалайбылуаштІ.

### *Иисус идзытщра ахъыщтра*

*(Мк. 1:9-11; Лк. 3:21-22; ЙохІ. 1:32-34)*

<sup>13</sup> Ауи амщтахъ Галил дгІатыцІын Иордан дазгІайтІ Иисус, ЙахІяа Йара адзытщра дахъищтныс ахъазла. <sup>14</sup> ЙахІяа ауи ййымрычпарныс йтахъын:

– Сара адзытщра сахъызщтра атахъу Уара уакІвпІ, йачІвыйа щта Уара уызсызгІай?

<sup>15</sup> Ауаса Иисус джъауап айтхтІ:

– Ужвы ауаса йаъазтІ. ХІара ацІабырг шабгу хІырхъ-йара атахъыпІ.

ЙахІа ауи дадгылтІ.

<sup>16</sup> Иисус адзытщра дахъыста адзы дГІатыцІхГІвацатІ акІвын, ажвГІвандква тшаГІвырхын хІвыхІв турасы дтата дГІакІнылта йГІайыквчІвауа а-Нчва й-Псы дибатІ Ауи. <sup>17</sup> Ауаъа ажвГІвандква рахыла йчважвауа абжы гІагитІ:

– Ауи Сара бзи йызбауа с-Па йакІвпІ, Ауи йылапІ Сара сгвыргъара!\*

### *Иисус дызхъысыз архъвыхракв*

*(Мк. 1:12-13; Лк. 4:1-13)*

**4** <sup>1</sup> Ауи амщтахъ а-Нчва й-Псы Иисус акъвым дйыр-цатІ, иблис йырхъвыхра дахъиштныс ахъазла.

<sup>2</sup> Мшыти уахъыти гІвынгІважва данурыч амщтахъ Иисус мчыта дшымлащйыыз йылайхІватІ. <sup>3</sup> Ауаъа Ауи архъвыхыгІв дГІайыдгылын йГІайайхІвтІ:

– Уара а-Нчва уи-Пазтын, арат ахІахъвква йшчІа-хъвахуш унашва рзычпа.

<sup>4</sup> Ауаса Иисус джъауап айтхтІ:

– ЙаныпІ: «АчІахъва йгъахъазым агІвычІвГІвыс дызлабзазауа, а-Нчва йГІайшІыцІуа ажвипхъадза-лагъи дбзазитІ»\*\*.

<sup>5</sup> Ауи амщтахъ иблис Иисус акъала цкъа аныхІварта ахъыкв дхвниргылтІ.

---

\* <sup>3:17</sup> Йа: «Ауи йылапІ Сара сразыра». Швапшы: Абзазара 22:2; Псалтир 2:7; ЙышГІайхІу 42:1.

\*\* <sup>4:4</sup> ЙГІвбахауа а-Хабза 8:3.

<sup>6</sup>Уара а-Нчва Уи-Пазтын, – йхІватІ ауи, – тшбгъа-рышв араба. ЙаныпІштІ:

«Ймальябыккъва уыхъаз унашва рзичпуштІ»  
йгъи «ауат Уара рнапІквала уыргуштІ,  
Уара ущапІква ахІахъв йадымкъбалра  
ахъазла»\*.

<sup>7</sup>Иисус ауи джъауап йыйтхтІ:

– Ауи акІвымкІвагъи йаныпІ: «Думырхъвыхын  
Йуыхвиту, уара уы-Нчва»\*\*.

<sup>8</sup>Ауаба иблис Ауи быхъв хІагІадзакІ дхъайдылын  
адунай апаштыхІыгІваква зымгІви ауат пшдзарата  
йрымуи ййырбатІ.

<sup>9</sup>Йгъи ауи йгІайайхІвтІ:

– Арат зымгІва Уара йуыстуаштІ тшкІаурышвта  
сара квырмыш гІасзучпузтын!

<sup>10</sup>Ауаба Иисус ауи джъауап йыйтхтІ:

– УскъвыцІ Сара, Шитан! ЙаныпІштІ: «Квырмыш  
йзычпа Йуыхвиту, уара уы-Нчва, къвырлыкъв йзыха  
Ауи йхъазы!»\*\*\*

<sup>11</sup>Ауаба иблис Ауи дикъвыцІхтІ, амальябыккъва  
Иисус йгІайдыдгылын цхърагІара гІайдрадзун.

### *Иисус йкъвырлыкъвхара джвыквицІумІ Галил анны*

*(Мк. 1:14-15; Лк. 4:14-15)*

<sup>12</sup>Иисус ЙахІа анбахта дштадырчІваз ахабар ани-  
гІа, Галил дхъынхІвыхтІ. <sup>13</sup>Назарет дгІатыцІхын

---

\* <sup>4:6</sup> Псалтир 90:11-12.

\*\* <sup>4:7</sup> ЙгІвбахауа а-Хабза 6:16.

\*\*\* <sup>4:10</sup> ЙгІвбахауа а-Хабза 6:13.

ЗабулонргІи НафталиргІи рткъвымква йырчІвыз адгбыл апны йаныргІалыз, агвал йатшпныз Капернаум дцатІ.

<sup>14</sup>Абарауаса ЙышгІайхІу йпигІамбаражва цІабыргхатІ:

<sup>15</sup> «ЗабулонргІа радгбыли НафталиргІа

радгбыли,

Иордан ухыста атенгбыз уаззырцауа

амГІвала,

маджусиргІа р-Галил!

<sup>16</sup> Алашцара йылата йбзазауа ауагІа

алашара дудздза рбатІ,

апсра ажьора акъралъ апны йбзазауа

алашара гІарыквкІкІатІ»\*.

<sup>17</sup> Ауи агІамта йгІашІарышвта Иисус йуазхІвара джвыквицІатІ:

– ШвыгвнахІква тшырзыжвдырх, йауа швхІвузтын а-ЖвгІванд а-Хъáра гІаргванхахъатІ!

### *Йапхъахуз апхъагІвча*

(Мк. 1:16-20; Лк. 5:2-11; ЙохІ. 1:35-42)

<sup>18</sup> Зны Галил гвал атшпыла дщцуз, Иисус гІвайщчва йбатІ: Петр-хІва йызхыырцІахыз ЩамГІвыни ауи йаща Андрейи. ЙъапслачвакІгІвыз йгІалцІла ауат акІата агвал йтадрышвуан.

<sup>19</sup> – СцІыхъва швгІатагылта швгІай, – хІва йрайхІвтІ ауат Иисус, – Сара швара гІвычІвгІвысгІакІгІвыта швсчпуштІ.

<sup>20</sup> Айщчваква зынла акІатаква гІаныржын Ауи йцІыхъва йтагыла йцатІ. <sup>21</sup> ЙашцтагІайуата дшнамГІвайсуаз,

\* <sup>4:16</sup> ЙышгІайхІу 9:1-2.

Иисус датшагъи гВайщчва йбатІ: Забыт йпа Йакъвыпи ауи йаша ЙохІани. Ауат раба Забытгъи дрыцта акІъанджъа йанчІвалата рыкІатаква йырхъпшуан. Иисус ауатгъи гІазшІиттІ. <sup>22</sup>Ауат зынла акІъанджъагъи рабагъи гІаныржъын Ауи йцІыхъва йтагылын йцатІ.

### *Иисус ауагІа дшырцхърагІауа*

*(Мк. 3:7-12; Лк. 6:17-19)*

<sup>23</sup>Иисус Галил шабгаз гІамидун, ауаъа йбзазуз рси-нагогаква\* рпны йайрыпхъун, а-Нчва й-Хъара ауысла уаз йхІвун йгъи ауагІаква азгІвакви ацрыхъкви зымгІва йырчвихчауа драйъазун. <sup>24</sup>Ауи йыхъыз Шам шабгула йырдыртІ. Ауи йызгІаргуан йапшымыз азгІваква йгІарылцІла гІазаб зхътшуз, чвгъата кІара зхъуаз, джъын квайчІва гІазлалуаз, ймахта йгІаквшвуз, йпкъыуахуз. Ауи ауат йырбзихун. <sup>25</sup>Ауи йцІыхъва йтагылан Галил, АжвакъалакІ рыштаква, Иерусалим, ЙахІудашта йгъи Иордан амарагІацІырталла ухъыста йауаз ауагІа жвпІара.

### **Ащхъа уаз (5:1–7:29)**

#### *Йызымышыру руысла*

*(Лк. 6:20-23)*

**5**<sup>1-2</sup> АуагІа жвпІара аниба, Иисус абыхъв агъаба дхъалын ауаъа дчІватІ. Ауи йгІайыдгылтІ йапхъагІвчва, Йаргъи ауат арат ажваквала йбжъауа далагатІ:

---

\* <sup>4:23</sup> Синагога – адин йадкІылаз аджъутква райзарта.

- 3 — ЙырымшырапI зпсыла йрыцхIу,  
 йауа швхIвузтын ауат йырчIвыпI  
 а-ЖвгIванд а-Хъáра\*.
- 4 ЙырымшырапI йджэбауа,  
 йауа швхIвузтын ауат а-Нчва йхъйырדзахуаштI.
- 5 ЙырымшырапI аьасаква,  
 йауа швхIвузтын ауат йгIарыквшвуштI адгьыл.
- 6 ЙырымшырапI агIвцIабыргыра ахъазла амла  
 йагауи йдзышуи,  
 йауа швхIвузтын ауат йыртахъу зымгIвала  
 йнахъахуаштI.
- 7 ЙырымшырапI гвчIагIв зчауа,  
 йауа швхIвузтын ауатгьи а-Нчва гвчIагIв  
 гIарзичпуштI.
- 8 ЙырымшырапI згвы цкъу,  
 йауа швхIвузтын ауат а-Нчва дырбуштI.
- 9 ЙырымшырапI амамыр йазгылу,  
 йауа швхIвузтын ауат а-Нчва йпачва-хIва  
 йрыхъырцIуштI.
- 10 ЙырымшырапI агIвцIабыргыра йъазгылу  
 йгIалцIла зцIыхъва гвымхарала йтагылу,  
 йауа швхIвузтын а-ЖвгIванд а-Хъáра ауат  
 йырчIвыпI.
- 11 ЙшвзымшырапI швара Сара схъкъьачIвыла  
 ауагIаква йакIвым ангIашвархIвуагьи,  
 гвымхарала швцIыхъва йантагылугьи,  
 швара швыхъазла ачвгъараква

\* 5:3 А-ЖвгIванд а-Хъáра — АяхIудаква а-Нчва йыхъыз  
 йъатахъугьи-йъатахъымгьи йрымхIвара ахъазла (швапшы:  
 АтыцIра 20:7), ауи запыт ажва «А-ЖвгIвандла» йырпсахуан  
 (швапшы: Лука 15:18).



анырхІвауагы. <sup>12</sup>Швгвыргъба йгъи швкъахвха, йауа швхІвузтын ртшхъва-га ду швызпшитІ швара ажвгІвандква рпны! Йара ауасабырг акІвынштІ гвымхарала рцІыхъва йштагылаз швапхъала йаъаз апигІамбарквагы.

### *АджьыкІа алашари*

*(Мк. 9:50; Лк. 11:33; 14:34-35)*

<sup>13</sup>— Швара адгъыл шваджьыкІапІ. АджьыкІа агъама ачвыдзырквын, йачІвыйа ауи йатаркІвах цІгІата йызчпарныс зылшуш? Ауи закІгъи йгъахъвахуам, йганхахуа ауи хъыларцІыжвра, ауагІаква йшыргвычІахуаш апшта.

<sup>14</sup>Швара адунай швалашарапІ. Атоба йхвынгылу акъала къаучІвахныс гъуылшум. <sup>15</sup>Амза йадыркІыз атара йгъацІадыргылуам, ахвныргылырта ахъахъ йдыргылитІ ауи, атдзы йыгІвну зымгІва йырзыкІкІарныс ахъазла. <sup>16</sup>Швара швлашарагы йара ауаса ауагІаква йырзыкІкІаргІатІ, ауат швара швуыс бзиква рбарныс, швы-ЖвгІванд Аба ддыртшхъварныс рыхъазла.

### *А-Хабза ауысла*

*(Лк. 16:17)*

<sup>17</sup>— Швымхъвыцын Сара сызгІайыз а-Хабза йа а-ПигІамбарква йырхІваз мыгІвхъызгарныс акІвта, ауат мыгІвхъызгарныс гъакІвым, йгІарныцІуа атамам

гIащаквсыргылныс акIвпI сызгIайыз\*. <sup>18</sup>ЙшвасхIвитI швара ацIабырг: ажвгIванди адгыли йымдзкIва, а-Хабза йауу хIарыф хвыц заджвыкIгьи, чIвагъвара хвыц заджвыкIгьи гьыдзуашым — а-Нчва йхIваз зымгIва нымшакIва. <sup>19</sup>РахIа йхвыцу а-Нчва йунашва мыгIвхъызгауа, анахъанат ауагIаквагьи ауи йазызбжъауа а-ЖвгIванд а-Хъáра апны зымгIва рацкIыс дхвыцдзахуштI. Ауаса а-Нчва йунашваква зырхъйауа, ауагIаквагьи ауи йазызбжъауа ддудздзахуштI а-ЖвгIванд а-Хъáра апны. <sup>20</sup>ЙшвасхIвитI швара швыгIвцIабыргыра афарисейкви а-Хабза арыпхъагIвчви рыгIвцIабыргыра ацкIыс йымчымызтын а-ЖвгIванд а-Хъáра швшзаламылуаш.

### *Ачвгъарахара ауысла*

*(Лк. 12:58-59)*

<sup>21</sup>— Швара йыжвгIатI апхъазаман агIангьи а-Нчва ауагIаква йшрайхIвыз: «ГIвы дуымщын»\*\* йгьи гIвщгIвипхъадза й хIаквым шырхуш. <sup>22</sup>Ауаса Сара йшвасхIвитI заща чвгъара згвы йзытазкIуа агIвычIвгIвыс йхIаквым

\* <sup>5:17</sup> Йшаъула, араъа Иисус йхIвауа Ауи а-ГIвыра Цкъа йану зымгIва дшрырхъйагIв цIабыргу акIвпI. Датшата йшгIаргвынгIвауа: Ауи а-ГIвыра ацIыхъва йнайырдатI, ауи мгIан тамамла йырчвытI. Йхпахауа агIагвынгIвышчала ари ауыса араса йатакI йауаштI: «Швымхъвыцын Сара йстахъу а-Хабза йа а-ПигIамбарква рпны йану ацаскIуашта; йацаскIныс гъакIвым Сара йсмурату, тамамта йгIаргвныргIвра акIвпI».

\*\* <sup>5:21</sup> АгыцIра 20:13; ЙгIвбахауа а-Хабза 5:17.

шырхуш. Заща «закІгы йашІысым»-хІва\* йазхІвуа й-ХІаракІу а-ХІаквымхарта\*\* апны джьауап йкІуаштІ, заща «лага»-хІва йазхІвуа джьахІанам амца йквнагапІ.

<sup>23-24</sup> Ауди йгІалцІла укъвырманыха а-Нчва согІата йанизугауа, акъвырманщырта апахъ уаща гвасра шузйыму гІаугвалашварквын, усогІа акъвырманщырта апахъ йгІаныжъта, апхъапхъа уаща йпны уцата уйынгІалх, уацІыхъван угІайта укъвырманыха шы.

<sup>25</sup> Угвжважва мгІва ушыквыркІву, узыркъванчауа ахІаквымхарта унаймырдзаскІва уйынгІалхныс, момызтын ауди ахІаквымхагІв уйыйтуаштІ, ахІаквымхагІв уызхчуш уритта анбахта утадырчІвуштІ.

<sup>26</sup> АцІабырг уасхІвитІ ауаъа ушгІатымцІхуаш псарчІвыта йуыкву зымгІва йцІыхъвахауа ажвгъайдза йуымшвахкІва.

### *ХъацІи пхІвыси разцІабыргра ауысла*

*(Мат. 18:8-9; Мк. 9:43-48)*

<sup>27</sup> — Швара йыжвгІатІ а-Нчва йшихІваз: «ХъацІи пхІвыси разцІабыргра мыгІвхъуымган»\*\*\*. <sup>28</sup> А Сара йшвасхІвитІ ахъаз згвы хъващыта апхІвыс йылпшуа агІвы йгвы апны хъацІи пхІвыси разцІабыргра

\* <sup>5:22</sup> АхІващадза: «рака». Хъачвамшара гІаныцІитІ ауди арамей бызшва апны.

\*\* <sup>5:22</sup> Атермин ЙхІаракІу а-ХІаквымхарта аджьут бызшва йгІалцІын йщаквгылтІ, ауди анатаркІуа ажва синедрионгы гІадрывабапитІ.

\*\*\* <sup>5:27</sup> АтыцІра 20:14; ЙгІвбахуа а-Хабза 5:18.

шмыгІвхыгауа. <sup>29</sup> Уагъма ла агвнахІхара уазнарцуз-  
тын, ауи гІатжвата йхыларцІыжв. УъапІкътлапІ-  
ккъва рхъвыкІ учвыдзырквын рыцІа йагъпІ уъапІ-  
кътлапІккъва шабгу джъахІанам йтадрышвуа ацкІыс.  
<sup>30</sup> Уагъма напІы агвнахІхара ахыла йуыхъуазтын,  
ауи гІашІырсата йхыларцІыжв. УъапІкътлапІккъва  
рхъвыкІ учвыдзырквын рыцІа йагъпІ уъапІкътлапІ-  
ккъва шабгу джъахІанам йцауа ацкІыс.

*ХъацІи пхІвыси ралыцІхра ауысла*

(Мат. 19:9; Мк. 10:11-12; Лк. 16:18)

<sup>31</sup> — ЙгІашвархІвтІ швара: «ЗпхІвыс йлылцІхуа  
алыцІхга швъа йпхІвыс йлитра атахъпІ». <sup>32</sup> А Сара  
йшвасхІвитІ швара йгІаймайжъаз апхІвыс йлылцІхуа  
дзачІвызлакІгъи йпхІвыс хъацІи пхІвыси разцІабыр-  
гра амыгІвхъгара дшазадицалуа<sup>\*\*</sup>. ЙгІалцІхыз апхІвыс  
дгІазгуа дзачІвызлакІгъи хъацІи пхІвыси разцІабыргра  
мыгІвхыгитІ.

*Аныхаква руысла*

<sup>33</sup> — Швара йыжвгІатІ апхъазаман агІан а-Нчва ауа-  
гІаква йшрайхІвыз: «Швныха пшвымтшын, ЙхІыхвиту  
ныха злайзышвхІваз зымгІва швырхъйа»<sup>\*\*\*</sup>. <sup>34</sup> А Са-  
ра йшвасхІвитІ: ныха швымхІван йара. АжвгІванд

\* <sup>5:31</sup> ЙгІвбахуа а-Хабза 24:1.

\*\* <sup>5:32</sup> Йа: «ауи хъацІи пхІвыси разцІабыргра мыгІвхызгаз  
длапшта дшылзабу».

\*\*\* <sup>5:33</sup> ЛевиргІа 19:12; Апхъадзараква 30:3; ЙгІвбахуа а-Хабза  
23:21-23.

ахызлагы ныха швымхІван, йауа швхІвузтын а-Нчва йчІварта ауаџа йаџапІ. <sup>35</sup> Адгьыл ахызлагы ныха швымхІван, йауа швхІвузтын адгьыл Ауи йщапІ-квыргылыртапІ. Иерусалим ахызлагы ныха швымхІван, йауа швхІвузтын ауи ЗымгІвархъада дудздза йыкъалапІ\*. <sup>36</sup> Ухъа ахызлагы ныха уымхІван, йауа ухІвузтын хъвыц заджвыкІгьы ура шкІвокІвата йа квайчІвата йгъузычпушым. <sup>37</sup> Швара «швщта» цІабыргыта «йщтазтІ», «швмогою» цІабыргыта «ймомозтІ». Ауи йгІацылауа зымгІва ачвгъахагІвы\*\* йчІвыпІ.

### *Ащаххра ауысла*

*(Лк. 6:29-30)*

<sup>38</sup> — Швара йыжвгІатІ а-Нчва йхІваз: «Уыла зкІуа йыла кІых, упыц зкІуа йпыц кІых»\*\*\*. <sup>39</sup> Ауаса Сара йшвасхІвитІ швара: чвгъара уызхаз уипшІамгылхын. Уагъьма дзамгІва йгІасыз анахъани удзамгІвагы йзынарха. <sup>40</sup> Уас уыквихырныс йтахъыта заджвы дгІауайдауазтын, ухъахъквцІа чгІвычагы йыт ауи. <sup>41</sup> Заджвы мялякІ уйыццарныс уазадицалуазтын, уйыцца ауи гІвмялякІ\*\*\*\*. <sup>42</sup> ЙгІауыхІвауа дызлагІауыхІвауа йыт, псарчІвы-хІва йгІауыхІвауагы уызыкв йзынауырхан.

\* <sup>5:35</sup> Псалтир 47:2; ЙышгІайхІу 66:1.

\*\* <sup>5:37</sup> Йа: «иблис».

\*\*\* <sup>5:38</sup> Йа: «Упсы зкІуа йпсы кІых!» Швапшы: АтыцІра 21:24; ЛевиргІа 24:20; ЙгІвбахауа а-Хабза 19:21.

\*\*\*\* <sup>5:41</sup> Ауат агІамтаква рагІан аурым солдатква рхъанта йым-гІан джъутызлакІгы йгарныс дазадырцалныс хвитагІа рыман.

*Агъачва йырзынарху абзибара*

(Лк. 6:27-28, 32-36)

43 — Швара йыжвгІатІ а-Нчва йшихІваз: «Бзи дба йуаргвану»\* йгьи «Дучвымыгъха ура уагъа»\*\*. 44-45 Ауаса Сара швара йшвасхІвитІ: бзи йыжвба швара швагъачва йгьи швцІыхъва гвымхарала йтагылу рыхъазла швныхІва, швы-ЖвгІванд Аба швипачва цІабыргхара ахъазла. Ауи йунашвала амара ачвгъаквагьи абзикавагьи йгІарыквпхитІ, аква гІарыквйырквитІ йцІабыргугьи йцІабыргымгьи. 46 Бзи швызбауа бзи дыжвбахуазтын йачІвыйа ауи ахъазла ртшхъвагата йшвквнагу швара? Йара ауи гъакІвымма йырчпауа ашвахчІквва ргІазкІкІыгІвчвагьи?\*\*\* 47 Швара шващчвагІвацаква салъам рашвхуазтын, йачІвыйа ауи йгІанымшаскІва йалу? Амаджъусиквагьи йара ауи гърымчпума? 48 Ауи йгІалцІла швы-ЖвгІванд Аба швйапшта шваргьи зымгІвалагьи швнардзатІ.

*АрыцІачва рцхърагІара ауысла*

**6**<sup>1</sup> — Швгватшнызла, швыгІвцІабыргыра дшвырбарныс йгІалшвмыркІкІыын. Ауи акІвмызтын а-ЖвгІванд Аба йахыла швара ртшхъвагакІгьи

\* 5:43 ЛевиргІа 19:18.

\*\* 5:43 ЙгІвбахуа а-Хабза 23:3-6.

\*\*\* 5:46 АйахІудаква ашвахчІквва ргІазкІкІыгІвчва швхІаусыгІваквкІла йырчвымыгъын: ауат ауагІа йахъцата кІара гІарыквырхуан, аурым гІакІыгІвчва йырзынхун йгьи амаджъусиква йырпщылан. Ауи йгІалцІла «ашвахчІквва ргІазкІкІгІвы» йгІанырштуан «гвнахІрхІагІвы» йгьи «муртат».

гъГашвадзушым. <sup>2</sup>АрыцхІачва факърахъвыша анрута зымГвагъи йрауымхІвын, асинагогакви аурамкви рпны ачвалатшычпаГІвчва йдыртшхъварныс ахъазла йшырчпауа апшта. ЙшвасхІвитІ ацІабырг: ауат дара рыртшхъвага гІарайдзахъатІ. <sup>3</sup>Уара арыцхІачва уанырцхърагІауа, ауи ауаса йчпа уарма напІы йшамдыруаш апшта уагъьма напІы йачпауа, <sup>4</sup>уара уцхърагІара мадзазтІ. Ауи асхъан мадзата йырчпауагъи збауа уара у-Аба артшхъвага гІауквнайыргуштІ.

### *НыхІвара*

*(Мк. 11:25-26; Лк. 11:2-4)*

<sup>5</sup>— Швара шванныхІвауа ачвалатшычпаГІвчва шврампшхан, ауат бзи йырбитІ асинагогакви аурамхъакви рпны йгылата зымГвагъи йшырбуш апшта йныхІварныс. АцІабырг швасхІвитІ: ауат дара рыртшхъвага гІарадзахъатІ. <sup>6</sup>Уара уаныхІвауа апещ унашылта ашвгъи аркІы, уйызныхІва уы-ЖвГІванд Аба, уыла дамбауата уара йуыцу. Ауи асхъан мадзата йырчпауагъи збауа уара у-Аба артшхъвага гІауквнайыргуштІ. <sup>7</sup>ШванныхІвауа ажва мцыра шарда швымхІван, ажва шарда тархІвауа йГалцІла йырхІвауа а-Нчва йГІушта йхъвыцуа амаджъусиква шврапшта. <sup>8</sup>Ауат шврампшхан, швара шв-Аба швйымхІваскІвагъи швыззыбжу йдыритІ.

<sup>9</sup>А швара араса швныхІва:

ХІ-Аба ажвГІванд апны йаъу!

ЦкъазтІ Уара уыхъыз.

- 10 ЙгІайыргІатІ Уара у-Хъáра,  
 ажвгІванд апны йшаъу апшта,  
 йаъазтІ адгбыл апынгѝ Уара угвапхара.  
 11 ЙгІахІыт уахъчІва йхІымазара атахъу хІрызкъы.  
 12 ЙхІзыргІва хІара хІпсарчІвква,  
 хІпсарчІвква зкву йшрызхІыргІвауа апшта.  
 13 ХІалауымган хІара архъвыхра\*,  
 ауаса ачвгъахагІвы\*\* хІичвыхча хІара.\*\*\*

14 Йауа швхІварыквын Ішвара ауагІаква рмыгІв-  
 хъгараква рызшвыргІварыквын, швара швы-ЖвгІванд  
 Абагѝ швара йшвзиргІвуштІ. 15 Ауаса швара ауагІаква  
 йрызшвмыргІвузтын, швара шв-Абагѝ швмыгІв-  
 хъгараква гышвзиргІвушым.

### *Аурычра ауысла*

16 — Шванурычуа асхъан швлактаква хъващыта  
 швнымкъван, йшурычуа зквпшырала йгІазыр-  
 барныс зтахъу ачвалатшычпагІвчва шврампшхан.  
 АцІабырг швасхІвитІ швара: ауат рыртшхъвага  
 гІарадзахъатІ. 17-18 А уара уанурычуа тшыджвджа,  
 ухъагѝ ахъщчІвы ахъыщ, уара ушурычуа ауагІаква  
 гвы шарымтуаш апшта. Уыла дамбауата йуыцу уы-  
 ЖвгІванд Аба йхъазы йдырыргІатІ ауи, ауи асхъан  
 Ауи йыртшхъвага гІауадзуштІ уара, мадзата йыр-  
 чпауагѝ Ауи йбитІштІ.

\* 6:13 Йа: «архъвыхра хІхънауымрыхын».

\*\* 6:13 ...ачвгъахагІвы – Ачвгъара хІачвыхча – хІвагѝ йгІанышт  
 йауитІ.

\*\*\* 6:13 НаплагІвыраквакІ рпны арат ажваквагѝ аныпІ: «зынгѝ  
 йшІымчІвауа а-Хъáрагѝ, амчгѝ, артшхъварагѝ Уара йучІвыпІ. Амин».



### *Абайара ауысла*

(Лк. 11:34-36; 12:33-34; 16:13)

<sup>19</sup>— Байара швмырхІан адгбыл апны, араъа ауи дыргв-ымхитІ ахІвыни ажъагацари, агъыччва йрылшуштІ швтдзы йыгІвну джвылыргарныс. <sup>20</sup>Ауаса байара швырхІа ажвгІвандква рпны, араъа ауи ахІвынгѝ ажъагацарагѝ йгъырзыргвымхушым, агъыччвагѝ араъа йгІайта ауи ргъычныс гърылшушым. <sup>21</sup>Убайара ъану угвгѝ аъазлуштІ.

### *АъапкѝтлапІкѝква лашара*

<sup>22</sup>— Ала аъапІкѝтлапІкѝква шабгу йрымзапІ. Уылапш цкъазтын\*, уъапІкѝтлапІкѝква шабгугѝ лашарала йырчвызлуштІ. <sup>23</sup>Ауаса уылапш хъващызтын\*\*, уъапІкѝтлапІкѝква шабгу лашцарала йырчвызлуштІ. Уара йуылу алашара лашцаразтын, йшпаъазлара атахъыйа алашцара!

<sup>24</sup>Аджвгѝ йгъйылшум гІвпшвымачва дрызлыгныс. Йа аджв дичвымыгъхуштІ ауи, анахъани бзи дибуштІ, йа аджв дйызцІабыргхуштІ, анахъани йхъа дгъачвайщушым. Швара йгъшвылшушым йара гІамтакІ ауацІа а-Нчвагѝ абайарагѝ шврызлыгныс.

### *АйгвыгІери агвыргІви*

(Лк. 12:22-31)

<sup>25</sup>— Ауи йгІалцІла Сара йшвасхІвитІ швара: швахъымгвыргІван швара швбзаара, йшвфарыйа

---

\* <sup>6:22</sup>Ари йгІанакІныс ауаштІ: «ухІалъальызтын...»

\*\* <sup>6:23</sup>Ари йгІанакІныс ауаштІ: «упскІазтын...»

йа йшвыжвырйа-хІва, йа швъапІкътлапІккъва-хІва, йшвшвышвцІарйа-хІва. Щта абзазара арызкы ацкІыс йгъхъадамма, аъапІкътлапІккъвагы ачгІвыча ацкІыс йгъхъадамма? <sup>26</sup> Швырпшы апссгІачІвква: ауат йгъкІа-псум, йгъгІацІаргахуам, атшыгІвращгІацІарта апны йгъгІазыркІкІыхуам, ауаса швара швы-ЖвгІванд Аба ауат йырчитІ. Щта швара швыхв апссгІачІвква рыхв ацкІыс йгъдууыма? <sup>27</sup> ДзачІвыйа швара дшвыуата зхъа йахъгвыргІвата зынцІра сахІат заджвыкІла ауырата йызычпуш?\*

<sup>28-29</sup> ШвахъгвыргІвара затахъыйа ачгІвыча? Швазхъвыц архъа лилияква шгІайуа. Ауат йгъынхум йгы йгъыхум, ауаса йшвасхІвитІ швара йара Сольман ауи аъара дшыгІв дууызгы ауат рыуа закІы апшта тшгымгІвычатІ. <sup>30</sup> Ауаса уахъчІва йаъу, уачІвы ахІакв йтадрышвхуаш архъа хІвра араса йызгІвычауа а-Нчва швгымгІвычушма Ауи шваргы, амачІхъацІагІвчва? <sup>31</sup> Ауи йгІалцІла швымгвыргІван йгы швазымцІгІан: «ЙачІвыйа йхІфуш хІара?» йа «ЙачІвыйа йхІыжвуаш хІара?» йа «ЙачІвыйа йхІшвыхІцІуш хІара?» – хІва. <sup>32</sup> Щта амаджъусиква зызхъвыцуа ауатгІваца ракІвпІ, ауаса швы-ЖвгІванд Аба йдыритІ ауат зымгІва швара швышырзыбжу. <sup>33</sup> ЗымгІва йрапхъата швырзыпшгІа а-Нчва й-Хъáри Ауи йцІабыргыри, ауат зымгІва шваргы Ауи йгІашвитуаштІ. <sup>34</sup> Ауи йгІалцІла швахъымгвыргІван уачІвы амш, уачІвы амш йара ахъа йахъгвыргІвапІ. Мшипхъадза йа-зынахъитІ йара агвыргІвакв.

\* <sup>6:27</sup> Йа: «ДзачІвыйа зуырт мачхъвынцІакІ ззалархІуш?»

*Датша зджъакІы рырджъара ауысла*

*(Лк. 6:37-38, 41-42)*

**7** <sup>1</sup>Иисус дчважваркІвун:  
– АуагІаква швмырджъан шваргъи а-Нчва швшимырджъуш апшта. <sup>2</sup>Анахъанат шшвырджъауа апшта, шваргъи а-Нчва швйырджъуштІ, ауи апны швага-загата йшвыму аъара шваргъи швага-зага швызгІайауаштІ. <sup>3</sup>ЙачІвыйа уаща йыла йыцІу ахъвыц хвыц узапшуа, уара уыла йыцІу акды зуымбауа? <sup>4</sup>Йшпауылшуш уара уаща йаухІвныс: «Уыла йыцІу ахъвыц гІацІсрых»-хІва, уара йучІву уыла акды шы-цІу? <sup>5</sup>АчвалатшычпагІв, апхъапхъа уара йучІву уыла акды гІацІх, уадыргІвана уара йубуштІ уаща йыла йыцІу ахъвыц гІацІхра шатахъу.

<sup>6</sup>Йцкъу алакв́а йрышвымтын, ауи акІвмызтын ауат швыквгІацапахпІта швашІрыжвжвапІ. Швналькъвыт-нальмасквгаъи ахІваква рпахъ йкІашвымпсан, ахІва-ква ауат рщапІквала йыргвычІуштІ.

*Айрышра ауысла*

*(Лк. 6:31; 11:9-13)*

<sup>7</sup>– ШвахІвата – а-Нчва йгІашвитуаштІ, швпшгІа-та – йгІашвауаштІ, ашв шваста – а-Нчва йшвзагІай-тІуаштІ. <sup>8</sup>Йауа швхІвузтын йахІвауа дзачІвызлакІгы а-Нчва йгІайыйтитІ, йпшгІауагъи йгІайауитІ, ашв йасуагъи а-Нчва ашв йзагІайтІитІ. <sup>9</sup>Дшвылума швара ауи апш гІвычІвгІвыс чІахъва йахІвауа зпа ахІахъв

йызтуа? <sup>10</sup> АщтанчІв йызтуашда зпа ауи апсачва гІасышвт-хІва данахІвауа? <sup>11</sup> Швара ачвгъара аншвылу асогІа бзиква швсабиква йрышвтныс швылшузтын, а-ЖвгІванд Абагы бзира гІасыт-хІва йгІайыхІвауа йыйтитІ! <sup>12</sup> Ауи йгІалцІла ауагІаква зымгІвалагы йшшвзаъазлара швтахъу апшта швырзаъазла. Ауи акІвпІ йгІарныцІуа а-Хабзагы А-ПигІамбарква р-ГІвыраквагы!

### *Гвашв тшва*

*(Лк. 13:24)*

<sup>13</sup> – Агвашв тшвала швтшкІарал. АдзгІа уаззырцауа амгІва гъагъапІта, агвашв хвитта уалатшкІаралитІ-та, щардагІвы ауи амгІва йалацитІ. <sup>14</sup> Ауаса абзазара уаззырцауа агвашви амгІви тшвапІ, ауат гІазауа ма-чІыгІвпІ.

### *АцІла ашвырквала йырдыритІ*

*(Лк. 6:43-44)*

<sup>15</sup> – Тшырчвышвхча амцпигІамбарква. Ауат ауас-чваква рхъарпата йшвызгІайитІ швара, ауат руацІа-квала жыхъра злам квыджьмапІ. <sup>16</sup> Ауат ршвырквала йыжвдыруаштІ швара. Апыжвмгы ажь гІашІырхума, йа атшымыгъ алахІа гІашІырхума?\* <sup>17</sup> АцІла бзи швыр бзи гІашІалитІ, ацІла чмазагІвы швыр гвымха

---

\* <sup>7:16</sup> Пыжвмгы «терновник», ажь «(ягоды) виноград», тшы-мыгъ «чертополох», алахІа «инжир».

гІашІалитІ. <sup>18</sup> АцІла згІвада швыр гвымха гІашІалныс гьалшум, ацІла чмазагІвы швыр бзи гІашІалныс гьалшум. <sup>19</sup> Швыр бзи гІазшІамылуа цІлипхьадза йпыркьитІга амца йаквдрышвитІ. <sup>20</sup> Ауи акІвпІта ауат ршвырквала йыжвдыритІ швара.

<sup>21</sup> «ЙхІыхвиту, ЙхІыхвиту»-хІва йгІасазхІвлакІгы Сара а-ЖвгІванд а-Хьара дгьалалуашым, ауи йалалуаш Сара сы-ЖвгІванд Аба йгвапхара зырхъйауа йакІвпІ. <sup>22</sup> Ауи Атшын Сара шардагІвы йгІасархІвуаштІ: «ЙхІыхвиту, ЙхІыхвиту, Уара уыхъызла упигІамбар ажвакв гьхІымхІвузма хІара, аджьын квайчІвакв Уара уыхъызла ауагІакв йгьГарылхІымцума хІара йгы гІальматра шарда гьхІымчпузма?» <sup>23</sup> Ауаса ауи асхъан Сара ауат джъаупта йрыстуаштІ: «Сара зын-гы швгъзымдырузтІ швара, швскъвыцІ ауахъ Сара, хабзамыгІвхъгара гІанзыршауа!»\*

### *ГвщатакІ*

*(Лк. 6:47-49)*

<sup>24</sup> — Арат Сара сажвакв йрыздзыргІвыта ауат йгІарныцІуа зырхъйауа зтдзы ахІахъв йыквзыргылыз агІвычІвгІвыс уасаражв дишІырпшы йауаштІ. <sup>25</sup> Акв гІаджвыквылтІ, адзыгІвкв рдзыщтракв йгІархьычІватІ, апшакв гІасын ауи атдзы йгІагвыквстІ, ауаса ауи гІащаквхатІ, йауа швхІвизтын ауи ахІахъв ахъахъ йыруыхватІ. <sup>26</sup> Ауаса арат Сара сажвакв йрыздзыргІвыта ауат йгІарныцІуа змырхъйауагы зтдзы апхартшахъва йыквзыргылыз алага дишІырпшы йауаштІ. <sup>27</sup> Акв гІаджвыквылтІ, адзыгІвкв рдзыщтракв

\* <sup>7:23</sup> Псалтир 6:9.

йГархычІватІ, апшаква гІасын ауи атдзы йГІагвыквстІ, йгыІащаквымхатІ ауи, быжь дудздза ахыщІуа йалагІврытІ.

<sup>28-29</sup> Иисус йчважвара даналга, ауагІа жвпІара йджьарщун Ауи йарыпхъара, йауа швхІвузтын хъгал зму йапшта йайрыпхъун Ауи ауат, а-Хабза арыпхъагІв дгъйапшымызтІ.

### *АгІвшІыпс йырбзихахра*

*(Мк. 1:40-44; Лк. 5:12-14)*

**8** <sup>1</sup>Иисус абыхъв дангІакІнылх, Ауи йцІыхъва йтагылтІ ауагІа жвпІара. <sup>2</sup>Ауаъа Ауи дгІайыдгылтІ гІвычІвгІвыс гІвшІыпскІ, квырмыш ду гІайзичпан йгІайайхІвтІ:

– ЗпІатІу дуу, йутахъхарыквын, Уара йуылшуштІ сара сурыцкъарныс.

<sup>3</sup>Иисус йнапІы йраутІ ауи дихысын йхІватІ:

– ЙстахыпІ, уцкъаха!

ЛахъвгІахъасракІла агІвшІыпс дцкъахахтІ. <sup>4</sup>Ауаъа Иисус ауи йайхІвтІ:

– Ари ауыс заджвгъи йауымхІвын, ауаса аджьут шогъан\* тшйырбата, Муса унашва шичпаз апшта укъвырманыха согІата йга\*\*. Абауаса уара убзихахра ауагІа аквшахІатхуштІ.

---

\* <sup>8:4</sup> Джьут шогъан – аджьут диннкъвагІв, урышвла «еврейский священник». Йара ауи гІаныщІуата абаза бызшвала йатаркІыз текстквкІ рпны апсуа ажва апщагІвы «священник» гІаdryсабапитІ.

\*\* <sup>8:4</sup> ЛевиргІа 14:1-32.

### *Ацентурион йазхъацIара*

*(Лк. 7:1-10; Лк. 13:28-29)*

<sup>5</sup> Исус Капернаум дангIай, Ауи центурионкI\* дгIайыдгылын дицхърагIарныс дгIайыхIватI.

<sup>6</sup> – ЗпIатIу дуу, – йхIватI ауи, – слыг дпккъуата гIазаб ду йбауа хIпны дштIапI.

<sup>7</sup> Исус ауи джъауап йыйттI:

– ЙбзипI, Сара снайпIта ауи дсырбзихахпI.

<sup>8</sup> Ацентурион Исус йхIваз дгъадымгылтI:

– ЗпIатIу дуу, йгъсквнагам сара Уара спны унашылныс. Ажва заджвыкI хIвата слыг дбзихахуаштI. <sup>9</sup> Йара саргъи зунашва саздыргIуа аъапI, сунашва йаздыргIуа айсыгIвчвагъи сымапI. «Уца!» – хIва йасхIвитI сара азаджв – йаргъи дцитI, «УгIай!» – хIва йасхIвитI датша заджвы – йаргъи дгIайитI. «Ари чпа!» – хIва слыг йасхIвитI – йаргъи йчпитI.

<sup>10</sup> Исус ауи анигIа йджъайщан Йара йцIыхъвала йгIайуаз йрайхIвтI:

– АцIабырг швасхIвитI швара Израиль апынгъи Сара ауи апш азхъацIара мчы сшанымйас. <sup>11</sup> ЙшвасхIвитI швара анахъанат ауагIаква йрыуу щардагIвы амарагIацIцIырталагъи амараташварталагъи йгIатыцIта йшгIайуаш, а-ЖвгIванд а-Хъáра апны Ибрахим, ИсхIакъ йгъи Йакъвып йрыцта ачаражвра йшалазлуш. <sup>12</sup> А-Хъáра апачвагъи а-Нчва алащцара йылайрышвуаштI, ауаъа ауат йагвынкъуа йчIвыуаштI, рпыцкIва ашIшIа-хIва йабадрыфуаштI.

---

\* <sup>8:5</sup> Центурион – урым арыгIвта швгIвы рхъада, урышвла «сотник».

<sup>13</sup> Иисусгъи ацентурион йайхІвтІ:  
– Уца! УзхъацІара йаквнагу глаудзуштІ.  
Йара ауаъа зынла алыг дбзихахтІ.

### *АчымазагІвква рырбзихахра*

*(Мк. 1:29-34; Лк. 4:38-41)*

<sup>14</sup> Петр йпны данца, Иисус йбатІ ауи йанхъва ашыра-  
блыра далата дшщтІу. <sup>15</sup> Иисус ауи лнапІы данахъыс,  
ашыра-блыра лылцІхтІ, дгІагылын Ауи йыхъазла  
айшва хъылгІвауа далагатІ. <sup>16</sup> Йанхъвла аджъын квай-  
чІваква глазуацІалыз уагІа шардагІв Иисус йызгІардтІ.  
<sup>17</sup> АпигІамбар ЙышгІайхІу йажваква цабыргхатІ ауаъа:  
«ХІцрыхъква найахвтІ Ауи йгъи хІызгІваква йгатІ»\*.

### *Иисус йыщтацагІвчва*

*(Лк. 9:57-60)*

<sup>18</sup> Иисус йгъагъара ауагІа жвпІара шгІайыззаз ани-  
ба, йапхъагІвчва унашва рзичпатІ агвал ауахъауи  
атшпыла йырныс. <sup>19</sup> Ауаъа Ауи а-Хабза арыпхъагІвкІ  
дгІайыдгылын йхІватІ:

– АрыпхъагІв, Уара уъацалакІгъи суыщтанайуаштІ.

<sup>20</sup> Иисус джъауап айтхтІ:

– Абагаква гІвара рымапІ, апссгІачІвквагъи гІвара  
рымапІ, ГІвычІвгІвыс Па\*\* хъадкІыларта гъйымам.

---

\* 8:17 ЙышгІайхІу 53:4.

\*\* 8:20 ГІвычІвгІвыс Па – Христос йтитулква йрыуа закІыпІ,  
ауи апигІамбар Данель йгІвыра йазцитІ (швапшы: Данель



<sup>21</sup> Ауи йапхъагІвчва дрыуата датша заджвы йхІватІ:  
– ЗпІатІу дуу, сарыхвит апхъапхъа сцата саба ды-  
цІасцІарныс\*.

<sup>22</sup> Ауаса Иисус ауи джъауап йыйтхтІ:  
– УсыщтагІай, апсчва дара-дара йыцІарцІаргІатІ  
рпсчваквa.

### *Иисус апшачвгъа щаквикІумІ*

*(Мк. 4:36-41; Лк. 8:22-25)*

<sup>23</sup> Иисус акІъанджъа даквчІватІ, Ауи йыцта йа-  
пхъагІвчвагъи акІъанджъа йаквчІватІ. <sup>24</sup> Зынла агвал  
апны пшачвгъакІ тшгІащтІнахын, атолкъвынква  
акІъанджъа йгІагвыквылтІ. Ауи агІамта Иисус ды-  
чван. <sup>25</sup> АпхъагІвчва Ауи дгІадыршІыхан йархІвтІ:

– ЗпІатІу дуу, хІгІахча хІара! ХІара хІаладзитІ!

<sup>26</sup> Иисус джъауап айтхтІ:

– АмачІхъацІагІвчва, йачІвыйа швызшвауа швара?

Ауаъа Ауи дгІагылтІ апшачвгъагъи атолкъвын-  
квaгъи ажвала йашІайрысын зымгІва дауышвахатІ.

<sup>27</sup> АпхъагІвчва йджъарщауа йазцІгІун:

---

7:13-14). Христос ауи атитул йанакІвызлакІгъи йхъа йазынар-  
хата йгІайрысабапуан. Ауыла ауи гвынгІвырата йчпун Данель  
йгІвыра апны йгІазквчважвауа Йара шйакІву – Ауи ауагІахъа-  
ква зымгІва дшыр-Хъаду, Ауи й-Хъара зынгъи йшапымкъбуш.

\* <sup>8:21</sup> Йапхъахуз асквышшв агІан йщаквгылаз ацІасла агІвычІ-  
вгІвыс данпсрыз йхъвади сквышкІ ауацІа ахІатшпы йыцІан. Ауи  
агІамта анагІвсрыз ауи ахъвади йауата йгІанхахуаз абыгІквa  
ракІвын. Ауат абыгІквa аурна йтарцІунта йыцІарцІун. Ари  
ауыса арасагъи йатакІ йауаштІ: «ЙхІыхвиту, сарыхвит саба йпны  
сгІанхарныс, ауи данпса дыцІасцІахныс сылшара ахъазла».

— ДзачІвыйа Ауи, апшагъи атолкъвынквагъи араса йзыздзыргІвауа?

***Иисус аджьын квайчІваква ахІва хІвыча йрылайцитІ***

*(Мк. 5:1-17; Лк. 8:26-37)*

<sup>28</sup> Иисус агвал анахъани атшпы, Гадара адгъыл даннадза, адамраква\* йГартыцІын аджьын квайчІваква гІазлалыз гІвыджь гІайпылтІ. Ауат ауи аъара йчвгъанта, ауи амгІва йалацарныс заджвгъи гвыгъызымчпузтІ.

<sup>29</sup> — ЙачІвыйа йхІзутахъу хІара, а-Нчва й-Па? — йгІацІрытІ ауат. — Аплатла йгылу намдзаскІва угІайма Уара гІазаб хІуырбарныс?

<sup>30</sup> Ауат йырчвыхъарамкІва ахІвахчагІвчва хІва хІвыча дукІ дырхІвуан. <sup>31</sup> Аджьын квайчІваква Иисус йыхІватІ:

— АгІвычІвгІвысква хІрылуцызтын анат ахІва хІвыча хІрылажь.

<sup>32</sup> Иисус йрайхІвтІ ауат:

— Швца!

АгІвычІвгІвысква йГарылцІын аджьын квайчІваква ахІваква йрылалтІ. АхІвыча зымгІва агъбал тштарпсан агвал йалапІлатІ, араъа ауат адзы йахъватштІ.

<sup>33</sup> АхІвахчагІвчвагъи гІврала акъала йцан аджьын квайчІваква гІазлалыз йрызнийызгъи алата йГаншаз зымгІва ауагІа йрархІвтІ. <sup>34</sup> Ауаъа акъала абзазагІвчва зымгІва Иисус йгІайпылтІ, Ауи данырба йгІайыхІватІ рышта дтыцІхныс.

---

\* 8:28 Дамра «гробница».

*Иисус апкъыуа дйырбзихитІ йгъи ауи йыгвнахІква  
йзиргІвитІ*

*(Мк. 2:3-12; Лк. 5:18-26)*

**9** <sup>1</sup>Иисус акІанджъа даквчІвахтІ, агвал анахъани ахъатала дырхын Йара йыкъала\* дхъынхІвыхтІ. <sup>2</sup>ПкъыуакІ аргваджа дыквта уагІаквакІ Ауи дйыз-гІаргтІ. Иисус ауат разхъацІара аниба, апкъыуа йайхІвтІ:

– Уымшван, Сара спа, Сара йуызсыргІвитІ ура уыгвнахІква!

<sup>3</sup>Ауаъа а-Хабза арыпхъагІвчваквкІ араса ргвы йгІанагтІ: «ДгІасхитІщтІ Ауи!»

<sup>4</sup>Ауат ргвы йгІанагуаз здыруаз Иисус йхІватІ:

– Арат йрапшу ахъвыцра гвымхаква швгвы йызтайа швара? <sup>5</sup>РыцІа ймайрайа йухІварныс: «ЙуызсыргІвитІ ура уыгвнахІква» йа: «УгІагылта уныкъва»? <sup>6</sup>Ауаса швара йыжвдырныс ахъазла ГІвычІвгІвыс Па адгбыл апны хвитнагІа шйыму агвнахІква йыргІварныс...

Ауаъа Ауи апкъыуа тшизынайырхатІ:

– УгІагыл, уаргваджагъи нахвта упны уцах.

<sup>7</sup>АгІвычІвгІвыс дгІагылын йпны дцахтІ. <sup>8</sup>АуагІа-ква йырбаз хвду азырбатІ йгъи йаршватІ, ауи апш хъгал ауагІаква йгІарызтыз а-Нчва ддыртшхъвауа йалагатІ.

---

\* <sup>9:1</sup> Капернаум акъала акІвпІ араъа йызквчважвауа.

***Иисус Матай йпны агвнахІчкава щыбжъсан дрыццитІ***

*(Мк. 2:14-17; Лк. 5:27-32)*

<sup>9</sup> Иисус ауаъа данглайхуаз, ашвахчІв азкІкІырта йчІваз, Матай зхъзыз агІвычІвгІвыс дибатІ.

– СцІыхъва утагылта унай, – хІва йайхІвтІ ауи Иисус.

Ауахъауи дгІагылын Ауи йцІыхъва дгІатагылтІ. <sup>10</sup> УацІыхъван Иисус Матай йпны айшва дчарныс данадзхъачІваз, ауаъа апны йглайззатІ швахчІвгІазкІкІгІвыти датша гвнахІчыти шардагІвы. <sup>11</sup> Афарисейква ауи анырба, Иисус йапхъагІвчва йырцІгІатІ:

– ЙачІвыйа шв-АрыпхъагІв ашвахчІв азкІкІыгІвчви агвнахІчки дызрыцчауа?

<sup>12</sup> Иисус ауи анигІа йхІватІ:

– ЙызгІвадакву гъракІвым айъазагІв дызтахъу, ачымазагІвква ракІвпІ. <sup>13</sup> Швапшы апхъапхъа арат ажвакв аглаарныцуа глашвгвынгІвныс: «Алпха акІвпІ йстахъу, акъвырман гъакІвым»\*. АгІвычІвгІвыс цабыргква глашІыстныс гъакІвым сызглайыз, агвнахІчкава глашІыстныс акІвпІ.

***Иисус аурычра ауысла йглайцІгІлумІ***

*(Мк. 2:18-22; Лк. 5:33-38)*

<sup>14</sup> УадыргІвана ЙахІа йапхъагІвчва глайын йазцІгІатІ:

– ЙачІвыйа хІари афарисейкви хІзурычуа, Уара уапхъагІвчва змурычуа?

---

\* <sup>9:13</sup> ХІошегІа 6:6.

<sup>15</sup> Иисус ауат джъауап риттІ:

– Атацанадылра апны асасчва нашхыйахарныс йауашма ауат пхІвыс дгІазгыз данрыцу? Ауаса йгІа-дзуштІ агІамта пхІвыс дгІазгыз ауат даныркъвырдуш, абарауи агІан ауат урычуаштІ\*. <sup>16</sup> Заджвгъи асхъа шІыцла ачгІвычажв гъквирышвуам: ауи ацІалуаштІта акІынхІара рахІагъи йдухуштІ. <sup>17</sup> Заджвгъи ачагІыр шІа агъашажвква йгъыртаичвум, ауи акІвмызтын агъашаква акъвжвуштІта ачагІыр шІа гІатычІвуштІ, агъашаквагъи закІгъи йгъахъвахуашым. Момо, ачагІыр шІа агъаша шІыцква йыртарчвитІ, ауи агІан ачагІыр шІагъи агъашаквагъи абгазлуштІ.

*АунашвачпагІев йпхІи апхІвыс чмазагІви*

(Мк. 5:22-43; Лк. 8:41-56)

<sup>18</sup> Иисус данчважваркІвуз унашвачпагІвкІ Ауи дгІайыдгылтІ. Ауи Иисус квырмыш гІайзичпан йхІватІ:

– СпхІа йара уыжвжвы дпсытІ, ауаса Уара унайта ауи унапІы лыквуцІарквын дгІабзагылхуаштІ.

<sup>19</sup> Иисус дгІагылын ауи дйыццатІ. АпхъагІвчвагъи ауат рцІыхъва йтагылата йцатІ. <sup>20</sup> Ауи агІамта жвыгІв-сквша руацІа ащагІайра гІазаб знарбуз пхІвыскІ Иисус йыщтахъла дгІайыдгылын Ауи йчгІвыча ашІачв йацрахІваз ачокъв дахъыстІ\*\*. <sup>21</sup> Ауи лгвы йгІанагуан:

\* <sup>9:15</sup> Датшата йхІхІвапІта Иисус (пхІвыс дгІазгыз) апхъагІвчва дъадзарыцыз ауат нашхыйахарныс йгъи йурычныс гъатахъымызтІ.

\*\* <sup>9:20</sup> АхъацІа хъахъквцІа чгІвыча адзакІаква аиудейква ачокъкква ршІардзахуан. Ауат ачокъкква аиудейква ргвква

«Ауи йчГІвыча сахъысГІвацарыквын сбзихауаштІ».

<sup>22</sup> Иисус дГІацапшын ауи дибатІ.

– Бымшван, Сара спхІа, – йхІватІ Ауи, – бара базхъацІара барбзихатІ бара.

Ауи алахъвГІахъасра апхІвыс дбзихахтІ.

<sup>23-24</sup> Иисус аунашвачпаГІв йтдзы дтшкІаралта апхІвыспачкІвын лыцІацІара йазГІадрайгваз акІыжкІыжккви зГвы зымахъ йалаз ауаГІа жвпІари аниба, Ауи йхІватІ:

– ШвтшкІарыцІ, апхІвыспачкІвын дгъымпсытІ, дычвапІ.

Ауаса ауат Ауи ахъаз йГІайайхъыччатІ. <sup>25</sup> Йшаъаз-лакІгъи ауаГІа жвпІара антшкІарыршт, Иисус апеш днашылын апхІвыспачкІвын лнапІы йкІытІ, ларгъи дГІагылтІ. <sup>26</sup> Ауи ахабар агъагъара шабгазла йгатІ.

### *АгІвлашвча рырбзихахра*

<sup>27</sup> Иисус ауаъа данГІаджвылцІх, Ауи йыштагІайтІ гІвлашвча йцІыруа:

– ХІрыцІаща хІара, Дауыт й-Па!\*

<sup>28</sup> Ауи атдзы даннашыл, алашквкв гІайыдгылтІ, Йаргъи ауат дырцІгІатІ:

– ЙазхъашвцІума Сара ауи шсзычпуш?

– Щта, ЗпІатІу дуу, – джъауап гІартхтІ ауат.

<sup>29</sup> Ауаъа Иисус ауат рылаквкв дырхъысын йхІватІ:

---

йГІартадыршвахра атахъын а-Нчва йунашвакв рхъйара шатахъыз (швапшы: Апхъадзаракв 15:38-40; ЙГІвбахуа а-Хабза 22:12).

\* <sup>9:27</sup> Дауыт й-Па – Христос йтитулкв йрыуа закІыпІ. Апи-гІамбаркв йшырпхъадзула, зГІайра йазпшуаз а-Нчва йГІалихыз ЗымГІвархъада (а-ПаштыхІ) Дауыт дитынхазара атахъын (швапшы: ЙышГІайхІу 11:1-5; ЙырамахІу 23:5-6).

– АзхъацІарата йшвылу йапшхаргІатІ швуыс.

<sup>30</sup> Рылаква йырбахтІ ауат йарасахІат. Иисус ауат багъбата йрайхІвгІ:

– Ари ауыс заджвгъи йшвмырдырын.

<sup>31</sup> Ауаса дара цан Ауи йхабар агъагъара шабгазла йдыргун.

### *Абзагва йырбзихахра*

<sup>32</sup> Ауат джвылцІхныс йахамдзаскІва Иисус йпны дгІардтІ аджбын квайчІва дгІазлалыз гІвычІвгІвыс бзагвакІ. <sup>33</sup> Иисус ауи аджбын квайчІва данйылица, йбзагваз агІвычІвгІвыс дчважватІ. АуагІа жвпІара йджъарщун:

– Израиль апны ари апш гъІанымшасызтІ.

<sup>34</sup> Афарисейква йырхІвун:

– Ауи аджбын квайчІваква зланицауа аджбын квайчІваква рунашвачпагІв йымчла акІвпІ.

### *АцІагахра ауысла*

<sup>35</sup> Иисус акъалакви акыткви зымгІва дгІарыкІвшун, асинагогаква рпны йайрыпхъун, а-ЖвгІванд а-Хъáра ауысла а-Гвыргъахъв Хабар ауаз йхІвун, згІвати црыхъти йаъаз зымгІва зхъуаз ауагІаква йырбзихахуан.

<sup>36</sup> АуагІа жвпІара аниба, Ауи ауат рыцхІайщатІ, йауа ухІварыквын уасахча дызцым ауасаква йрапшта ауат агвакъвпра йгІалцІла гІазаб рхътшатІ йгъи цхърагІара гърымамызтІ. <sup>37</sup> Ауи йапхъагІвчва йрайхІвуан:

– ЙгІацІагахра атахъу шардапІ, ауаса анхагІвчва мачІыгІвпІ. <sup>38</sup> Ауи йгІалцІла ацІагахра а-Пшвыма швйыхІва Ауи йынхагІвчва Йара йацІагахра йаз-ищтийырныс.

***Иисус ажвыгІвыгІв апхьагІвчва  
рыхъвда йыквицІаз***

*(Мк. 3:15-19; Лк. 6:14-16; Руус. 1:13)*

**10** <sup>1</sup>Иисус йжвыгІвыгІв апхьагІвчва гІазшІитын, ауат айрыхвиттІ ачымазагІвква аджбын квай-чІваквa рылырцарныс, рзгІваквi рцрыхъкви зым-гІва дырбзихарныс. <sup>2</sup>Абар ажвыгІвыгІв апостолчва рыхъызква: ЩамгІвын, Петр-хІва йызпхъуз, ауи йа-ща Андрей, Забыт йпа Йакъвып, ауи йаща ЙохІан, <sup>3-4</sup>Филип йгы Бартоломей, Тама йгы ашвахчІвква ргІазкІкІгІвы Матай, ХІалфай йпа Йакъвып йгы Тадай, ЩамгІвын Кананит\* йгы ЙахІуда Искарriot\*\* (уацІыхъван Ауи йайжъаз).

***Иисус ажвыгІвыгІв апхьагІвчва актъвырльыкъвхара  
йадиргылитІ***

*(Мк. 6:7-11; Лк. 9:2-5; 10:4-12)*

<sup>5</sup>Ауат ажвыгІвыгІв Иисус йщтитІ ари йапшу ауна-шваквa рзичпан:

— Амаджъусиква рпны швымцан, шомрон къалакІгы швтамлын. <sup>6</sup>Швца зымгІва йрапхъата йгІващаз Израиль

---

\* <sup>10:3-4</sup> Кананит — зелот йгІаныцІуа гІаныцІитІ (швапшы: Лука 6:15), датшата йхІхІвапІта закІы йахъцата йазгылуа — йалныс ауаштІ Израиль аурым оккупация йапшІагылуаз адин-политика гвып дрылазларныс.

\*\* <sup>10:3-4</sup> Искарriot — закІы гъазхІвам «Кериот йауу агІвычІ-гІвыс»-хІва йгІанакІныс.



руасаква рпны. <sup>7</sup> Швцата йрылашвхІва: «А-ЖвгІванд а-Хъáра гIаргванхахъатI!» <sup>8</sup> Йшвырбзихах ачымазагІв-ква, апсчва гIабзашвыргылх, агІвшІыпсква шврыцкъа, аджъын квайчІваква рылшвца. Швара хвыдъа йгIа-швадзатI, шваргъи хвыдъа йрышвт. <sup>9-10</sup> Швахчатараква йыртата йшвыцнашвмахвын швара хъапщгъи, рыз-нагъи, гIвагъи, йшвыцнашвмахвын мгIва шваныквылуа артмакъгъи, чгIвыча чIыдагъи, асандальквагъи, лабагъи, йауа швхІвузтын анхагIвы йфуш гIайквнадыргитI.

<sup>11</sup> ШвъатанагалакIгъи къалазтынгъи кытызтынгъи хвы зму гIвычІвгIвыскI дгIашваута швджвыквылхынцI-кIъара ауи йпны шваъазла. <sup>12</sup> Атдзы шваннашылуа ауи йыгIвну зымгIва мамыр шырзышвтахъу рашвхІв. <sup>13</sup> Атдзы йаквнагата йгIацIцIуазтын швныхIва-ныпхъа\* ауи йацызлуштI, йаквнагамкIва йгIацIцIуазтын – йгъацызлушым. <sup>14</sup> АджвырагIв швимрайгвузтын, йа шважваква дырзымдзыргIвуазтын, швцапIква йыркIну асаба ркIыншвырпIла ауи атдзы швангIаджвылцIхуа, йа акъала швангIатыцIхуа\*\*. <sup>15</sup> АцIабырг швасхIвитI швара: АхIаквымхара Амш апны Сыдоми Гоморри\*\*\* руыс рыцIа ймайразлуштI ауи акъала ауыс ацIкIыс.

\* <sup>10:13</sup> НыхIва-ныпхъа «благословение».

\*\* <sup>10:14</sup> Зкърар бзийыз аиудейква анахъанат акъральква йгIартыцIхта йангIайхуаз, рщапIква асаба ркIындырпIлахуан, ауыла ауат аритуал пIайра ркIнынрххуазшва йырбун. Абарауи дара аиудейква йырзынархата йанырчпуз, ауат амаджъусиква йрапшта йырпхъадзун.

\*\*\* <sup>10:15</sup> Сыдоми Гоморри – А-Библия апны йбергълыу гIвкъалакI йрыхъызпI. Ауат агIвыкъалакI Ибрахим йыгIамтаква рагIан Иордан апсыхIва апны йаныргIалын. Ауат рбзазагIвчва рыгвнахI дуква рхъкъачIвыла а-Нчва ажвгIванд йгIабгъайжъыз атIгIвышли амцали агIвыкъалакIгъи йблытI. Швапшы: Абазара 19:1-29.

**Иисус йапхъагІвчва рцІыхъва гвымхарала йангІата-  
гылуаш йазырыхІазыритІ**

(Мк. 13:11-13; Лк. 21:12-19)

<sup>16</sup>Абар, Сара швара шврылазжытІ ауасаква рапшта ашвагала. Ауи йгІалцІла ащтанчІвква рапшта швуаса-  
ражвха, ахІвыхІвква рапшта швхыйаха. <sup>17</sup>Шврызсакъха  
ауагІаква, ауат швара ахІаквымхарта швдырцуштІ,  
рсиногогаква рпны швара швырбкъуштІ. <sup>18</sup>Сара  
схъкъбачІвыла швара швдырцуштІ аунашвачпагІвчви  
апаштыхІкви рпны. Ауати амаджбусикви рпахъ Сара  
ажва бзиквала швсыквчважвуштІ. <sup>19-20</sup>АхІаквымхарта  
швандырцара йшшвхІвуши йшвхІвуши швырхъым-  
гвыргІван. Ауи асахІат йшвхІвуш швымазлуштІ шва-  
ра, ауи агІан йчважвуш швара гъшвакІвым, шв-Аба  
й-Псы дчважвуштІ швара дшвылата.

<sup>21</sup>Аща йаща дйайжыштІ, аба — йгІари, апсра йа-  
хъвырчІвуаштІ ауат зайжыш. Йара ауи акІвпІ йыр-  
чпуш агІариквагы: йгІазрийыз йырпшІагылхуаштІта  
йрайжыштІ. <sup>22</sup>Сара схъкъбачІвыла зымгІвагы швара  
швырчвымыгъхуштІ, ауаса ацІыхъвадза ауи зычхІауа  
ахІаквымхара а-Нчва дачвихчуштІ. <sup>23</sup>КъалакІ апны  
гвымхарала швцІыхъва йангІатагылра, швырдата  
датша къалакІ швца. АцІабырг швасхІвитІ швара:  
Израиль акъалаквва зымгІва швгІарыкІвшарныс шва-  
хамдзаскІва ГІвычІвгІвыс Па дгІайуаштІ.

<sup>24</sup>АпхъагІв йарыпхъагІв йацкІыс дгъхІагІам, алыг-  
гы дызлыгу йацкІыс дгъхІагІам. <sup>25</sup>АпхъагІв йхъа  
даквразхаргІатІ йарыпхъагІв йгыларта дазынадзуз-  
тын, алыггы йхъа даквразхаргІатІ дызлыгу йгыларта

дазынадзузтын. Атдзы апшвыма БаГал-Забул-хІва\* йыпхызтын, ауи атдзы йыГІвнабзазауа анахъанат рахІагы йайчвата йрыпхыштІ.

*А-Нчва заджвыкІ швичшва*

(Лк. 12:2-9)

<sup>26</sup>Ауи акІвпІта, швырчвымшван ауат. Йгыаам йцІаркІыта йгІахърымтІыхуаш закІгы, йгыаам йдрымадзата йдымраргамхуаш закІгы. <sup>27</sup>Сара алашцара апны швара йшвасхІвуа, амш лашара апны йшвхІва, швлымхІа йгІатаркІыта быжыцІакІыла йгІашвархІвуа, атдзакква швырхвынгылта быжыдула йрылашвхІва! <sup>28</sup>Швырчвымшван аъапІкътлапІкъква зщуа, ауаса апсы ззымщуа. Швичшва Ауи, апсгы аъапІкътлапІкъквагы угІазцымхауа джъаІанам йыззытарышвуа. <sup>29</sup>Йгырымтйума гІвцІискІ гІва жвгъайкІла?\*\*\* Ауаса ауат рыуа закІгы адгыл йгыГІаквшушым швара швы-ЖвГІванд Аба йгвапхара аъамкІва. <sup>30</sup>Швара швхъаква хъвыцта йрыквунадзарагы рпхъадзахъатІ! <sup>31</sup>Ауи йгІалцІла швымшван – рыцІа швахпІапІ швара цІис щарда рацкІыс!

<sup>32-33</sup>ДзачІвызлакІгы йхътІыта ауаГІаква рпахъ Сара тшГасыдызкІылуа, ауи Саргы Сы-ЖвГІванд Аба йпахъ тшйыдскІылуаштІ, ауаса ауаГІаква рпахъ Сара сзымуа, ауи Саргы Сы-ЖвГІванд Аба йпахъ дгызуашым.

\* 10:25 БаГал-Забул – иблис йыхъызква йрыуа закІыпІ.

\*\* 10:29 «Ассарий»-хІва йапхун ауи агІва жвгъай. Ауи адинарий йауата жвиц йчпата закІы акІвын йгІацІанакІуаз. ДинарийкІ ахІа гыгІацІанамкІуазтІ ачрын йымш нхашагы.

***Иисус апхъахъГала йабу атиагІвшараква  
дрыквчважвитІ***

*(Лк. 12:51-53; 14:26-27; 17:33)*

<sup>34</sup> Сара адгъыл мамыр азГІазгныс сГІайта йшвымпхъадзан. Сара сызГІайыз мамыр ГІазгныс гъакІвым, гъата\* ГІазгныс акІвпІ. <sup>35</sup> Сара сГІайтІ

«йакъвысхныс апи аби,

апхІи ани,

атаци анхъви,

<sup>36</sup> агІвычІвГІвыс йагъачвахуштІ йтдзы йыГІвнта йыцбзазау»\*\*.

<sup>37-38</sup> Заба йа зан Сара сацкІыс бзи йызбауа, ауи Сара сгъиквнагам, зпа йа зпхІа Сара сацкІыс бзи йызбауа, ауыгъи Сара сгъиквнагам, зджъуар назахвта Сара сцІыхъва йнатамгылуа, ауыгъи Сара сгъиквнагам. <sup>39</sup> Збзазара\*\*\* ГІазхчауа, ауи йчвыдзуаштІ, збзазара Сара снысла йызчвыдзуа, ауи йатаркІвах йГІайаухуаштІ.

***Ртихъвага***

*(Мк. 9:41; Лк. 10:16; ЙохІ. 13:20)*

<sup>40</sup> Швара швызрайгвауа, Сара сирайгвитІ, Сара сызрайгвауа Сара СГІазщтийыз дирайгвитІ. <sup>41</sup> АпиГІамбар дъапиГІамбару ахъазла дызрайгвауа, ауи

---

\* 10:34 Гъата «меч».

\*\* 10:36 МикІа 7:6.

\*\*\* 10:39 Йа: «зпсы».

апиГамбар йыртшхъвага йадзуштІ, агІвычІвГІвыс цІабыргы дъаГІвычІвГІвыс цІабыргу ахъазла дызрайгвауа, ауи агІвычІвГІвыс цІабыргы йыртшхъвага йадзуштІ. <sup>42</sup>Заджвы Сара сапхъагІв ауи Сара дъасапхъагІву йгІалцІла рахІа йдзыжвга хвыцула дзы хшвашва ййрыжвырквын, ацІабырг швасхІвитІ швара, ауи агІвычІвГІвыс ртшхъвагадъа дгъГанхушым.

**11** <sup>1</sup>ЙжвыГІвыгІв апхъаГІвчва йырзынайырхаз йбжъагажваква данрылга, Иисус дджвыквылтІ Галил акъалаква рпны йайрыпхъарныс йгъи ауазква йхІварныс.

*ЙахІа ДзытцІвы йацІгІари Иисус йджъауани*

*(Лк. 7:18-30)*

<sup>2</sup>Анбахта йтачІваз ЙахІа Христос йчпауа ахабар анигІа, йапхъаГІвчва йцтитІ <sup>3</sup>Ауи йцІгІарныс:

– Уара уакІлма йгІайра атахъу, момкІва датша заджвы хІйызпшущама?

<sup>4</sup>Иисус ауат джъауап риттІ:

– Швцата ЙахІа йашвхІвх йыжвгІауи йыжвбауи руыс: <sup>5</sup>алашкква рылакква йырбахитІ, атлачаква ныкъвауа йалагахитІ, агІвшІыпсква цкъахитІ, адагкква йыргІахитІ, апсчва гІабзагылхитІ йгъи арыцІачва быжъщтІыхла йрылархІвитІ Агвыргъяхъв Хабар.

<sup>6</sup>ЙзымшырапІ къангъаш сызгІазымгуаш Сара.

**ЙахIйа йуысла Иисус дызквшахIатхаз**

(Лк. 7:24-35; 16:16)

7 ЙахIйа йапхъагIвчва анцах, Иисус ЙахIйа йуыс ауагIа жвпIара йрайхIвуа далагатI:

– Акъвым шванцуз йачIвызIа швызпшуаз? Апша йаркашвуз акъамыш акIвызма? 8 Щта йачIвызIа ауа-  
ъа швцата швызпшуаз? АчгIвыча чIарачIаква зшвыз  
агIвычIвгIвыс йакIвызма швызпшуаз? Момо, ачгIвыча  
чIарачIаква зшвызцIауа агIвычIвгIвысква апаштыхI  
тыдзарыйаква йрыгIвнапI. 9 Щта йачIвызIа ауаъа  
швцата швызпшуаз? АпигIамбар йакIвызма? Щта,  
йшвасхIвитI швара, апигIамбар йацкIыс ддууын  
швызпшуаз. 10 Ауи йакIвпI йыззыргIвыз:

«Дабар, днаупшIазжытI Уара Сара  
схабархIвагIв,

ауи йрыхIазыруаштI упахъла Уара уымгIва»\*.

11 ЙшвасхIвитI швара ацIабырг: апхIвысква йгIадри-  
йыз рпны ЙахIйа ДзытщгIвы йацкIыс ду дгъаамызтI,  
ауаса а-ЖвгIванд а-Хъáра апны рахIа йхвыцдзу ауи  
йацкIыс ддупI. 12 ЙахIйа ДзытщгIвы йымшква рпны  
йгIашIарышвта уыжвгIандзара а-ЖвгIванд а-Хъáра  
ласыта апхъала йнаскIытI, зымч адызгалуа ауи  
йзалалитI\*\*.

---

\* 11:10 Малаки 3:1.

\*\* 11:12 Ари швабыж йалачпу ашIчIвара йгIаныцIуа йазынарха-  
та гвгIанагра шарда аъапI. Абар ауат йрыуата рыцIа йбергъльу  
зджъакIы: 1) «А-Нчва й-Хъáра йагвыквситI, жыхъра злам  
ауагIаква ауи гIаркIныс йащтапI»; 2) «А-Нчва й-Хъáра уалал-  
ра ахъазла уымч адугалра атахъыпI, йгьи зымч адызгалуа ауи  
йзалалитI»; 3) «А-Нчва й-Хъáра ласыта апхъала йнаскIытI,

апиГІамбарква зымГІви пигІамбарра уыс нкъвыргун-  
штІ, швара ауи швазыхІазырызтын йнашвахвныс,  
ауи — йГІайра атахъу апиГІамбар Ильяс йакІвпІ\*.  
15 ЛымхІа зму йГІараГІатІ!

16 Ауаса ари абанпара зшІсырпшра дзачІвыйа Сара?  
Асабиква йрапшпІ ауат, акъыакъъара апны йчІвата  
азаджв азаджв йзыцІритІ:

17 «ХІара швара кІыжкІыж хІшвзастІ,  
а швара швгъГІамхІвуазтІ;  
хІара швара джьаназ гъыбза швзыхІхІватІ,  
а швара швгъымнашхыйахузтІ».

18 Дабар ЙахІаа дГІайтІ, дгъчум йгъи дгъыжвуам,  
ауат йырхІвитІ: «Ауи джьын квайчІва йуацІапІ».

19 ГІвычІвГІвыс Па дГІайтІ, дчитІ йгъи дыжвитІ,  
ауат йырхІвитІ: «Зымгва намхъауа ачаГІырызжвыГІв,  
ашвахчІвква рГІазкІкІыГІвчви агвнахІчкви рыГІвза».  
Ауаса ауасаражвра уыспІ йызлардыруа.

*ЗыгнахІква тшырзызымдырыз акъалаквара гъыхъра*

*(Лк. 10:13-15)*

20 УадыргІвана Иисус акъалаквара йырджъауа далагатІ.  
Ауат рпны акІвпІ Ауи рыцІа щардата ГІальматра ъа-  
тайчпаз, ауаса ауат рыгнахІква тшгъырзырымдырхтІ.

21 — Гъыхъра уызГІайтІ, Коразим! Гъыхъра уыз-  
ГІайтІ, Бетцаида! Тири Сидони рпны швпны йтасчпаз

---

жъыхъра злам ауаГІаквагъи ауи ГІаркІныс йащтапІ»; 4) «А-Нчва  
й-Хъара ахвитнаГІа йалаххитІ, ауи йалаквугъи ауи амч ГІадыр-  
битІ» (швапшы: МикІа 2:12-13).

\* 11:13-14 Малаки 4:5.

аГальаматраква тасчпазарквын, ауат щарда цуата рыгвнахІква тшырзырдырхуашын, чГІвычажв ршвыр-цІата рхъаква хъвасатхІва рыквырпсушын. <sup>22</sup>Ауаса йшвасхІвитІ швара: а-ХІаквымхара Амш апны Тири Сидони руыс рыцІа ймайразлуштІ швара швуыс ацкІыс. <sup>23</sup>Уаргы, Капернаум, ажвГІвандква рпныдза ухъаргылуашта ухъвыщума? Момо, уара джъахІа-нам утадрышвуаштІ\*, йауа ухІварыквын уара упны йтарчпаз аГальаматраква Сыдом йтарчпазарквын, ауи уахъчІвагы йаъазлушын. <sup>24</sup>Ауаса швара йшвас-хІвитІ а-ХІаквымхара Амш апны Сыдом ауыс рыцІа йшмайразлуш уара ууыс ацкІыс.

### *Аби а-Пи*

*(Лк. 10:21-22)*

<sup>25</sup>Иисус дчважваркІвун:

– Сара усыртшхъвитІ Уара, Аба, ажвГІванди адгыли Йрыхвиту, ауасаражккви апхъахъакви йырчвыцІаукІ-та асабипшкаква ауи ьарзагІахъутІыз ахъазла. <sup>26</sup>Щта, Аба, ауи Уара йутахъын.

<sup>27</sup>Аба Сара йГасызхъайцІатІ зымГІва. Аба йакІвым-кІва заджвгы а-Па дгыдырам, заджвгы Аба дгы-дырам а-Пи Аба дызагІахъитІныс йтахъыта а-Па йГалихуи ракІвымкІва.

<sup>28</sup>ШвГІай Сара спны, йГІапсазгы ахъанта йацІа-гылу зымГІвагы, Сара швсыртынчуаштІ швара. <sup>29</sup>Сара спсынч швыквшвцІата, швсшІыбжъа швара, йауа швхІвузтын сгвыла съасапІ йгы стІатІапІ Сара,

\* <sup>11:23</sup> ЙышгІайхІу 14:13-15.



ауаъа йгІашвауаштІ швпсква рыхъаз атшпсщам-  
гІва\*. 30 ЙшвыквсцІауа Сара спсынч гъхъантамщтІ,  
йшвыквсцІата йыжвгауа схъанта ласыпщтІ.

### *Христоси асабши*

(Мк. 2:23-28; Лк. 6:1-5)

**12** <sup>1</sup>Ауи агІан сабшата, а-Нчва йзалырхуа мшы-  
та, Иисус атшыгІвра ьарымхысыз архъаквала  
дщун. Ауи йапхъагІвчва млацийын, ачхъаква гІа-  
хъырчІвауа, ауат йыртаз атшыгІвра цыраква рфауа  
йалагатІ. <sup>2</sup>Ауаса фарисейквакІ ауи анырба, ауат  
Ауи йархІвтІ:

– УпшыстІ! Асабшала йчпа йамуа рчпитІ уапхъагІв-  
чва\*\*.

<sup>3</sup>Иисус ауат джъауап ритхтІ:

– Щта швгъампхъама швара Дауыт йчпаз йари йым-  
гІваллагІвчви йанымлаший асхъан? <sup>4</sup>Ауи а-Нчва йтдзы  
днашылын, йаргъи йуагІаквагъи йырфа йамуашыз  
ачІахъва цкъа\*\*\* йфун. Ауи ачІахъва зфаныс йахвитыз

---

\* 11:29 Йырамыху 6:16.

\*\* 12:2 АрыцхІакви йгІаквачхызи рыхъазла ртшыгІвра йауата  
хъвыкІ панырыжьра атахъын аиудейква. Ауи акІымкІвагъи,  
а-Хабза хвитнагІа глаунатуан архъа гІвыма апны ачхъаква гІа-  
хъучІвчІварныс, ауи гъычрата йгърымпхъадзутІ (швапшы:  
ЛевиргІа 23:22; ЙгІвбахауа а-Хабза 23:25). Афарисейква Иисус  
йапхъагІвчва зладыркъванчуз ауат ачхъаква гІахъырчІвчІвата  
напІыла йъадырхъвчІуаз гъакІвым, ауи асабша атшын, динла  
йантшпсщара мшыз йъарчпуз акІвын.

\*\*\* 12:4 АчІахъва цкъа – ауат 12 чІахъвакІ йнадзун, сабшипхъа-  
дза ачатыр апны йандыргІалуан, гІамтаквакІ анахъыцІ ауат

ашогъанква йырхъазын. <sup>5</sup> Йа а-Хабза апны швгъам-пхъама швара асабшаквала ашогъанква аныхІварта апны йшынхауа, ауат амш ацкъара шпыртшуа, ауи ахъазла ауат шдмыркъванчауа? <sup>6</sup> ЙшвасхІвитІ швара араъа дшаъу Ауи аныхІварта ацкІыс йдуу. <sup>7</sup> Йыжвдыр-зарквын швара йгІаныцІуа: «Алпха акІвпІ йстахъу, акъвырман гъакІвым»\*, ауи агІан закІгъи зляжъам гъшвмыркъванчарызтІ. <sup>8</sup> ГІвычІвгІвыс Па асабша да-ПшвымапІ!

***Асабша Иисус знапІы зшІагІваз агІвычІвгІвыс  
дйырбзихахитІ***

*(Мк. 3:1-6; Лк. 6:6-11)*

<sup>9</sup> Ауаъа дгІаджвыквылхын Иисус ауат рсинагога днашылтІ. <sup>10</sup> Ауаъа дыгІвнан знапІы зшІагІваз агІ-вычІвгІвыс. Афарисейква Иисус дызладыркъванчуш швхІаусыгІва йазыпшгІун, ауи йгІалцІла ауат Ауи йцІгІатІ:

– Уанарыхвитума а-Хабза асабшаквала агІвычІ-вгІвыс дуырбзихахныс?

<sup>11</sup> Иисус ауат йрайхІвтІ:

– Швара швыуа заджвы уаса заджвыкІ йымаз-тын, асабша ауи амаша йташварыквын, ауи ауаъа йгъгІатимххуашма? <sup>12</sup> АгІвычІвгІвыс йыхв агалагъи

---

а-Нчва йныхІварта апынгъи йандыргІалуа йалагатІ, йажвуаз ачІахъваква аджъут шогъанква йрыртуан (АтыцІра 25:30; ЛевиргІа 24:5-9).

\* <sup>12:7</sup> ХІошегІа 6:6.

йдулI ауаса ахв ацкIыс! Ауаса йанаъазара асабша-  
квала бзира ухарныс уахвитпI.

<sup>13</sup>Ауи амщтахъ Ауи ачымазагIв йайхIвтI:

– УнапIы арыла йгIархастI.

Ауи йнапIы ауыла йаннайырха анахъани йнапIы  
згIвада йапшта йбзихахтI. <sup>14</sup>Афарисейква ауаъа йан-  
гIаджвылцIх, йайкъангъашуа йалагатI Иисус дшыр-  
щущаш ауысла.

### *ЙгIалырыхыз а-Лыг*

*(Мк. 3:7-12; Лк. 6:17-19)*

<sup>15</sup>Ауи анидыр Иисус ауат ашIыпIаква дыртыцIын  
дцатI. Ауи йцIыхъва йтагыла йцатI ауагIа жвпIара,  
Ауи ауат зымгIва йырбзихахтI. <sup>16</sup>Ауаса Иисус ауат  
хвитнагIа гъримттI Йара ймагIну йалачважварныс\*.  
<sup>17</sup>Абарауаса йцIабыргхатI апигIамбар ЙышгIайхIу  
йхIваз ажваквa:

<sup>18</sup> «Дабар Сара йгIалсхыз С-Лыг!

Сара йсбзибару,

Сара спсы агвыргъара злу!

ЙыстуаштI Ауи Сара С-Псы,

Йаргъи ауагIахъаква ахабза ахабар

рзынайырдуштI.

<sup>19</sup> Ауи йгъи дгъамакIуашым, йгъи

дгъцIыруашым,

---

\* <sup>12:16</sup> Йшаъула, Иисус йгъитахъымызтI Йара ахъаз гIалъа-  
матршIыйагIв-айъазагIвта дырпхъадзарныс. Йалныс ауаштI ауи  
йашвхIаусыгIваз йызлахIуз Ауи йбергълыра йкъвырльыкъвъ-  
хара йъагIапырасуаз акIвхарнысгъи (швапшы: Марк 1:43-45).

заджвгы йгыгІушым Ауи йбжбы аурамква  
рпны.

<sup>20</sup> ЙбжахъчІву акъамыш Ауи йгъхъичІвушым,  
йцІкІвкІвауа йбылуа афитильгы  
гырычвуашым,  
хабзала ахІаквымхара махъарыхъвара  
айымткІва.

<sup>21</sup> АуагІаква ауи йыхъыз йаквгвыгъуштІ.»\*

***Иисус а-Нчва йымчла аджбын квайчІваква алицитІ***

*(Мк. 3:22-29; Лк. 11:14-23; 12:10)*

<sup>22</sup> ДйызгІардтІ Иисус аджбын квайчІваква злаз  
агІвычІвгІвыс, йгы длашвын, йгы дбзагван ауи.  
Иисус ауи дйырбзихатІ, дчважвахтІ ауи, йылаквагы  
йырбахтІ. <sup>23</sup> Ауи джъарщун ауагІа жвпІара, азаджв  
азаджв дицІгІун:

– Ари йакІвызтын шта Дауыт й-Па?

<sup>24</sup> Афарисейква ауи аныргІа йырхІватІ:

– Ауи аджбын квайчІваква зланицауа аджбын квай-  
чІваква рунашвачпагІв БагІал-Забул йымчла акІвпІ.

<sup>25</sup> Ауат зызхъвыцуа йдырын, Иисус йрайхІвтІ:

– ЙамГІан паштыхІыгІвазлакІгы агъара зыз-  
бжбу ахъквала тшанашара йгъарпсархитІ, агъара  
йагІвнашаз къалакІгы, тдзыкІгы гыгІашаквхушым.

<sup>26</sup> Ашитан ашитан дджвыквицузтын, ауи йгІаныцІитІ  
ауи йхъа дшагъауа. ЙшпагІашаквхара атахъыйа ауи  
агІан ауи апаштыхІыгІва? <sup>27</sup> Аджбын квайчІваква  
Сара БагІал-Забул йкъарула йрылсцузтын, зкъарула

---

\* <sup>12:21</sup> ЙышгІайхІу 42:1-4.

йрылырцауада ауат швара швыштацагІвчва?\* Ауи акІвпІта ауат швара йшвхІаквымхагІвхуштІ. <sup>28</sup> Ауаса Сара аджын квайчІваква а-Нчва й-Псыла йрылсцузтын, ауи йгІаныцІитІ а-Нчва й-Хъáра швпны йшгІайыз.

<sup>29</sup> Йшпайылшуш заджвы агІвычІвгІвыс мчы йтдзы днашылта ауи йымлыкв гІайхІвынчІарныс, апхъапхъа ауи далашІайымхІвакІва? Ауи агІан акІвпІ ауи йтдзы анйызхІвынчІуш.

<sup>30</sup> Сара йсыцым – Сара дгІаспшІагылитІ, Сара йсыцгІаззымкІкІуа – йгІазскІкІыз апша йайыргахитІ. <sup>31</sup> ЙамгІан гвнахІызлакІгъи йамгІан гІасхаразлакІгъи ауагІаква а-Нчва йрызйыргІвуштІ, ауаса а-Нчва й-Псы йырджъара ауат а-Нчва йгърызйыргІвушым. <sup>32</sup> ГІвычІвгІвыс Па йпшІагылуата заджвы закІ йхІварыгъи а-Нчва йызйыргІвуштІ, ауаса а-Нчва й-Псы йпшІагылуата йчважвауа, ауи ари асквшышв апынгъи апхъахъкІъалагъи а-Нчва йгъйызйыргІвушым.

<sup>33</sup> АцІла йа бзита йшвпхъадза, ауи йгІашІалуа ашвыргъи – бзита, йа ацІла гвымхата йшвпхъадза, ауи йгІашІалуа ашвыргъи – гвымхата, йауа швхІвузтын ацІла злардыруа йгІашІалуа ашвырква ракІвпІ.

<sup>34</sup> Швара, ащтанчІв хъшараква, бзира швхІварныс шпашвылшуш ауаса швчвгъата? АгІвычІвгІвыс йгвы йту йыбызгъи йхъапІ. <sup>35</sup> АгІвычІвгІвыс бзи абзира ахчарта бзира гІаджвылигитІ, агІвычІвгІвыс гвымхагъи агвымхара ахчарта гвымхара гІаджвылигитІ.

<sup>36</sup> Ауаса йшвасхІвитІ швара а-ХІаквымхара Амш ауагІаква йгІаршыцІыз зарар гІазгуа ажвипхъадза

\* 12:27 ЙгІаныцІдзауа: «швпачваква».

ахъазла джъауап шддыркІуаш. <sup>37</sup> Швхъатала йшвхІваз ажвакѳа йа шваладырцІабыргуаштІ, йа шваладыркъванчүштІ!

### *АпигІамбар Инус йдырга*

*(Лк. 11:29-32; Мат. 16:4)*

<sup>38</sup> УацІыхъван фарисейкѳакІи а-Хабза арыпхъагІвчѳакѳакІи Иисус йыхІвауа йалагатІ:

— АрыпхъагІв, хІара йхІтахъыпІ Уара дыргакІ<sup>\*</sup> хІуырбарныс.

<sup>39</sup> Иисус джъауап айттІ:

— Ъадаб-намыс нкъвзымгахуа абанпара чѳгъа дырга йазыпшгІитІ, ауаса ауат дыргакІгъи гърадзушым апигІамбар Инус йдырга акІвымкІва. <sup>40</sup> Инус хахъахымш апсладѳа дудздза ауацІа дштаз апшта<sup>\*\*</sup>, ГвѳычІвгІвыс Пагъи хахъа-хымш адгъыл агвы дтазлуштІ.

<sup>41</sup> А-ХІаквымхара Амш апны Ниневия абзазагІвчѳа гІагылта ари абанпара дыркъванчүштІ, йауа швхІвузтын ауат апигІамбар Инус йуаз абзирала рыгвнахІкѳа тшырзырдырхтІ<sup>\*\*\*</sup>. А ужвы швара дшѳыцпІ Ауи, Инус йацкІыс йдуу. <sup>42</sup> А-Къабля ПаштыхІпхІвыс<sup>\*\*\*\*</sup> а-ХІаквымхара Амш апны дгІагылта ари абанпара лыркъванчүштІ, йауа швхІвузтын ауи адунай анахъани

---

\* 12:38 Дырга «знамение».

\*\* 12:40 Инус 2:1.

\*\*\* 12:41 Инус 3:6-9.

\*\*\*\* 12:42 А-Къабля ПаштыхІпхІвыс — датшата йхІхІвапІта Шева апаштыхІпхІвыс (Шева — ауыжвгІанчІви къабля-марагІацІцІырта Аравия). Ауи апаштыхІ Сольмани ранйара йакѳважвитІ 3 АпаштахІыгІвакѳа 10:1-13.

ацІыхъва дгІатыцІын дгІайтІ Сольман йуасаражвра даздзыргІвра ахъазла. А ужвы швара дшвыцпІ Ауи, Сольман йацкІыс йдуу.

***Аджьын квайчІва агІахъынхІвыхра***

*(Лк. 11:24-26)*

<sup>43</sup>Йцкъам апсы агІвычІвгІвыс йангІайылцІра, дзы баным ашІыпІаква гІамнадитІ, тшпсшарта йазыпшгІауа, ауи амауа. <sup>44</sup>Ауи агІан ауи йахІвитІ: «Щта, сазыхъынхІвхпІ сгІазыгІвныцІыз атдзы». Ауи ангІахъынхІвыхра атдзы датша кІара гІагІвнамылуата, цкъата йпсата, йалыргата йгІанйахитІ. <sup>45</sup>Ауаъа ауи йара ацкІыс рахІагъи йчвгъата датшагъи быжджьынкІ гІанадитІ, ауатгъи ауаъа йгІагІвналитІ. Ауи агІвычІвгІвыс йыхъазла апхъапхъа йшаъаз ацкІыс агалагъи йайчвазлуштІ. Йара ауи акІвпІ руыс шакІвшуш ари абанпара чвгъагъи.

***Иисус йтгІачва цІабырг дрыкчважвитІ***

*(Мк. 3:31-35; Лк. 8:19-21)*

<sup>46</sup>Иисус ауагІа жвпІара драчважваркІвун Ауи йани йащчвакви атдзы йангІадгыл. Ауат агваны йгылан Ауи йачважвара ртахъыта. <sup>47</sup>Заджвы Ауи йгІайайхІвтІ: – Уара уани уащчвакви агваны йгылапІ, Уара йгІауачважварныс ртахъыта.

<sup>48</sup>Ауаса Иисус ауи агІвычІвгІвыс джъауап йыйттІ: – ДзачІвыйа Сара йсану, дзачІвыйа Сара йсащчву?

<sup>49</sup> Ауаъа Ауи йнапІы йапхъагІвчва рахыла йнайыр-хан йхІватІ:

– Абар Сара сани Сара сашчвакви. <sup>50</sup> Йауа швхІвуз-тын Сара Сы-ЖвгІванд Аба йгвапхара зырхъйауа, ауи Сара йгъи дсащапІ, йгъи дсахщапІ, йгъи дсанпІ.

*АжвлакІапсагІвы ажвлакви руысла ажвакъвыш*

(Мк. 4:1-9; Лк. 8:4-8)

**13** <sup>1</sup>Йара ауи атшын Иисус атдзы дгІаджвылцІын агвал атшпы дчІватІ. <sup>2</sup>Ауи йгъагъара ауагІа жвпІара гІайыззатІ, ауи йгІалцІла Ауи акІъанджъа данчІвалра атахъхатІ, ауагІа зымгІва агвал атшпы йгылан. <sup>3</sup>Ауи ауат ажвакъвышква\* йрылата шарда райхІвуан.

– АжвлакІапсагІвы дгІаджвылцІтІ дкІапсаныс, – йхІвун Ауи. – <sup>4</sup>Ауи ажвлаква анкІайпсуз, ауат йрыуата зджъакІы амгІва атшпы йкІашватІ. АпссгІачІвква гІапссгІан ауат рхъвшватІ. <sup>5</sup>АзджъакІ адгъыл бзи ъамачІыз ахІакъварартаква рпны йкІашватІ. Ауат ласыта йгІайытІ, йауа швхІвузтын ауаъа анышв цІа-гъан. <sup>6</sup>Ауаса амара ангІацІцІ агІайыраква абылын, даргъи гІвахтІ, йауа швхІвузтын ауат щайдза цІола гърымамызтІ. <sup>7</sup>Датша жвлаквкІ амыгъгІайырта йыла-шватІ, адзыхІв ауи аъара жвпІата йалайын, ажвлаква гІанамырйуата йахъватштІ. <sup>8</sup>Адгъыл бзи йыквшваз ажвлаква тшыгІвра гІарттІ, азджъакІ швкІныла, азджъакІ хынгІважваныла, азджъакІ гІважвижванла

\* <sup>13:3</sup> Ажвакъвыш – уасаражвра злу агІахІвахра айшыс, урышвла «притча».



йкIарпсаз ацкIыс йайхIата тшыгIвра гIартI. 9 ЛымхIа зму йгIарагIатI!

***Иисус ажвлакIапсагIви ажвлакIви йгIарыквчважвауа  
ажвакъвыш алыргитI***

(Мк. 4:10-20; Лк. 8:9-15; 10:23-24)

<sup>10</sup> Ауаъа апхъагIвчва Иисус йыдгылын йцIгIатI:

– ЙачIвыйа Уара ауагIаква ажвакъвышквала уыз-  
рачважвауа?

<sup>11</sup> Иисус джъауап айтхтI:

– Швара а-Нчва йшвылйыршитI а-ЖвгIванд  
а-Хъáра амадзаква жвдырныс, ауат йгърылйыршум.

<sup>12</sup> Йауа швхIвузтын йызму датшагъи гIайыртуаштI-  
та, ауи йыму гIайхъгIтIахуаштI; йызмам йымугъи  
йыквырхуаштI. <sup>13</sup> Сара ауат ажвакъвышквала срачва-  
жвитI, йауа швхIвузтын ауат йшапшуамца йгъырбум,  
йшдзыргIвуамца йгъыргIум йгъи йгъIаргвынгIвуам.

<sup>14</sup> ЙышгIайхIу йпигIамбаражва ншитI ауат рпны:

«Швара швдзыргIвуаштI, шватадзырг-

IвхуаштI, ауаса йгъгIашвгвынгIвуашым,  
швпшуаштI, шватапшхуаштI, ауаса  
йгъыжвбушым.

<sup>15</sup> Арат ауагIа ргвы хIахъвхатI,

ауат гIалахIва йыргIитI рлымхIаквала,

ауат рылаквагъи хъыргIватI,

рылаквала йрымбара ахъазла,

рлымхIаквала йрымгIара ахъазла,

ргвыла йгIаргвнымгIвра ахъазла,

йгы тшъагIасзынадмырхауа Сара ауат  
сырбзихара ахъазла»\*.

<sup>16</sup>ЙырзымшырапI швара швылаквагы, йауа швхIвуз-  
тын ауат йырбитI, йырзымшырапI швара швлымхIа-  
ква, йауа швхIвузтын ауат йыргIитI. <sup>17</sup>ЙшвасхIвитI  
швара ацIабырг: пигIамбар йгы гIвычIвгIвыс цIабырг  
щардагIв йашIпсгIун йырбарныс швара йжвбауа,  
ауаса йгърымбатI, йашIпсгIун йыргIарныс швара  
йжвгIауа, ауаса йгърымгIатI.

<sup>18</sup>Щта швгIаздыргIвы ажвлакIапсагIвы йуысла ажва-  
къвыш йгIанакIуа. <sup>19</sup>А-Хъара ахабар йаздыргIвыта  
ауи гIазгвнымгIуа дзачIвызлакIгьи йпны ачвгъаха-  
гIвы дгIайитIта йгвы апны йларцIаз йгъычитI. Ауи  
амгIва атшпы йкIашваз ажвла акIвпI. <sup>20</sup>АхIакъварарта  
йыквшваз ажвла – ауи ажва згIата, ауи дгвыргъята  
зынла йназахуа агIвычIвгIвыс йзынархапI. <sup>21</sup>Ауаса  
ауи щайдза гъйымам, ауи йгIалцIла ауи дыззынахъауа  
агIамта айшыспI, абаргвыракви ажва йгIахъшахъырца-  
та гвымхарала ацIыхъватагылракви ангIаншара, ауи  
зынла щтахъла дасхитI. <sup>22</sup>АдзыхIвгIайырта йкIашваз  
ажвла – ауи ажва згIауа агIвычIвгIвыс йзынархапI,  
ауаса ансимш айгвыгIвракви абайара тшхънарыхри  
ажва рхъватшитIта, ажвла тшыгIврадъа йгIанхитI.  
<sup>23</sup>Адгъыл бзи йаквшваз ажвла – ауи ажва згIауа йгы  
йгIазгвынгIуа агIвычIвгIвыс йакIвпI. Ауаса йауу  
агIвычIвгIвысква швыр гIаршIалитI, азаджв швкIны-  
ла, азаджв хынгIважваныла, азаджв гIважвижванла  
йларцIаз ацкIыс йайхIата.

\* <sup>13:15</sup>ЙышгIайхIу 6:9-10.

*Агвадзи ашварахъваквы руысла ажвакъвыш*

<sup>24</sup> Иисус ауат датша ажвакъвышкІ райхІвтІ:

– А-ЖвгІванд а-Хъáра зырхъа ажвла бзиква аквыз-псаз агІвычІвгІвыс йшІырпшы йауитІ. <sup>25</sup> Абар, зымгІва анычваз, ауи йагъа дгІайтІ, агвадз аквта ашварахъваква лайцІан дцахтІ. <sup>26</sup> Агвадз гІайыта ачхъаква ангІанша, ашварахъваквагы уылапш йгІащтІнахуа йцатІ. <sup>27</sup> Алыгчва апшвыма йпны йгІайын йархІвитІ: «ЗпІатІу дуу, ура архъа апны жвла бзипІ йкІаупсаз, щта йахъпагІанша ашварахъваква?» <sup>28</sup> «Ауи агъа йчпатІ», – джъауап айтхтІ апшвыма. Ауаъа алыгчва азцІгІитІ: «Ауат хІцата йхІлашварыма?» <sup>29</sup> «Момо, – джъауап айтхтІ апшвыма, – ашварахъваква ангІал-жвыжвжауа йшвымдырдзакІва агвадзгы ацІгалышвх йауаштІ. <sup>30</sup> Аныгы арыгы ацІагахындза йгІайрагІатІ. АцІагахра анакІвшауа ацІагахыгІвчва унашва рзыс-чпуштІ апхъапхъа ашварахъваква гІазыркІныс, ауат шІахІва-шІахІвамца йшІархІвата йырбылныс. Ауи амщтахъ агвадз гІацІаргата схчарта йадыргалуаштІ».

*Абаджа жвлац ауысла ажвакъвыш*

*(Мк. 4:30-32; Лк. 13:18-19)*

<sup>31</sup> Ауи ауат датшагы ажвакъвышкІ райхІвтІ:

– А-ЖвгІванд а-Хъáра агІвычІвгІвыс йгІайахвта йырхъа апны йлайцІаз абаджа ажвлац йашІырпшы йауитІ. <sup>32</sup> Абаджа ажвлац ажвлаквта зымгІва рацкІыс йхвыщызтІхІва, ауаса йангІайра ауи ауатра гІайы-раквта зымгІва рацкІыс йдухитІта цІлакІ йапшхитІ.

АпссГачІвква гІапссГитІта ауи амахъвква рпны ры-  
гІвараква рчпитІ\*.

***Арыпага ауысла ажвакъвыш***

*(Мк. 4:33-34; Лк. 13:20-21)*

<sup>33</sup> Иисус ауат датшагъи ажвакъвышкІ райхІвтІ:

А-ЖвГІванд а-Хъáра амажвадза шабгу пара ахъаз-  
ла апхІвыс шыла хшІымтакІ\*\* йалалкІвхІаз арыпага  
йапшпІ.

<sup>34-35</sup> Ауат зымгІва Иисус ажвакъвышквала ауагІа  
жвпІара йрайхІвуан, закІгъи гыГаргвнимыргІвуазтІ  
ауат ажвакъвыш аламкІва, апигІамбар йхІваз цІабыр-  
гхара ахъазла:

«Ажвакъвышквала счважвущтІ сара,  
ауат йрылата йГІахъстІуаштІ адунай  
гІаншищтара йцІакІыз»\*\*\*.

***Иисус агвадзи ашварахъваквн руысла  
ажвакъвыш алыргитІ***

<sup>36</sup> УадыргІвана Иисус ауагІа жвпІара амцІищтхын  
атдзы днашылтІ. Ауи йапхъагІвчва гІайыдгылын  
йГІайыхІватІ:

– ЙГІахІгвныргІвы хІара архъа апны ашварахъва-  
ква руысла ажвакъвыш.

<sup>37</sup> Иисус джъауап айтуата йхІватІ:

---

\* <sup>13:32</sup> Данель 4:7-9.

\*\* <sup>13:33</sup> ЙГІаныцІдзауа: «хсатакІ», датшата йхІхІвапІта литр 36  
рабара (шылата килограмм 23).

\*\*\* <sup>13:34-35</sup> Псалтир 77:2.

– Жвла бзи лазцІауа ГІвычІвГІвыс Па йакІвпІ. <sup>38</sup> Архъа – ауи дунайпІ, ажвла бзиквагъи – ауат а-Хъáра асабиква раКІвпІ. Ашварахъваква – ауат ачвгъа асабиква раКІвпІ. <sup>39</sup> Ауат лазцІаз агъа – ауи иблис йакІвпІ. АцІагахра – ауи адунай йацІыхъвапІ, ацІагахыГІвчвагъи – ауат мальаыкыпІ. <sup>40</sup> Ашварахъваква гІалрыжвжвата амца йшаларбылуа йапшпІ адунай ацІыхъва апынгъи. <sup>41</sup> ГІвычІвГІвыс Па ймальаыкыква йштита, ауат Ауи й-Хъáра агвнахІ уаззырцауа зымГІви чвгъара зхауа зымГІви алырхуаштІ. <sup>42</sup> Ауат ачІвыуабжъи апыцква ршІшІабжъи гІазтгГІауа амца зту ахІакв йтадрышвуаштІ. <sup>43</sup> АГІвычІвГІвыс цІабыргквагъи амара апшта йкІкІуштІ р-Аба й-Хъáра апны. ЛымхІа зму йгІарагІатІ!

*Ахарзыни аналькъвытнальмаси руысла ажвакъвыш*

<sup>44</sup> – А-ЖвГІванд а-Хъáра архъа апны йкъарчІвахыз ахарзына йашІырпшы йауаштІ. АГІвычІвГІвыс ауи ахарзына анГІайаура, ауи къайчІвахитІ, дгвыргъауа дцитІта йыму зымГІва йтйитІ ауи архъа йхвГІара ахъазла.

<sup>45</sup> – Ауи акІвымкІвагъи а-ЖвГІванд а-Хъáра уыз-ГІвымсхыз аналькъвытнальмас йазыпшГІауа ахвГІагІвтиГІвы йапшпІ. <sup>46</sup> Зыхв дуу аналькъвытнальмас анГІайаура, ауи йыму зымГІва йтйитІ ауи азакІы йхвГІарныс анысла.

*АпслачвакІыга кІата ауысла ажвакъвыш*

<sup>47</sup> – Ауи акІвымкІвагъи а-ЖвГІванд а-Хъáра агвал йтадрышвыз, йапшым пслачва щарда гІазташваз акІата йапшпІ. <sup>48</sup> АкІата анчвы апслачвакІыГІвчва ауи

атшпы йгІатырххтІ. УацІыхъван ауат чІван апслачва бзиква йгІалырхыз амартанква йыртарцІатІ, апслачва гвымхаквагъи кІарпсахтІ. <sup>49-50</sup> Ауаса йаъазлуштІ адунай ацІыхъва апынгъи. Амальяыккъква гІайта, агІвычІвгІвыс цІабыргква гІанырыжъта ачвгъаква нарахвуаштІ, ауат ачІвыуабжъи апыцкква ршІшабжъи гІазтгІауа амца жуажуа зту ахІакв йтадрышвуаштІ.

<sup>51</sup> – Швара ауат зымгІва гІашвгвынгІвыма? – дазцІ-гІатІ Иисус.

– Щта, – джъауап гІарттІ апхъагІвчва.

<sup>52</sup> Ауаъа Иисус йрайхІвтІ ауат:

– Ауи акІвпІта, а-ЖвгІванд а-Хъара ауысла ахабар гІазгвынгІвныс йадрьпхъаз а-Хабза арыпхъагІвипхъадза зкъачІвахьртаква ашыцгъи ажвгъи гІартызхуа атдзы апшвыма дйапшпІ.

### *Иисус Назарет апны йгъйызхъарцІум*

*(Мк. 6:1-6; Лк. 4:16-30)*

<sup>53</sup> Иисус ауат ажвакъвышква рхІвара даналга, Ауи дджвыквылхтІ. <sup>54</sup> Ауи йыкъала цри дгІайын, асинагога апны ауагІаква айрыпхъауа далагатІ. ЗымгІвагъи йджъарщун:

– ЙабагІайг Ари а-АгІвычІвгІвыс ари апш уасаражври ари апш къаруи? <sup>55</sup> АмшычпагІв дгъипамма щта Ауи? Мария зхъзу гълакІвымма Ауи йан; Йакъвып, Усыф, ЩамгІвын йгъи ЙахІуда дгъращамма щта Ауи? <sup>56</sup> Щта хІара йхІылата йгъымбазума Ауи йахщчваква зымгІвагъи? ЙабагІайг щта Ауи ауат зымгІва? <sup>57</sup> Ауи ддрьмцтІ ауат.

Щта Иисусгъи ауат йрайхІвтІ:

– Йпсадгьыл апни йтдзы апни раКІвмызтын, апи-  
Гамбар йъаКІвызлакІгьи чІахІ йзырчпитІ.

<sup>58</sup> Ауи ауаъа гІалъаматра шарда гъйымчпатІ ауат  
ауагІаква йъайызхъарымцІаз йгІалцІла.

### *АпаштыхІ Ирод ЙахІа ДзытщгІвы дищитІ*

*(Мк. 6:14-29; Лк. 9:7-9)*

**14** <sup>1</sup>Ауи агІамта апны Иисус йхабар йгІатІ атет-  
рарх Иродгьи\*. <sup>2</sup>Ауи йаргванква йрайхІвуан:

– Ари ЙахІа ДзытщгІвы йаКІвпІ. Ауи апсчва  
дрыуата дгІабзагылхтІ, ауи аКІвпІ Ауи гъалъаматра  
йызрычпауа ари йапшу амч зйылу.

<sup>3-4</sup> ГІамтакІ апны Ирод ЙахІа дикІытІ, дшІайхІван  
анбахта дтайрышвтІ, йаща Филип\*\* йхъапщылаз  
Иродиада лхъкъачІвыла, йауа ухІварыквын ЙахІа  
ауи гІайайхІвуан: «Уара ауи улыцбзаза йгъауашым».  
<sup>5</sup> Ирод ЙахІа дишныс йтахъын, ауаса ауи зымгІвагьи  
пигІамбарта дызпхъадзуз ауагІа жвпІара дырчвшвун.

<sup>6-7</sup> Ирод дангІадрийыз амш хвы аназибуз, Иродиада  
лпхІа асасчва рпахъ дгІахІвуан. Ауи Ирод ауи аъара ди-  
гвапхан, дквытІ ауи дызлахІвауа зымгІва литныс. <sup>8</sup> Зан  
йгІалылабжъаз апхІвыспа йылхІватІ: «ЙгІасыт абараъа  
ЙахІа ДзытщгІвы йхъа зту атамщакъ». <sup>9</sup> АпаштыхІ  
днашхыйахатІ, ауаса айшва йадзхъачІваз асасчва рпахъ

---

\* <sup>14:1</sup> Атетрарх Ирод – ажва тетрарх йгІанакитІ «пщба йчпата  
азакІы аунашвачпагІв»; Ирод Антипа Галилеи Переи друна-  
швачпагІвын, апаштыхІ Ирод Дудздза дипан.

\*\* <sup>14:3-4</sup> Филип – Ирод Дудздзи Мариамни рпа, Ирод Антипа  
йаща при.

дъаквыз йгІалцІла, ауи лтахыра дырхыйарныс унашва йчпатІ. <sup>10</sup> Анбахта диштитІ ауи ахъахъыхыгІв ЙахІа ДзытщІвы йхъа хъихныс ахъазла. <sup>11</sup> Ауи йхъа атамщакъ йтата йгІаргын апхІвыспа йлыртІ, апхІвыспагы ауи лан йылзылгатІ. <sup>12</sup> ЙахІа йапхъагІвчва ауи йхъвади гІарахвын йыцІарцІатІ, ауи амштахъ йцан ауи ауыс Иисус йархІвтІ.

***Хъачва хвынзыккыгІв рымгва дырчвытІ***

*(Мк. 6:32-44; Лк. 9:10-17; ЙохІ. 6:1-13)*

<sup>13</sup> Ауи ахабар анигІа, Иисус акІанджыла заджвгы дъанымыз ашыпІа апны дыртІ, ауаъа йхъазы даъазларныс ахъазла. Ауаса акъалаква рпны ауагІа жвпІара Ауи дъацаз рдырын щапІыла ауаъа йыщтацатІ. <sup>14</sup> Иисус атшпы дазынадзата акІанджъа дангІакІныцІ, ауагІа жвпІара найбатІ. Ауи ауагІаква йымарыщІахан, ауат йрылаз ачымазагІвква йырбзихахтІ.

<sup>15</sup> Хъвлапны надзатІ. Иисус йапхъагІвчва йызгІайын йгІайархІвтІ:

– ШыпІа мцырапІ хІъану, йаргы кІъасахатІ. ЙамцІыщтх ауагІа жвпІара, абзартта аргванква рпны йцарагІатІ, йырфуш рхвгІарагІатІ.

<sup>16</sup> Иисус джъауап айтхтІ:

– Зджъарагы йцара гъатахъым ауат. Швара ауат йырфуш рышвт.

<sup>17</sup> – Ауаса хІара хвчІахъвакІи гІвпслачвакІи рахІа гъхІымам, – джъауап гІартхтІ апхъагІвчва.

<sup>18</sup> – Ауат зымгІва Сара спны йгІажвг, – йхІватІ Иисус.

<sup>19</sup> Ауи унашва йчпатІ ауагІажвпІара ахІвра щацара апны тшандыргІалныс, Ауи ауат ахвчІахъвакІи



агІвпслачвакІи гІайахвын, йылаква ажвгІванд ахыла йнайырхан арызкы даквныхІватІ. УацІыхъван Ауи ачІахъвахъква гІакъвихуа, йапхъагІвчва йритуа, апхъагІвчагы ауат ауагІа жвпІара йрыртуа йалагатІ. <sup>20</sup>ЗымгІвагы чан рымгва чвытІ, хъвцхатагы жвыгІв мартанкІ рызна гІазыркІкІыхтІ. <sup>21</sup>АпхІвыскви аса-бикви аламкІва хъачвата хвынзыкыгІв чатІ.

***Иисус адзы дыквгылата дцитІ***

*(Мк. 6:45-51; ЙохІ. 6:16-21)*

<sup>22</sup>Ауи амщтахъ зынла Иисус унашва йчпатІ йапхъагІвчва акІъанджъа йаквчІвата агвал анахъани ахъатала йыр-хныс, Йара ауагІа жвпІара амцІищтхындзыкІъа ауаъа дгІанхатІ. <sup>23</sup>АуагІа жвпІара анамцІыцІх, Иисус йхъазы-та абыхъв дхъалтІ дныхІварныс. Хъвлапны аннадзагы Иисус абыхъв ахъахъ апны даъаркІван. <sup>24</sup>Ауи агІамта акІъанджъа атшпы йачвыхъарахатІ. Атолкъвынква ауи йгІасуан, йауа ухІварыквын тшгІащтІызхыз апша ауи йгІапшІасуан. <sup>25</sup>Йпщбахауа ацІх чІапщара апны, шарпны йазаргванта, Иисус агвал ахъахъ дыквгылата йапхъагІвчва ьанызла дцатІ. <sup>26</sup>Ауаса апхъагІвчва Ауи адзы дыквгыла-та дшрызцуз анырба, зджъара йгІанымхахуата йшватІ.

– Ауи напІахпІ! – йалацІыртІ ауат ашвара йгІалырхын.

<sup>27</sup>Ауаса Иисус зынла ауат драчважватІ:

– ТшщаквшкІых, ауи Сара сакІвпІ, швымшван.

<sup>28</sup>– ЗпІатІу дуу, ауи Уара уакІвызтын, – йхІватІ ауаъа Петр, – унашва сзычпа адзы ахъахъла уара сузнайныс.

<sup>29</sup>– УгІай, – йхІватІ Иисус.

Петр акЪанджъа дГІакІныцІын, адзы ахъахъла Иисус йахыла дцатІ. <sup>30</sup>Ауаса апша чвгъата йшГІасуаз аниба, ауи дшван, дцІашвкІвалуа даналага, дцІрытІ:

– ЗпІатІу дуу, спсы гІахча сара!

<sup>31</sup>ЙарасахІат Иисус йнапІы йрауын ауи дицхърагІатІ.

– МачІхъацІагІвы, – йхІватІ Ауи, – къангъаш зГІауылашвайа ура?

<sup>32</sup>Ауат акЪанджъа йанаквчІва, апша тшщаквнакІыхтІ. <sup>33</sup>АкЪанджъа йанчІвалаз зымГІва Ауи квырмыш йзырчпатІ.

– Уара цІабыргыта а-Нчва уи-ПапІ, – рхІватІ ауат.

### *Иисус йГІайхысуа зымГІва йырбзихитІ*

(Мк. 6:53-56)

<sup>34</sup>Агвал анахъани ахъатала йаныр, Генисарет ашІыпІа апны ауат атшпы апны акЪанджъа йГІакІныцІтІ. <sup>35-36</sup>Араба йбзазуз Иисус дырдырын, Ауи дшГІайыз ахабар агъагъара шабгула йдыргатІ. Иисус йГІайыдыргалтІ ачымазагІвква зымГІва, ауат Ауи йГІайыхІватІ йайрыхвитныс йчГІвыча адзакІа йахысырныс. Ауи йахысуаз зымГІва бзихауан.

### *Иисус ауацІа цкъара даквчважвитІ*

(Мк. 7:1-23)

**15** <sup>1</sup>УацІыхъван Иисус йпны Иерусалим йГІа-тыцІыз афарисейкви а-Хабза арыпхъагІвчви гІайын йГІайархІвтІ:

2 — ЙачІвыйа Уара упхъагІвчва хІабачва рцІасква змыгІвхъыргауа? Ачара апхъала ауат рнапІква гыбр-джвджвум!\*

3 Иисус джъауап айтхтІ:

— А швара йачІвыйа швхъатачІв цІасква ырыхъара анысла а-Нчва йунашва змыгІвхъыжвгауа? 4 А-Нчва йхІватІщтІ: «Уаби уани хвы рзыба»\*\*, йгъи «Заби зани чвгъара рзыхІвауа щра йыквцІара атахъыпІ»\*\*\*. 5-6 Швара йшвхІвитІщтІ: уаби йа уани йраухІвырквын: «Уара сызлауцхърагІарныс йсылшушыз сара а-Нчва къвырманта йзысчпатІ», ауи амщтахъ уаба уицым-хърагІаргъи ауаштІ. Ауыла швара швцІас анысла а-Нчва йажва пшвтшитІ. 7 ЧвалатшычпагІвыргІа! Дзахван апигІамбар ЙышгІайхІу швара швуысла йпигІамбаражва анихІвуз:

8 «Арат ауагІа рпыкквала хвы сзырчпитІ Сара, ауаса ауат ргвква Сара йсчвыхъарапІ.

9 Мцырата квырмыш сзырчпитІ ауат Сара, ауат рарыпхъарагъи гІвычІвгІвыс бзазара-щаквыргылщала йалапІ»\*\*\*\*.

10 Иисус ауагІа жвпІара Йара йпны йгІазшІитын йрайхІвтІ:

— ШвгІасыздзыргІвы йгІашвгвынгІвныс ахъазла.

11 АгІвычІвгІвыс йшІала йуацІалуа гъакІвым пІайта

\* 15:2 Аиудейква ргвбайара арыпхъагІвчва атшрыцкъара цІас йапщылата система абгакІ лырхтІ, ауи йчпара атахъыта йапхъадзуз а-Нчва а-Хабза апны йчпара атахъыта йпхъадзаз йайхІан. Ауат йчпара атахъыз абанпаракІ абанпаракІ йрар-хІвуамцара йгІархчун.

\*\* 15:4 АтыцІра 20:12; ЙгІвбахауа а-Хабза 5:16.

\*\*\* 15:4 АтыцІра 21:17; ЛевиргІа 20:9.

\*\*\*\* 15:9 ЙышгІайхІу 29:13.

дызчпауа, агІвычІвГІвыс пІайта дызчпауа йшІа йГІа-тыцІуа акІвпІ.

<sup>12</sup>ТшытракІ анахъыцІ апхъагІвчва Иисус йархІвтІ:  
– Йудырума Уара уажваква афарисейква гвасрата йшырзалыз?

<sup>13</sup>Иисус джъауап айтхтІ:

– Сара Сы-ЖвГІванд Аба йлайымцІаз гІайырипхъа-дза ашайдзагъи ацта йГІалижвущтІ. <sup>14</sup>ШвыркъвыцІ ауат, ауат алашвква рымГІва дзырбауа апхъгылагІв лашвпІ. Алашв алашв дйырцузтын, ауат агІвыджъгъи амаша йташвитІ.

<sup>15</sup>Петр дахІватІ:

– ЙГІахІгвныргІвы хІара ауи ажвакъвыш.

<sup>16</sup>– Шваргъи ауи уыжвГІандзара йгъГІашвгвнымГІвума? – дазцІгІатІ Иисус. – <sup>17</sup>ЙгъГІашвгвнымГІвума щта швара агІвычІвГІвыс йшІа йталта йуацІалуа зымГІва йымгва йтыста уадыргІвана йшиуацІцІхуа? <sup>18</sup>Ауаса ауи йшІа йГІатыцІуа йгвы йГІатыцІуа акІвпІ, ауи акІвпІ агІвычІвГІвыс дзырпІайуа. <sup>19</sup>Йауа швхІвузтын агвы йГІатыцІитІ ахъвыцра чвгъаква, агІвщраква, хъацІи пхІвыси рабажъара, ъадаб-намыс аъамзара, агъычра, амцшахІатчпара, агІвычІвГІвыс йыквым йыквцІара. <sup>20</sup>Абарауи акІвпІ агІвычІвГІвыс дзырпІайуа, ачара апхъала йнапІква ъайымджвдждауа гъакІвым.

### *АканагІан пхІвыс лазхъацІара*

*(Мк. 7:24-30)*

<sup>21</sup>Ари ашыпІа дантыцІ, Иисус Тири Сидони йрар-гвану ашыпІаква рпны дцатІ. <sup>22</sup>Ауаъа Ауи апхъала

зны Канаган-хИва йызпхьуз ашЫпIа йауаз пхIвыскI дчIвыуа дгIайыдгылын дцIыруа далагатI:

– ЗпIатIу ду, Дауыт й-Па, срыцхIаща сара! СпхIа аджбын квайчIва дгIалуацIалын гIазаб ду лхътшитI!

<sup>23</sup> Иисус ауи ажвакIгьи джъауапта йгълимтуазтI. Ауаъа Ауи йапхъагIвчва гIайыхIвауа йалагатI:

– ДхIкъвыщтх ари, ауи акIвмызтын дхIыщтагыла, дцIыруа дгIайуаштI.

<sup>24</sup> Иисус апхIвыс йлайхIвтI:

– Сара а-Нчва сыззагIайщтийыз йгIващаз Израиль руасагIвацаква ракIвпI.

<sup>25</sup> АпхIвыс Ауи дйызцан квырмыш йзылчпатI:

– ЗпIатIу дуу, угIасцхърагIа сара!

<sup>26</sup> Иисус джъауап айтхтI:

– Йгъбзийым ачIахъва асабиква йгIарыквухта алачкIвынква йрыквурышвныс\*.

<sup>27</sup> – Щта, ЗпIатIу дуу, – джъауап алтхтI апхIвыс, – ауаса алачкIвынква йырфитIщтI апшвымаква райшва йгIакIапIлауа арызкхъвашаква.

<sup>28</sup> Ауаъа Иисус ауи йлайхIвтI:

– Бара пхIвыс, азхъацIара дудздза бымапI бара! Бара йшбтахъу йаъазтI.

ЙарасахIат ауи лпхIа дбзихахтI.

---

\* <sup>15:26</sup> Аиудейква ала рахв пIайта йырпхъадзун. Израиль ауагIа амаджъусиква запыт алаква-хИва йрыпхъун, ауаса араъа Иисус заджвгьи йгвы дасырныс гытахъымызтI, Ауи ахъаз абазара йауу швапхакI гIайырбитI.

***АуагІа а-Нчва ддыртшхъвитІ йъайырбзихауа  
ахъазла***

*(Мк. 7:31-37)*

<sup>29</sup> ДджвыквылхтІ ауаъа Иисус, Галил гвал да-  
тшпынгылата дцатІ. Зджъара Ауи абыхъв агъаба  
дхъалын ауаъа дчІватІ. <sup>30</sup> АуагІа шардагІв йызгІайтІ  
Ауи, ауат йрылан атлачаква, алашква, аныкъва-  
дыкъваква, абзагваква датшагъи чмазагІв шардагІв.  
Ауат анаспынтшаква Иисус йаргван йгІаштІарцІун-  
та, Йаргъи ауат йырбзихауан. <sup>31</sup> АуагІа жвпІара  
ауи джъарщун йгъи Израиль а-Нчва ддыртш-  
хъвун абзагваква чважвахта, аныкъвадыкъваква  
згІвадахата, атлачаква ныкъвахта йгъи алашква  
йырбахта йанырбарыз.

***Иисус ауагІа пщынзыкыгІв рымгваква ширчвыз***

*(Мк. 8:1-10)*

<sup>32</sup> Иисус йарыпхъагІвчва гІазшІитын йрайхІвтІ:  
– Арат ауагІа жвпІара сымарыцхІапІ Сара, ари  
хымшкІы цІитІта йсыцпІ ауат Сара, йырфушгъи  
гърымахым ауат. Амла йагауа йаусцтхныс гъстахъым  
ауат Сара, мгІва йшыкву йкІвадахарныс ауаштІ.

<sup>33</sup> Ауи йапхъагІвчва джъауап артхтІ:

– Щта йабагІагІгуаш хІара ари ачвхІвхІвырта апны  
ауи аъара ауагІа шардагІв назырхъуш чІахъва?

<sup>34</sup> – Зъарайа швара чІахъвата йшвыму? – дазцІгІатІ  
Иисус.

— БыжьчІахъвакІи пслачвахвыцквакІи, — джъауап артхтІ ауат.

<sup>35</sup> Иисус ауагІа жвпІара унашва рзичпатІ адгъыл апны йчІварныс. <sup>36</sup> УацІыхъван Ауи абыжьчІахъвакІи апслачви гІайахвын, ауат рыхъазла а-Нчва дшизыразу йхІван, арызкъы хъвы-хъвы йшауа, йапхъагІвчва йритуа, апхъагІвчвагы ахъквва ауагІа жвпІара йрыртуа йалагатІ. <sup>37</sup> ЗымгІвагы чан рымгваквва чвытІ, быжьмартанкІ рызнагы хъвцхата йгІазыркІкІыхтІ. <sup>38</sup> АпхІвыскви асабикви аламкІва, зымгІва шалакІу хъачвагІвацата пщынзыккыгІв чатІ.

<sup>39</sup> АуагІа жвпІара амцІиштхын, Иисус акІъанджъа даквчІван, Магдан\* аргванква рпны дцатІ.

*Адин унашвачпагІвчва ажвгІвандла йгІалбгІауа адырга ртахъыпІ*

*(Мк. 8:11-13; Лк. 12:54-56)*

**16** <sup>1</sup> Ауаъа Иисус афарисейкви асаддукейкви дгІакІвдыршан, Йара ддырхъвыхра ртахъыта, йыхІвун Ауи ажвгІвандла йгІалбгІауа адырга дйырбарныс. <sup>2-3</sup> Иисус джъауап айтхтІ:

— Амараташвамта ажвгІванд шкъапщу жвбарыквын, швара йшвхІвитІ: «Амш бзихуштІ», шарпны ажвгІванд апстхІва къапщ-аквыршквва гІахъылырквын, швара йшвхІвитІ: «Апша чвгъа гІасуаштІ». Швара ажвгІванд анашанаква жвдыритІ, ауаса

\* <sup>15:39</sup> Ари акъала тамамта йъаныргІалу гъбергълым. АпхъахъвакІ йшырпхъадзауала, ауи ахъыз Магдала йгІахъшахъыцтІ.

аГІамта ахЦараква алшвыргарныс гышвылшум\*.  
4 Намыс-ѣадаб нкѣвзымгахуа абанпара чвгѣа дырга  
йазыпшГІтІ, ауаса ауат дыргакІгъи гыГарадзушым,  
Инус йдырга акІвмызтын\*\*.

Ауат Ганижын Иисус дджвыквылхтІ.

*Иисус амцапхъараква тшырчвыхчара шатахъу  
йхІвмІ*

(Мк. 8:14-21)

5 Агвал анахъани ахъата йаныруаз апхъаГІвчва чІа-  
хъва рыцнарахвныс рхъаштылтІ.

6 Иисус ауат йрайхІвтІ:

– Швсакъха, афарисейкви асаддукейкви ррыпага  
тшачвышвхча.

7 – АпхъаГІвчва дара-дара ауыс алдыргауа йалагатІ:

– Ауи ауаса йызгІахІайхІвуа чІахъва гхІыцгІахІ-  
махвызтІ акІвпІ.

8 Иисус ауат злачважвауа йдыруата йхІватІ:

– АмачІхъацІаГІвчва, йачІвыйа швара-швара чІа-  
хъва шшвымам ауыс залшвыргауа? 9 ЙгъІашвгвным-  
ГІвысмищтІ швара ужвыгъи? ЙгъжвымдырхумищтІ  
хвчІахъвакІ гІвычІвГІвыс хвынзыкыгІв йшрызхъаз?  
Зъарайа швара ауи агІан ахъвцхаква зташвпсаз амар-  
танква йнадзуз? 10 Зъара мартанйа швара ахъвцхаква  
зташвпсаз быжъчІахъвакІ хъачва пщынзыкыгІв  
рымгваква андырчвы?\*\*\* 11 ЙгІашвгвнымГІвныс

---

\* 16:2-3 НапІлагІвыраквакІ рпны ауысаква 2 йгъи 3 гъалам.

\*\* 16:4 Инус йдырга – швапшы: Матай 12:40.

\*\*\* 16:10 Марк 8:9; Матай 15:37.



шпашвылымшауа швара Сара: «Афарисейкви асадукейкви ррыпага тшачвышвхча» – хІва йансхІвауа, ачІахъва шакІвым сызквчважвауа?

<sup>12</sup> Ауаъа апхъагІвчва йгІаргвынгІвытІ Ауи «тшачвышвхча» ззихІваз ачІахъва йаларцІауа арыпага шакІвымыз, афарисейкви асадукейкви рапхъара шакІвыз.

*Петр Иисус а-Нчва йгІалихыз ЗымгІвархъадата  
дипхъадзитІ*

*(Мк. 8:27-30; Лк. 9:18-21)*

<sup>13</sup> Иисус Филип й-Кесария аргван дангІай, Йара йапхъагІвчва дырцІгІатІ:

– ГІвычІвгІвыс Па дзачІвыта йырпхъадзауайа ауагІаква?

<sup>14</sup> АпхъагІвчва джъауап артхтІ:

– АзджъакІ Уара ЙахІйа ДзытщгІвы уакІвта уырпхъадзитІ, азджъакІ – апигІамбар Ильйас уакІвта, азджъакІ – апигІамбар ЙырамихІу уакІвта йа анахъанат апигІамбарква урыуа заджвыта.

<sup>15</sup> – А швара сзачІвыта йшвпхъадзауайа Сара? – дазцІгІатІ Иисус.

<sup>16</sup> ЩамгІвын Петр джъауап айтхтІ:

– Уара а-Нчва йгІалихыз ЗымгІвархъада уакІвпІ, а-Нчва бза Уи-ПапІ.

<sup>17</sup> Ауаъа Иисус йхІватІ:

– ЙузымшырапІ уара, Инус йпа ЩамгІвын, йауа ухІварыквын ауи уара йгІахъузыртІыз ауагІаква гъракІвым, Сара Сы-ЖвгІванд Аба йакІвпІ. <sup>18</sup> Саргыи

йуасхІвитІ уара: уара у-ПетрпІ\*, йгы ари ахІахъв ахъахъ йсуыхвуштІ Сара йсызхъазцІаз агвып, джбахІанам амчгы ачвгъараггы ауат йгърайгІайуашым. <sup>19</sup> Сара йуыстуаштІ уара а-ЖвгІванд а-Хъара ацІапхаква, адгбыл апны йзумрыхвитуа ажвгІвандква рпынгы йгъадрыхвитуашым, адгбыл апны йзурыхвитуа зым-гІва ажвгІвандква рпынгы йадрыхвитуаштІ.

<sup>20</sup> Ауди амштахъ Исус йапхъагІвчва унашва рзичпатІ заджвгы йшйарымхІвуаш Йара а-Нчва йгІалихыз ЗымгІвархъада шйакІву.

*Исус йапхъахауата далачважвитІ Йара йнспи  
йгІабзагылхри*

*(Мк. 8:31-33; Лк. 9:22)*

<sup>21</sup> Ауди агІамта йгІашІарышвта Исус йапхъагІвчва йгІаргвниргІвуа далагатІ Йара Иерусалим дцара шатахъу, ауаъа ахІбачва, ашогъан хъадаква йгы а-Хабза арыпхъагІвчва гІазаб щарда шихътырхуаш, Йара дшырщуаш, ауаса йхымшкІхауа а-Нчва дшгІабзайыргылхуаш.

<sup>22</sup> Ауаъа Петр Ауди хъатакІла днайрыскІъан, Ауди йхІваз дадымгылуа далагатІ:

– А-Нчва йылпха уауыргІатІ Уара, ЗпІатІу дуу! Ауди уызнымиргІатІ Уара!

<sup>23</sup> Исус тшгІацайырпан Петр йайхІвтІ:

– УскъвыцІ Сара, Шитан! Уара сымгІва угІапыраситІ, йауа ухІвузтын а-Нчва йтахъу гыгІаугвынгІвуам, агІвычІвгІвысква рапшта ухъвыцитІ.

---

\* <sup>16:18</sup> Ахъыз Петр йгІаныцІитІ «хІахъвы».

### *Иисус Христос йыщтацагІвзларныс йгІаныцІуа*

*(Мк. 8:34–9:1; Лк. 9:23-27)*

<sup>24</sup>УацІыхъван Иисус йапхъагІвчва йрайхІвтІ:

– Сара дсыщтацагІвхарныс аджвырагІв йтахъызтын, йара йхъа дакъвыцІыргІатІ, йджуар найахвыргІатІта сцІыхъва дтагыла днайыргІатІ. <sup>25</sup>Йауа швхІвузтын збазара гІазхчара зтахъу ауи йчвыдзуаштІ, Сара снысла збазара зчвыдзуа, ауи гІайаухуаштІ. <sup>26</sup>Щта сабапта йалайа агІвычІвгІвыс йыхъазла адунай шабгу йара йаннайахвуа йпсы зарар азгІайгуазтын. Йа йызлайпсахра атахъы-йа агІвычІвгІвыс йара йпсы? <sup>27</sup>ГІвычІвгІвыс Па Йара Й-Аба йымч гІальамат далата, Йара ймальаъыккъвала дкІвыршата дангІайра, ауи агІан Ауи дзачІвызлакІгы йуысква йырквнагауа йыйтуаштІ. <sup>28</sup>ЙшвасХІвитІ швара ацІабырг: араъа йгылу швызджъакІ швгъпсуашым з-Хъара йацгІайыз ГІвычІвгІвыс Па джвымбакІва.

### *Тупсахра*

*(Мк. 9:2-13; Лк. 9:28-36)*

**17** <sup>1</sup>ЦымшкІ анахъыцІ Иисус Петр, Йакъвып, ауи йаща ЙохІан йыцицІан быхъв хІагІакІ йхъалтІ. Ауаъа ауат анахъанат апхъагІвчва гърыцымызтІ. <sup>2</sup>АпхъагІвчва йшырбузымца зынла Ауи йквпшыра тшапсахтІ: Ауи йшІахъа амара апшта йкІкІатІ, йчгІвычаквагъи алашара апшта йшкІвокІвахатІ. <sup>3</sup>Абар ауат йырбатІ Муси Ильйаси Ауи йшгІайачважвуз. <sup>4</sup>Петр Иисус йайхІватІ:

– ЗпІатІу дуу, йабадза бзийу хІыхъазла араѣа! Уара йутахъызтын хтыпкІ счпапІ сара: азақІы Уара, азақІы Муса, азақІы Ильйас швыхъазла.

<sup>5</sup>Ауи дъадзачважвуз пстхІвашкІ ауат хънагІван, ауи апстхІваш йгІалггІатІ абжбы:

– Ауи Сара сгвыргъара злу, бзи йызбауа Сара С-Па йакІвпІ. ШвйыздыргІвы Ауи!

<sup>6</sup>Ауат ажваква аныргІа, апхъагІвчва ашвара йгІалыр-хын ршІахъаква цІахыла йнархата йкІахІатІ. <sup>7</sup>Иисус ауат дрызгІайын дгІарыдсылтІ:

– ШвгІагылх, швымшван.

<sup>8</sup>Ауат рхъаква ангІаштІырх, Иисус йакІвымкІва датша заджвгЫ дгърымбахтІ. <sup>9</sup>Абыхъв йангІакІн-ылхуаз, Иисус ауат йрайхІвтІ:

– ЗаджвгЫ йашвымхІвын араѣа йыжвбаз, ГІвычІв-ГІвыс Па дпсыта а-Нчва дгІабзайыргылхнацІкІѣара.

<sup>10</sup>АпхъагІвчва Ауи йцІгІатІ:

– ЙачІвыйа а-Хабза арыпхъагІвчва йзырхІвауа: «А-Нчва йгІалихыз ЗымгІвархъада йапхъала Ильйас дгІайра атахъыпІ»-хІва?

<sup>11</sup>Иисус джъауап айтхтІ:

– ЦІабыргыта Ильйас апхъапхъа дгІайта зымгІва гІашаквйыргылхра атахъыпІ\*. <sup>12</sup>Ауаса йшвасхІвитІ швара Ильйас дшгІайхъаз\*\*, ауи дгърымдыртІ, йар-гЫ йшакІвымыз тшизырчпатІ. ГІвычІвГІвыс ПагЫ ауат гІазаб йдырбуштІ.

<sup>13</sup>Ауаѣа апхъагІвчва йгІаргвынгІвытІ Ауи дызкв-чважвуз ЙахІаа ДзытщГІвы шйакІвыз.

---

\* 17:11 Малаки 4:5-6.

\*\* 17:12 Лука 1:13-17.

*Аджьын квайчІва дызлалыз ачкІвынхвыц йырбзихахра*

(Мк. 9:14-29; Лк. 9:37-42)

<sup>14-15</sup> Ауат ауагІа жвпІара тшъазыркІкІыз йангІай, хъацІакІ Иисус йпахъ шамхъаша дгылын йхІватІ:

– ЗпІатІу дуу, дрыцІаща сара спа, ауи далакІазызитІ, гІазаб ду йыквпІ, запыт йа амца тшаквирышвитІ, йа адзы тштайрышвитІ. <sup>16</sup> Сара ауи уапхъагІвчва рпны дгІаздтІ, ауаса ауат ауи ддырбзихарныс гърылымшатІ.

<sup>17</sup> Иисус джъауап айтхтІ:

– О кІара хъазымцауа, ймыгІвхъыргаз абанпара! Ужвыгы швара зъара сшвыцзара атахъыйа Сара? Ужвыгы Сара зъара швсчІара атахъыйа швара? АчкІвынхвыц Сара дсызгІажвд.

<sup>18</sup> Иисус унашва йзичпатІ аджьын квайчІва далцІ-хныс, аджьын квайчІва ачкІвынхвыц дйылцІхтІ, ауи алахъвгІахъасра апны асаби йабгара-згІвадара шаквгылхтІ. <sup>19</sup> УацІыхъван Иисуси дари йырхъазыта йангІанха, апхъагІвчва азцІгІатІ:

– ЙачІвыйа щта хІара аджьын квайчІва дызхІзал-ымца?

<sup>20</sup> Иисус джъауап айтхтІ:

– Йауа швхІвузтын мачІпІ швара швазхъацІара. АцІа-бырг швасхІвитІ швара: швара швазхъацІара абаджа ажвлац аъара йнадзазарквын, швара йшвылшушын ари абыхъв йашвхІвныс: «Араъа уалагата анаъадза уайтыпа»-хІва, ауи айтыпушын. Ауаъа швара йшвыл-ымшуш закІгы гъаъамзапІ. <sup>21</sup> Йара ауи аджьын квайчІва квпшыра ныхІварали урычрали акІвпІ дызлалырцауа\*.

---

\* <sup>17:21</sup> НапІлагІвыраквакІ рпны ауат ажвакв гылам.

**Иисус йатаркIвах Йара йнспри йгIабзагылхри  
дрылачважвитI**

(Мк. 9:30-32; Лк. 9:43-45)

22-23 Галил йанаъаз Иисус йапхъагIвчва йрайхIвтI:  
– ГвычIвгIвыс Па уыжвласыла йайжъата ауагIаква  
дрыртуаштI, ауат Ауи дырщуаштI, ауаса йхымшкIхауа  
апны а-Нчва Ауи дгIабзайыргылхуаштI.  
АпхъагIвчва ауи мчыта йарынашхыйатI.

**АныхIварта йгIаквырцIаз ашвахчIв**

24 Ауат Капернаум йангIахъынхIвых, Петр аныхIварта  
ззыбжу йазалху ашвахчIв азкIкIыгIвчва йызгIайын  
йгIайцIгIатI:

Швара шв-АрыпхъагIв аныхIварта йазалху ашвах-  
чIв йшвума?

25 – ЙшвитI, – джъауап айтхтI ауи.

Петр атдзы днашылын, кIара йхIварныс дахам-  
дзаскIва, Иисус дгIайцIгIатI:

– ШамгIвын, йшпаубауа уара, дзачIвыйа ашвахчI-  
вква йа акъвады гIазквырхуа адгъыл апаштыхIква,  
дара рпачваква ракIвма, момкIва ахамаква ракIвма?

26 – Ахамаква ракIвпI, – джъауап айтхтI Петр.

– Йшаъула, апачваква\* хвитпI, – йхIватI Иисус. –  
27 Ауаса хIара заджвгъи йгвы хIамсра ахъазла, агвал  
уазцата апслачвакIыга тарышв, ажакIъадз йашIашвауа  
йапхъахауа апслачва гIатыхта, ауи ашIа гIахъгIы, жвгъай

---

\* 17:26 Датшата йхIхIвапIта акъралыгIвчва.

ахчата пщдрахмак<sup>1</sup> г<sup>1</sup>ауауашт<sup>1</sup> ауаъа. Ауи г<sup>1</sup>ахвта Сара сыхъазлагы уара уыхъазлагы ашвахч<sup>1</sup>в рыт.

***А-ЖвгІванд а-Хъáра апны зымгІва рацкІыс йдуу***

*(Мк. 9:33-37; Лк. 9:46-48; 17:1-2)*

**18** <sup>1</sup>Ауаъа апхъагІвчва Иисус йызцан йцІгІатІ: – ДзачІвыйа а-ЖвгІванд а-Хъáра апны зымгІва рацкІыс йдуу?

<sup>2</sup>Иисус сабикІ дгІазшІитын, ауи ауат рквта дтайыр-гылтІ.

<sup>3</sup>– АцІабырг швасхІвитІ швара, – йхІватІ Иисус, – швара тшшвымпсахуазтын, асаби хвыцкв шврапш-та швымцузтын, швара зынгы а-ЖвгІванд а-Хъáра швгъзалалуашым. <sup>4</sup>Ауи йгІалцІла зхъа гІазнапІы-цІазкІта ари асаби йапшхауа, ауи а-ЖвгІванд а-Хъáра апны зымгІва рацкІыс ддупІ. <sup>5</sup>Сара снысла ауи йа-пшу асаби дназахуа, ауи Саргы снайахвитІ. <sup>6</sup>Ауаса Сара йсызхъазцІауа ауат ахвыцкв дрыуата заджвы агвнахІ даззырцауа, ауи йыхъазла рыцІа йагъыпІ алуы йыхъвдарцІата атенгъыз дцІадрышвкІвалырквын.

***Иисус архъвыхраквa руыс далачважвитІ***

*(Мк. 9:43-47)*

<sup>7</sup>– Адунай гвыхъта йазалитІ ауагІаква агвнахІ йаззырцауа зымгІва! Ага ари адунай апны ухъыз-хуаш аъамкІва йамуазтынгы, ауаса ауи йацхърагІауа

---

\* <sup>17:27</sup>Драхма – грек жвгъайпІ, ачрын мышкІы драхмакІ гІайынхун.

аГвычІвГІвыс гвыхъра йызГайт! <sup>8</sup> УнапІы йа ущапІы агвнахІ ахыла ухънахуазтын, ауи гІашІырсата йхыларцІыжв. Ныкъвадыкъвата абазара уалалырквын рыцІа йагъьпІ уыГІвнапІыкІгъи уыГІвщапІыкІгъи шушІу зынгъи йымчвуа амца уаквдрышвуа ацкІыс. <sup>9</sup> Уыла агвнахІ ахыла ухънахуазтын, ауи гІатжвата йхыларцІыжв. ЛакІ ахІа уымамкІва абазара уалалырквын рыцІа йагъьпІ угІвылакІгъи шабгу джъахІанам амца уаквдрышвуа ацкІыс. <sup>10</sup> Швсакъха, арат ахвыцкв дрыуата заджвгъи хъачвамщара йзышвымчпан. ЙшвасХІвитІ швара ажвГІванд апны йаъу ауат рмальаыккъва\* йанакІвызлакІгъи Сара Сы-ЖвГІванд Аба йщІахъа шырбауа.

*Йыдзыз ауаса ауысла ажвакъвыш*

(Лк. 15:4-7)

<sup>11</sup> ЙатаджвыквицІахтІ Иисус йажва:

– ГвычІвГІвыс Па йаладзыз гІайхчарныс дгІайт!.\*\*

<sup>12</sup> Швшпахъвыцуа швара? АгІвычІвГІвыс уасашвкІ йымазтын, ауат йрыуата азакІы йыдзуазтын, апщын-гІважви жвежв атобаква рпны йгІанижъта, йыдзыз азакІы дазыпшГарныс дгъымцушма ауи? <sup>13</sup> ЙшвасХІвитІ швара ацІабырг: ауи гІайаухуазтын, ауи азакІы рыцІа

\* <sup>18:10</sup> Ауат рмальаыккъва – аджъуткв йазхъарцІун гІвычІв-ГІвысипхъадзагъи йара ймальаыккъ-хчаГІвы дшйыму. Ауасйат Шыц йгІанахІвитІ асабикви Иисус Христос йыштацагІвчви рмальаыккъ-хчаГІвча руысгъи (швапшы: Аджъуткв 1:14; ауи акІвымкІвагъи швапшы: Псалтир 33:8; 90:11).

\*\* <sup>18:11</sup> АпхъанчІви наплагІвыраквкІ рпны ари ауыса гъалам. ЙашІшвырпшы: Лука 19:10.



дайгвыргъуштІ йымдзыз апщынГІважви жвежв рацКІыс. <sup>14</sup>Йара ауи йапшта швара швы-ЖвГІванд Абагы йгытахъым арат ахвыцква рыуа заджвы дыдзныс.

### *ГвнахІ гІазгуа аща*

*(Лк. 17:3)*

<sup>15</sup> — Уаща уара дГІаупшІагылта гвнахІ гІайгызтын, уцата йхъазыта ауи йахІв дызлакъванчу. Ауи уара дуыздзыргІвуазтын, уаща дГІауаухтІ. <sup>16</sup>Ауи уара дузымдзыргІвуазтын, йа заджвы йа гІвуджь уыщырца, «ажвипхъадза гІвуджь йа хГІвы шаквшахІатхуш апшта»\*. <sup>17</sup>Ауи ауатгы дрыздыргІвныс йтахъымызтын, ауи ауыс адиназхъацІагІвчва ргвып йрахІв, ауат йырхІвауа дазымдзыргІвуазтын, уара уыхъазла ауи дмаджбусийызтІ, йа ашвахчІвква дыргІазкІкІгІвызтІ.

<sup>18</sup>АцІабырг швасхІвитІ швара: адгыл апны швахвитымкІва йшвчпауа, ажвГІвандква рпынгы швгъахвитызлушым, адгыл апны швахвитта йшвчпауа, ажвГІвандква рпынгы швахвитызлуштІ\*\*. <sup>19</sup>Ужвыгы зны йшвасхІвитІ швара йшвыуата гІвуджь араъа, адгыл апны, йацыта закІы йахІварныс йангІалуазтын, Сара Сы-ЖвГІванд Аба швызлайыхІвауа зымГІва швзичпуштІ. <sup>20</sup>Йауа швхІвузтын гІвуджь йа хГІвы Сара сыхъызла тшъадыркІылыз, ауаъа Саргы ауат срыцпІ.

\* <sup>18:16</sup>ЙгІвбахауа а-Хабза 19:15.

\*\* <sup>18:18</sup>Араъа йгІазквчважвауа Христос й-Кълиса а-Нчва йгвапхара йаквыргІапсу ащаквыргылакв нанауахв йшауаш, ауат ащаквыргылакв ажвГІвандква рпынгы йшрыцырКІуашла хъагваквыра шамазлуш раКІвпІ.

***ЙызмыргІвауа алыг йуысла ажвакъвыш***

*(Лк. 17:4)*

<sup>21</sup> Ауаа Петр Исус дйыдгылын дицІгІатІ:

– ЗпІатІу дуу, зъараны йызсыргІвара атахъыйа сара саца ауи дгІаспшІагылта гвнахІ гІайгырквын? Быжъны?

<sup>22</sup> Исус джъауап айтхтІ:

– Сара ура йуасхІвитІ, йгъбыжъбам, быжъбамца хынгІважви жваныла\*. <sup>23</sup> А-ЖвгІванд а-Хъара злыгчва рпсарчІвква гІарыквызххра зтахъхаз апаштыхІ йшІырпшы йауаштІ. <sup>24</sup> АпаштыхІ йуыс даналага, апхъапхъа йара дйызгІардтІ псарчІв талантта жванзыкъ\*\* гІайызтхра атахъыз агІвычІвгІвыс. <sup>25</sup> АпсарчІвы зквыз йгІайыйтхуашыз ъайымамыз йгІалцІла апаштыхІ унашва йчпатІ ауи йпсарчІвы йшвахра ахъазла йаргъи, йпхІвысгъи, йсабиквагъи, рымлыкв шабгугъи ртйырныс. <sup>26</sup> Алыг квырмыш ду йчпан дахІвауа далагатІ: «ГІамта мачІкІ гІасыт ужвыгъи, зымгІва уыстхуаштІ сара». <sup>27</sup> АпаштыхІ алыг дйымарыцхІахатІ, псарчІвыта йыквыз зымгІва йзиргІван дауиштхтІ.

<sup>28</sup> Ауи дангІаджвылцІх йара йахчата динарийшвкІ\*\*\* псарчІвыта йызквыз, йара йапшыз лыгкІ дйынйатІ, ауи дйымцІасын дихъварауа далагатІ. «Ужвыбырг

---

\* 18:22 Йа: «хынгІважви жвибжъынла».

\*\* 18:24 Датшата йхІхІвапІта тонн 340.

\*\*\* 18:28 Динарий – урым ахча жвгъайпІ, ачрын мышкІы йгІайынхуз гІацІанакІитІ. ТацитІ йшигІвызла, аимператор Тиберий йагІамтаква рагІан асолдат йымшкІ нхаша динарийкІ гІацІанакІуан.

псарчІвыта йуыкву сахча зымгІва гІасытх», – йхІван дыдикІылтІ ауи. <sup>29</sup> АпсарчІвы зквыз ауи йщапІква тшрыцІайрышвын дйыхІвауа далагатІ: «Ужвыгы гІамта тшыткІ гІасыт, йсыкву зымгІва нахъынсырхІвыхуаштІ». <sup>30</sup> Ауаса ауи дазпшныс гытахъымызтІ, ахча йыкву зымгІва гІахънирхІвыхынцІкІа алыг анбахта дтайрышвтІ. <sup>31</sup> Анахъанат алыгчва йырбатІ йгІаншаз, ауат ауи ртара йгІатнацатІ. Ауат цан зымгІва апаштыхІ йархІвтІ.

<sup>32-33</sup> Ауаа апаштыхІ алыг дгІазшІиттІ. «А ура гІвычІвгІвысра злам алыг, – йхІватІ ауи, – сара уангІасыхІва йуыквыз апсарчІвы зымгІва уызсыргІватІ, щта уахча псарчІвыта йызквыз агІвычІвгІвыс уаргы йзургІва йгъамуазма, сара йшуызсыргІваз апшта?» <sup>34</sup> АпаштыхІ дгвыжвкІын ауи йыквыз апсарчІвы зымгІва йшвахынцІкІа гІазаб йзырбушыз ауагІаква дриттІ.

<sup>35</sup> Абараса акІвпІ дшшвзааазлуш швара Сара Сы-ЖвгІванд Аба, шваща гвыла-псыла йызшвмыргІвузтын.

*АпхІвысгІагри апхІвысгІалштхри руысла Иисус  
йарыпхара*

*(Мк. 10:1-12)*

**19** <sup>1</sup> Ауи аквчважвара даналга, Иисус Галил дтыцІын, Иордан амарагІацІцІырта тшпыла ЙахІудаштала дджвыквылтІ. <sup>2</sup> АуагІа жвпІара Ауи йцІыхъва йтагылтІ, Ауи ауат йырбзихатІ ауаа.

<sup>3</sup> Афарисейква рыуа зджъкІы Иисус йгІайыдгылын Ауи ддырхъвыхуа йгІайцІгІатІ:

– Ахъаца йпхIвыс йамган швхIаусыгIвазлакIгы дылиштхныс дахвитума?

<sup>4-5</sup> – Щта швгIампхIама швара, – джъауап айтхтI Иисус, – апхIапхIа ХIгIазшаз ауат хъацIати пхIвысти йшганйыршаз\* йгы йшихIваз: «Ауи йгIалцIла агIвычIвгIвыс йаби йани дыркъвыцIитIта йпхIвыс тшлыдикIылитI, йгы агIвыджь рIапIкътлапIкъквала йазакIхитI?»\*\* <sup>6</sup> Ауаса йанаъазара ауат гыгIвыджьхым, ауат рIапIкътлапIкъквала йазакIхитI. Ауи акIвпIта, а-Нчва йадикIылыз агIвычIвгIвыс йагIвишахра гьа-тахым.

<sup>7</sup> Ауат Ауи йархIвтI:

– ЙачIвыйа щта ауи агIан Муса унашва зичпаз апхIвыс алыцIхра швIа лытта ларгы дауштхра?\*\*\*

<sup>8</sup> – Муса хвитныгIа гIашвиттI швара швпхIвыс-чваква йылшвIштхныс швгIкIва гIахIахъвхаз йгIалцIла, – джъауап айтхтI Иисус. – Ауаса апхIапхIа ауаса йгIаъамызтI. <sup>9</sup> ЙшвасхIвитI швара зпхIвыс йлылцIхуа дзачIвызлакIгы, лара дъайайжъаз ашвхIаусыгIвала акIвмызтын, йгы датша пхIвыс дгIазгуа, ауи хъацIи пхIвыси разцIабыргра мыгIвхIыгитI\*\*\*\*.

<sup>10</sup> АпхIагIвчва Иисус йархIвтI:

– Ахъаца апхIвыс лахыла йнайахвуа аборчква ауаса йанымчызара, йара пхIвыс дгIауымгырквын рыцIа йагъпI.

---

\* <sup>19:4-5</sup> Абазара 1:27; 5:2.

\*\* <sup>19:4-5</sup> Абазара 2:24.

\*\*\* <sup>19:7</sup> ЙгIвбахауа а-Хабза 24:1, 3.

\*\*\*\* <sup>19:9</sup> НапIлагIвыракIапI рпны арат ажвакIагы алапI: «Ауи акIвымкIагIы йгIалырштхыз апхIвыс дгIазгуа хъацIи пхIвыси разцIабыргра мыгIвхIыгитI».

<sup>11</sup> Иисус джъауап айтхтІ:

– ЗымГвагы йгърызнахуам Сара сажваквa, ауат зызнахуа раКІвпІ а-Нчва йзитуа. <sup>12</sup>АзджъакІ гІвачвта\* йГадритІ, азджъакІ ауаГаква ауаса йырчпатІ, датша зджъакІгы а-ЖвГІванд а-Хъара анысла хъаЦи пхІвыси бзазара гърымуытІ\*\*. Ауи зызнахуа йнайахвыргІатІ.

### *Иисус асабиква йныхІва-ныхъитІ*

*(Мк. 10:13-16; Лк. 18:15-17)*

<sup>13</sup> Ауаъа Иисус асабиква йызГаргтІ, ауат рхъаква йнапІква рыквиЦумца дрызныхІварныс ахъазла. АпхъаГІвчагы ауат: «Ауи йпны швымцан», – рхІвунта йгърымщтиуазтІ. <sup>14</sup>Ауаса Иисус йхІватІ:

– Швырпырамсын, йГайыргІатІ асабиква спны, йашврыхвит йсызГайныс, йауа швхІвузтын ауат йрапшу раКІвпІ а-ЖвГІванд а-Хъара зчІву.

<sup>15</sup> ЙнапІква асабиква рхъаква йанрыквиЦа амщтахъ, Иисус дджвыквылхтІ.

### *Иисуси абайи*

*(Мк. 10:17-31; Лк. 18:18-30)*

<sup>16</sup> Зны Иисус гІвычІвГІвыскІ дГайыдгылын дГайцІгІатІ:

---

\* <sup>19:12</sup> ГІвачв «евнух»; йадырхъвуз йГалцІла агІвачквa апхІвысква йрыщтаныхъварныс гърылымшузтІ.

\*\* <sup>19:12</sup> 1 Коринт абзагаГІвча 7:7, 32-34.

– АрыпхъагІв, сара зынги йшІымчІвауа бзазара гІасадзара ахъазла бзирата йсчпара атахъыйа?

17 – ЙачІвыйа уара абзира ауысла Сара уызгІасцІ-гІауа? – йхІватІ Иисус. – Йбзийу а-Нчва заджвыкІ йакІвпІ. Ауаса уара зынги йшІымчІвауа абзазара уалалра утахъызтын, а-Нчва йунашвакв рхъйа.

18-19 – А-Нчва йунашвата йзапшыйа? – дазцІгІатІ ауи.

Иисус джъауап айтхтІ:

– «ГІвы дуымщын», «хъацІи пхІвыси разцІабыргра мыгІвхъуымган», «уымгъычын», «мцшагІатта уым-гылын»\*, «уаби уани хвы рзыба»\*\*, «уаргван бзи дба, ухъа бзи йшубауа апшта»\*\*\*.

20 – Ауат зымгІва сара йсырхъийтІ, – джъауап айтхтІ агІвычІвгІвыс шІа, – йачІвыйа сара ужвыгъи йсзы-намхъауа?

21 Иисус джъауап айтхтІ:

– А-Нчва йгвы унадзауа, закІзаджвыкІгъи уыг-ымхауа убзидздзахарныс утахъызтын, уцата уым-лыкв тйы, ахчаква арыцхІачва йырзыша, ауи агІан ажвгІвандква рпны уара харзына уымазлуштІ. Ауи амштахъ угІайта сцІыхъва угІатагыл.

22 АгІвычІвгІвыс шІа ауи анигІа, днашхъйахан хъа-такІла дджвыквылхтІ, йауа швхІвузтын ауи млыкв ду йыман.

23 Ауаъа Иисус араса йапхъагІвчва йрайхІвтІ:

– ЙшвасхІвитІ швара ацІабырг: баргвыпІ абайа йыхъазла а-ЖвгІванд а-Хъáра алалра. 24 Ауи акІвым-кІвагъи йшвасхІвитІ швара: амахтша рыцІа майрата

\* 19:18-19 АтыцІра 20:13-16; ЙгІвбахауа а-Хабза 5:17-20.

\*\* 19:18-19 АтыцІра 20:12; ЙгІвбахауа а-Хабза 5:16.

\*\*\* 19:18-19 ЛевиргІа 19:18.

агвырпщца йкылысуаштI, абайа а-Нчва й-Хь́ара далалныс ацкыс.

<sup>25</sup> АпхьагIвчва ауи аныргIа, мчыта йджьарщан Иисус йцIгIатI:

– ДзачIвыйа щта ауаса йанаъазара йзылшуш а-Нчва дгIайхчарныс?

<sup>26</sup> Иисус ауат дырпшын йхIватI:

– АгIвычIвгIвыс ауи гыйылшум, ауаса а-Нчва зым-гIва йылшитI.

<sup>27</sup> Петр Ауи йайхIвтI:

– Абар хIара зымгIва гIаныгIжын, Уара уцIыхьва хIнатагылын хIнайтI. Йшпацуш щта хIара хIуыс?

<sup>28</sup> Ауи ауысла Иисус ауат джъауап ритхтI:

– ЙшвасхIвитI швара ацIабырг: адунай шабгу аншIыцхара, ГIвычIвгIвыс Пагьи Йара йымч гIальамат ачIварта дантачIвара, ауи асхъан швара, Сара сыщта-цагIвчвагьи, жвыгIв чIвартакI швыртачIвата Израиль ажвыгIв жвларакI унашва рхъшвцIуштI. <sup>29</sup> ДзачIвызлакIгьи Сара сыхьыз анысла зпны, йа защчваква, йа захщчваква, йа заба, йа зан, йа зсабиква, йа задгьыл гIанызжьыз швкIныла йайхIата йгIайхьахIуштI, зын-гьи йшIымчIвауа абазара датынхазлуштI. <sup>30</sup> Ауаса щардагIвы ари адунай апны йапхъаз цIыхьвахуштI, йцIыхьваз апхьахуштI.

*Ачрынчва йаъарата нхаша рытра ауысла ажвакъвыш*

**20**<sup>1</sup> – А-ЖвгIванд а-Хь́ара щымта йгIагылта здзахвагIарйырта\* йынхуш ачрынчва гIазауа апшвыма йапшпI. <sup>2</sup> Ауи мшипхъадза закI-закI динарий нхашата йритныс ауат дрынгIалын, йдзахвагIарйырта

\* <sup>20:1</sup> ДзахвагIарйырта «виноградгIарйырта».

йщтитІ. <sup>3</sup>АсахІат ахпа апны\* ауи датаджвыквылхитІта йбитІ датшагы уагІаквакІ нхарта рымамкІва акъба-къбара йшыквгылу. <sup>4</sup>Ауи ауат йрайхІвитІ: «Шваргы швцата сдзахвагІарйырта апны швынха, йгІашвынхауа швзымжъауата йшвыстуаштІ». <sup>5</sup>Ауатгы цатІ. АсахІат ацба йгы асахІат ажвба рпынгы ауи дджвыквылын йара ауи атайчпахтІ. <sup>6</sup>Ауи амщтахъ ауи асахІат ажвиз апынгы датаджвыквылхын акъбакъбара апны йгылаз ауагІаква атагІайаухтІ. «ЙачІвыйа араъа уысдъа мыш-хъвлагІандзакІ швызгылу?» – дырцІгІатІ ауи ауат. <sup>7</sup>«Заджвгы чрынта хІгънаймахвтІ», – джъауап артхтІ ауат. «Шваргы сдзахвагІарйырта швцата швын-ха», – йрайхІвитІ ауат апшвыма. <sup>8</sup>Йанхъвла апшвыма йпегвал йайхІвтІ: «АнхагІвчва зымгІва гІазшІытта рынхаша рыт. Апхъапхъа ацІыхъва чрынта йгІа-хІахвыз рпны угІалага, ацІыхъвадза щымта чрынта йгІахІахвыз рынхаша рыт». <sup>9</sup>АсахІат ажвиз апны чрынта йнарахвыз анхагІвчва гІайын, ауат дзачІв-ызлакІгы динарийкІ гІайырттІ. <sup>10</sup>Апхъапхъадзата чрына йнарахвыз анхагІвчва ркъазу ангІадза, ауат гвыгъун рыцІа йайхІата йгІарынхарныс, ауаса ауатгы дзачІвызлакІгы динарийкІ гІайырттІ. <sup>11</sup>Ауат рынхаша ангІарыртІ, апшвыма йшизыразым рхІвауа йалагатІ: <sup>12</sup>«Уара ацІыхъва чрынчвата йгІауахвыз сахІаткІ ахІа йгънымхатІ, ауатгы хІара йгІахІынхаз аъара нхашата йруттІ, а хІара ари ашуараду амш шабгаз хІынхатІ!» <sup>13</sup>Апшвыма ауат рыуа заджвы джъауап йыйтхтІ: «Сын-бжъагІв, сара угъызжъумщтІ уара. ДинарийкІла уын-харныс угъадымгылма уара?» <sup>14</sup>Ауи акІвпІта уынхаша

\* <sup>20:3</sup> Датшата йхІхІвапІта, асахІат ажвба апны. Аджьутква рса-хІатпхъадзара асахІат ацба йгІаджвыквылуан.



нахвта уца. А сара йстахьыпІ ацІыхъва йГІасахвыз ачрынчвагы уара йуыстуа аъара нхашата йрыстныс. <sup>15</sup>Сгъахвитымма сара сахчаква йшстахъу апшта йГІас-рысабапныс? МомкІва сХІалъальра уацныхчылума уара? <sup>16</sup>Ауи акІвпІта, ацІыхъвала йаъаз апхъала йГІа-йуаштІ, апхъала йаъазгы – ацІыхъвала».

***Иисус йхынхауата Йара йпери йГІабзагылхри  
далачважвитІ***

*(Мк. 10:32-34; Лк. 18:31-33)*

<sup>17</sup>Иерусалим агІвадала йшымГІвайсуазымца, Иисус йжвыГІвыгІв апхъаГІвчва хъатакІла йнайрыскІан йрайхІвтІ:

<sup>18-19</sup>«Абар хІара Иерусалим хІталитІ, ауаъа ГІвычІв-ГІвыс Па йайжьтата ашогъан хъадакви а-Хабза ары-пхъаГІвчви дрыртуаштІ. Ауат Ауи щра йыквырцІуштІ йгы амаджбусиква дрыртуаштІ ддырпудныс, дыр-бкъарныс йгы амшІджъуар дкІыддыркІылныс. Ауаса йхымшкІхауа апны а-Нчва Ауи дГІабзайыргылхуаштІ.

***Амахъарыхъвара швазымпшгІауата къвырльыкъъв шхва***

*(Мк. 10:35-45; Лк. 22:24-27)*

<sup>20</sup>Ауи амщтахъ Иисус дйызгІайтІ Забыт йпачваквара, лпачваквагы лыцта. Ауи, квырмыш лчпауа, Иисус аХІваракІла тшизыналырхатІ.

<sup>21</sup>– ЙачІвыйа йбтахъу? – дылцІгІатІ Иисус ауи.  
Ауи йылхІватІ:

– Унашва чпа сыгІвпачва азаджв уагъьмала, азаджв уармала Уара У-Хъ́ара апны йшчІвазлуш.

<sup>22</sup> – ШвызхІвауа йамагІну гшвыздырам, – джъауап айтхтІ Иисус. – Йшвылшушма швара йшвыжвныс агІазаб ашІала Сара йсыжвуаш, йа адзытщра швахъьсныс Сара сызхъьсуа адзытщрала?\*

– ЙхІылшуштІ, – джъауап артхтІ ауат.

<sup>23</sup> Иисус ауат йрайхІвтІ:

– Сара сгІазаб ашІала йшвыжвуаштІ швара, Сара сызхъьсуа адзытщрала шваргьи адзытщра швахъьсуаштІ. Ауаса Сара сагъьмала йчІвуш дзачІвугьи сармала йчІвуш дзачІвугьи Сара гъсакІвым йщаквзыргылуа, ауат ачІвартаква Сара Саба йыззирахлазырыз йырчІвыпІ».

<sup>24</sup> Арахъарат ажвагІв апхъагІвчва ауи аныргІа, агІвайщва йрызгвыжвкІтІ. <sup>25</sup> Иисус ауат гІазшІитын йхІватІ:

– Швара йызжвдыритІ амаджъуси унашвачпагІвчва руагІахъаква рпны амчъара шрымү, хъгал зму ауат рыгІвычІвгІвысква ауагІаква шырнапІыцү. <sup>26-27</sup> Швара швпны ауаса йаъамызтІ. ДатшазтІ швара швпны, швара дшвыуата рахІа йдухарныс зтахъу швара дшвлыгхара атахъыпІ, йгьи швара дшвыуата йапхъагылагІвхарныс зтахъу швара дшвыгІвнагІвызтІ. <sup>28</sup> ГІвычІвгІвыс Па дызгІайызгьи Йара къвырльыккъв йзырхарныс гъакІвым, арахъарат къвырльыккъв рзихарныс, Йара йбзазарагьи ащардагІв рыхъазла хвгІашата йашІайцІарныс акІвпІ.

---

\* <sup>20:22</sup> АпхъанчІвидза напІлагІвыраква рпны йгъалам ажвакв: «йа адзытщра швахъьсныс Сара сызхъьсуа адзытщрала». ЙашІшвырпшы Марк 10:38.

*АгІвлашвчва рырбзихахра*

(Мк. 10:46-52; Лк. 18:35-43)

<sup>29</sup> Иисус йапхьагІвчви Йари ЙерихІон йантыцІуаз ауагІа жвпІара рцІыхъва йтагылан. <sup>30</sup> АмгІва атшпы гІвлашвчва чІван. Ауат Иисус дшагІвсуаз ахабар аныргІа, йцІыруа йалагатІ:

– ЗпІатІу дуу, Дауыт й-Па, хІрыцхІаща хІара!

<sup>31</sup> АуагІа жвпІара ауат йрархІвуа йалагатІ йшашІас-хуашыз, ауаса ауат рахІагъи дута йцІыруан:

– ЗпІатІу дуу, Дауыт й-Па, хІрыцхІаща хІара!

<sup>32</sup> Иисус дгІашІасын ауат гІазшІиттІ.

– Йшвтахъыйа швара швыхъазла йсчпарныс? – дазцІгІатІ Ауи.

<sup>33</sup> – ЗпІатІу дуу, хІылаква йырбахныс хІтахъыпІ, – джъауап артхтІ ауат.

<sup>34</sup> Иисус ауат йымарыцхІахан, рылаква дырхъыстІ. Алашвква йара зынла рылаква йырбахын, Ауи йцІы-хъва йтагылын йцатІ.

*Гвыргъара алата Иерусалим аталра*

(Мк. 11:1-10; Лк. 19:28-38; ЙохІ. 12:12-15)

**21** <sup>1-2</sup> Ауат Иерусалим йаназаргванха, Амасхва щхъа\* апны Бетпага кыт йангІадза, Иисус гІвапхьагІвчва апхъала йщтитІ, йрайхІвын:

---

\* <sup>21:1-2</sup> Амасхва щхъа – атакІраквакІ рпны ауи Елеон щхъа-хІвагъи йапхъитІ; амасхва «маслина», «оливковое дерево».

– Швапхъала йау акыт швца, ауаъа йарасахІат йгІашвауаштІ йкІыдхІвалу атшада тшан атшада тшшІысгьи адзхъа йгылата. Ауат гІакІыдшвщтта Сара йсызгІажвд. <sup>3</sup>АджвырагІв йшвчпауа ауысла швара дгІашвцІгузтын, джъауап рышвтх ауат ЙхІыхвиту йшитахъу, ауат швара зынла йгІашвыртуаштІ.

<sup>4</sup>Ауи ншатІ йцІабыргхарныс ахъазла ЙхІыхвиту апигІамбар йгІаййырхІваз:

<sup>5</sup> «ЙлашвхІв Цион апхІа\*:

Абар ЗымгІвархъада\*\* дбызгІайитІ бара,  
дъасата, атшада тшани хІатла зланкъвыргауа  
арахв йгІахъшаз

атшада тшшІыси дрыквчІвата!»\*\*\*

<sup>6</sup>АпхъагІвчва цан зымгІва Иисус йшгІарайхІвыз апшта йырчпатІ. <sup>7</sup>Ауат атшада тшани атшада тшшІыси гІардтІ, ауат рхъахъквцІа швыцІачІвква рыквырцІан, Иисусгьи ауат дрыквчІватІ. <sup>8</sup>ЙгІайззаз ауагІа жвпІара райхІарагІв рхъахъквцІа швыцІачІвква амгІва йыквырцІун, анахъанат ацІлаква рмахъвдаква гІапыркъуанта, ауатгьи амгІва апны йщтІарцІун. <sup>9</sup>Ауи йапхъалагьи йцІыхъвалагьи йцуз ауагІа жвпІара дута йцІыруан:

– ХІосана\*\*\*\* Дауыт й-Па!

ДныхІва-ныпхъапІ Ауи, ЙхІыхвиту  
йыхъызла йгІайуа!

\* 21:5 Ауи йгІаныцІитІ: «ЙрашвхІв Иерусалим абзагагІвчва».

\*\* 21:5 ЗымгІвархъада «царь».

\*\*\* 21:5 Швапшы: Закъарыйа 9:9. Иисус атшада даквчІвата, амамыр дазгылата, дхъада ъасата Иерусалим дталтІ. Ауат агІамтаква рагІан апаштыхІква йшырчпуз апшта, Ауи айсыга тшгьи дгъаквчІвамызтІ, агъатагьи гъинапІыцІакІымызтІ.

\*\*\*\* 21:9 ХІосана – «ХІгІахча хІара!» – йыртшхъара шІгыгахаз ажва.

Хюсана ажвГвандква рхІаракІыра апны!\*

<sup>10</sup> Иисус Иерусалим дантал, акъала шабгаз хІальа-балыкъра ГларылашватІ, зымГвагы азцІГун:

– ДзачІвыйа ауи?

<sup>11</sup> АуагІа жвПара джъауап артуан:

– Ауи Галил апны йау Назарет йауу апигІамбар Иисус йакІвпІ!

### *Иисус ахвГлахвтыГвчва аныхІварта йшГаджвылицаз*

(Мк. 11:15-19; Лк. 19:45-47; ЙохІ. 2:13-16)

<sup>12</sup> Иисус аныхІварта дпшцІалын, кІара зтиуазгы, кІара зхвГузгы зымГва ауаъа йгІаджвылицатІ. АпсакыГвчва райшвакви аХІвыхІвтигІвчва ртйыртакви ахъирышвтІ Ауи.

<sup>13</sup> – ЙаныпІ, – йхІвун Ауи, – «Сара стдзы аныхІварта тдзы-хІва йахъырцІуштІ»\*\*, а швара ауи гычГварата йшвчпитІ\*\*\*.

<sup>14</sup> АныхІварта апны Ауи йгІайыдгылтІ алашвкви атлачакви, Ауи ауат йырбзихахтІ. <sup>15</sup> Ашогъан хъадакви а-Хабза арыпхъагІвчви Иисус йчпуз агІальаматраква анырба, асабиква: «Хюсана Дауыт й-Па!» – хІва аныхІварта апны йшцІыруз аныргІа, – йгвыжвкІтІ.

<sup>16</sup> – ЙугІума Уара арат асабиква йцІыруа йырхІвауа? – йгІайцІгІатІ ауат Ауи.

---

\* 21:9 Псалтир 117:25-26.

\*\* 21:13 ЙышгІайхІу 56:7.

\*\*\* 21:13 ЙырамахІу 7:11.

– Щта, – джъауап айтхтІ Иисус, – швгъампхъа-  
ма щта швара йану: «Асабикви асаби пшкакви Уара  
ртшхъвара ажва узырхІвущтІ»\*.

<sup>17</sup>Ауи ауат дыркъвыцІхтІ, акъала дтыцІын БетІа-  
ния дцатІ, ауаъа дпхъатІ.

*Иисус нагІлат айхитІ швыр гІашиІамылуа алахІа*

*(Мк. 11:12-14, 20-24)*

<sup>18</sup>Щымта щажъыта акъала данцахуаз, Иисус дым-  
лацийтІ. <sup>19</sup>АмгІва атшпы алахІа аниба, Ауи ацІла  
дазцатІ, ауаса ауи апны бгъьымкІва закІгъи гъимаутІ.  
Ауаъа Иисус ацІла йайхІвтІ:

– Швыр гІаушІамылхыргІатІ уара зынги!

АлахІа зынла йгІватІ. <sup>20</sup>АпхъагІвчва ауи анырба  
йджъарщатІ:

– Ари аъара ласы йшпагІва ари алахІа?

<sup>21</sup>Иисус ауат джъауап ритхтІ:

– ЙшвасхІвитІ швара ацІабырг: швара йазхъашв-  
цІушызтын, къангъаш азгІажвымгуата, алахІа йазысхаз  
йгъахъазым ауи агІан швара йшвзычпуш, ауаса ари  
абыхъвнадзара йашвхІвыргы: «ТшгІащтІыхта атен-  
гъыз тштарышв!» – хІва – ауыгъи ншуштІ. <sup>22</sup>Швара  
йазхъашвцІузытын, аныхІвара апны швызхІвалакІгъи  
зымгІва гІашвадзуштІ.

---

\* <sup>21:16</sup>Псалтир 8:3.

*АхвитнагІа ауысла Иисус йазиІгІара*

(Мк. 11:27-33; Лк. 20:1-8)

<sup>23</sup> Иисус аныхІварта дпшцІалта ауагІа айрыпхъауа даналага, Ауи йгІайыдгылтІ ашогъан хъадакви ауагІа рахІбачви азцІгІаракІ рымата:

– Зымчхъарала йучпауайа Уара арат зымгІва, дза-чІвыйа Уара ауи уазрыхвитыз?

<sup>24</sup> Иисус ауат джъауап ритхтІ:

– Саргъи азцІгІаракІ швыстпІ швара, ауи аджъауап Сара йгІасышвтуазтын, йшвасхІвуаштІ Сара ауат зымгІва зымчхъарала йсчпауа. <sup>25</sup> ЙабагІайг ЙахІа адзытщра ахъыщтрала йхвитныгІа, АжвгІвандква рахыла акІвма, момкІва ауагІа рахыла акІвма?

Ауат дара-дара ауи йаквчважвауа йалагатІ:

– «АжвгІвандква рахыла» хІхІварыквын, Ауи дгІахІцІгІуштІ: «Щта ауи йизихъашвымцІайа швара?» – хІва. <sup>26</sup> «АуагІа жвпІара рахыла» – хІва йхІ-хІварнысгъи йгъауашым – ауагІа жвпІара хІырчвшвитІ, зымгІвагъи ЙахІа дпигІамбарта дырпхъадзитІ.

<sup>27</sup> – ХІара йгъхІыздырам, – джъауап гІартхтІ ауат.

Иисус ауат йрайхІвтІ:

– Ауи агІан Саргъи швара йгышвасхІвуашым ауат зымгІва зымчхъарала йсчпауа.

*АгІвпачва руысла ажвакъвыш*

<sup>28</sup> ЙачІвыйа йшвхІвуш швара ари ахъазла: заджвы гІвпачва йыман. Зны ауи ауат рыуа азаджв дйызцан йайхІвитІ: «СычкІвын, уцата уахъчІва адзахвагІар-йырта апны уынха». <sup>29</sup> «Йгъстахъым», – джъауап

айтхтІ апа, ауаса уацІыхъван дацІахъвыцхын дцатІ йшаъазлакІгьи. <sup>30</sup>Аба анахъани йпагьи дйызцан йара ауи ауысла дйыхІватІ. Апа джъауап айтхтІ: «СцитІ, зпІатІу дуу», а йара дгъымцатІ. <sup>31</sup>Ауат рыуа дзачІвыйа аба йтахъыра зырхъяз?

– Йапхъахауа, – джъауап артхтІ ауат.

Иисус ауаъа ауат йрайхІвтІ:

– ЙшвасхІвитІ швара ацІабырг: ашвахчІвква ргІазкІкІыгІвчви йахъныкъвылгІауа апхІвыскви швара швапхъа а-Нчва й-Хъара йалалитІ. <sup>32</sup>ДшвызгІайтІштІ швара ЙахІа агІвцІабыргыра амгІва швйырбарныс, швара йгъйызхъашвымцІатІ ауи, ауаса ауат йызхъар-цІатІ. Швара ауи аныжвба амщтахъгьи швыгвнахІква тшгъырзыжвымдырхтІ йгьи йгъазхъашвымцІатІ.

*АдзахвагІарйыгІвчва чвгъаква руысла ажвакъвыш*

*(Мк. 12:1-12; Лк. 20:9-19)*

<sup>33</sup>Ужвыгьи ажвакъвышкІ швгІаздзыргІвы: адгъыл змаз заджвы дзахвагІарйыртакІ лайцІатІ, ауи гварала йкІвйыршатІ, ажгвычІарта\* йазалхта гвагІваракІ гІатичвтІ йгьи ачІапщарта йуыхватІ\*\*. Ауи адзахвагІарйырта багъандата адзахвагІарйыгІвчва йриттІ, йаргьи къраль хъаракІ дцатІ. <sup>34</sup>Ажь ацІагахымта аннадза, йгІацІаргаз йауата йара йыквшвуз ахъвы гІарахвхныс ахъазла адзахвагІарйыгІвчва йлыгчва рзищтитІ.

\* <sup>21:33</sup>АжьгвычІарта «давилъня» – абыхъв апны чуанквпшыра амата гвагІваракІ гІатырчвуан, ауаъа ажь (авиноград) ргвчІун, ажьдзы (авинограддзы) йазалхта йырчпуз акІынхІарала йгІатычІвун.

\*\* <sup>21:33</sup>ЙышгІайхІу 5:1-7.



<sup>35</sup>АдзахваГарйыГвчва алыгчва гАркЫн рызджъакІ рбкъатІ, рызджъакІ рщытІ, рызджъакІгъи хІахъвыла йрыстІ. <sup>36</sup>Ауаъа апшвыма датша лыгчва йщтитІ, апхъапхъа йцаз рацкІыс ауат рыцІа йшардаГвын, ауаса адзахваГарйыГвчва ауатгъи йара ауи рзырхатІ. <sup>37</sup>ЙцІыхъвахуз ауи йпа дищтитІ. «Ауат спа пІатІу йыквырцІапІ» – хІва йгвы йГІанагуан ауи. <sup>38</sup>Ауаса адзахваГарйыГвчва апа данырба, ауат йщаквдыргылтІ: «Ари атынха йакІвпІ. ШвГІай ауи дхІщыпІта, ауи йтынхамлыкв глахІыдхІкІылпІ». <sup>39</sup>Ауат ауи дГАркІытІ, адзахваГарйырта дГІатдрышвтын дырщытІ. <sup>40</sup>Ауи акІвпІта, адзахваГарйырта апшвыма данцара, йачІвыйа ауи йырзихуш адзахваГарйыГвчва?

<sup>41</sup> – Жъыхъра йыламкІва рхъаква хъихуаштІ ауи ачвгъахаГвчва, – джъауап артхтІ ауат, – адзахваГарйыртагъи агІамта аннадзара йГІацІаргауа йауата йыквшвауа ахъвы гІайызтуаш датша дзахваГарйыГвчваквкІ багъандата йритуаштІ.

<sup>42</sup> Иисус ауат йрайхІвтІ:

– Швгъампхъама щта швара зынгъи а-ГІвыраква рпны:

«АуыхваГвчва йамуата йырпхъадзас

а-ХІахъв хъадахатІ.

Ауи ЙхІыхвиту йчпатІ,

йабадза гІальаматта хІылапш йыцІу ауи!»?<sup>\*</sup>

<sup>43</sup>Ауи йГІалцІла Саргъи йшвасХІвитІ швара а-Нчва й-Хъара швара йшвыквырхта швыр гІазгуа ауаГІахъа йшрыртуаш. <sup>44</sup>Ауи а-ХІахъв йаквшвауа хІабасабата даланарыхъвашуштІ, Ауи зквшвауа дартІгъваштІ.

\* <sup>21:42</sup> Псалтир 117:22-23.

<sup>45</sup> Ашогъан хъадакви афарисейкви Иисус йажвакъввышква йанрыздыргІвуаз йгІаргвынгІвытІ Ауи дызквчважвауа дара шракІву. <sup>46</sup> Ауат Иисус дыркІ-ра ртахъын, ауаса ауагІа жвпІара йырчвшвун, йауа швхІвузтын ауагІа жвпІара Ауи пигІамбарта дырпхъадзун.

*Атацанадылра чаражвра ауысла ажвакъввыш*

(Лк. 14:16-24)

**22** <sup>1</sup> Иисус ауагІа рарыпхъара атаджвыквицІахуата йхІватІ:

<sup>2</sup> — А-ЖвгІванд а-Хъáра паштыхІкІ йпа йыхъазла йчпаз атацанадылра чаражвра йашІырпшы йауитІ. <sup>3</sup> Ауи йлыгчва йгІадрайгвахъаз рпны йщтитІ атацанадылра йгІазшІыртырныс, ауаса йгІадрайгвушыз гІайныс гыртахъымызтІ. <sup>4</sup> Ауаъа апаштыхІ датшала лыгчваквкІ йщтитІ, араса рыхъвда йыкквицІан: «Швцата ауат йрашвхІв счаражвра шхІазыру, ачккви анахъанат арахв рчакви шырщыз, арызккъва зымгІва шхІазыру, атацанадылра чаражвра йгІайыргІатІ». <sup>5-6</sup> Ауаса йгІадрайгвушыз ауи хабарта йрымбауа йамцІыцІхтІ. Азаджв архъа дцатІ, азаджв ахвгІаратира уыс далалтІ, азджьакІ рпны йцаз алыгчва гІаркІын, рыхв надыркъввын йырщытІ. <sup>7</sup> АпаштыхІ ауи даргвыжвкІтІ. Ауи йыр йщтийын агІвщыгІвчва дирщытІ, ауат рыкъалагыи дырыбылтІ.

<sup>8</sup> Ауи амщтахъ ауи йлыгчва йрайхІвтІ: «Атацанадылра чаражвра хІазырпІ, ауаса сара йгІасрайгваз ауи йалазларныс гырквнагамызтІ. <sup>9</sup> Ужвы амгІва

алыцІыртаква швцата ауаѣ йгІашвынйауа зымгІва ачаражвра йазгІашврайгва». <sup>10</sup> Алыгчва аурамква йырбжьалын йзынйуз зымгІва, ачвгъаквагьи абзиквагьи, гІазшІыртуа йалагатІ, ачаражвра зал айшвак-ква йрыдчІвалаз асасчвак-ква йдырчвытІ. <sup>11</sup> АпаштыхІ ауат йчІваз дырпшныс дангІай, тацанадылра чгІвыча зшвымыз гІвычІвгІвыскІ йыла дгІацІашватІ. <sup>12</sup> «АнбжьагІв, – дазцІгІатІ апаштыхІ, – ушпагІашыл ура араѣ тацанадылра чгІвыча ушвымкІва?» Ауи агІвычІвгІвыс закІгьи гызымхІватІ. <sup>13</sup> Ауаѣ апаштыхІ йлыгчва унашва рзичпатІ: «Ауи йнапІк-квагьи йщапІк-квагьи шІашвхІвата алащцара дылашврышв, ауаѣ ауи дагвынкъуа дчІвыуаштІ, йпыцква ашІшІа-хІва йабайрыфуаштІ».

<sup>14</sup> – Щта йгІадрайгвауа щардагІвыпІ, ауаса йгІалырхуа мацІыгІвпІ.

### *АшвахчІвква ршвара ауысла азцІгІара*

*(Мк. 12:13-17; Лк. 20:20-26)*

<sup>15</sup> Ауи амщтахъ афарисейква айкъангъашуа йалагатІ, Иисус ажвала дгІаркІныс ртахъыта. <sup>16</sup> Ауат Ауи рапхьягІвчви аиродианкви\* йзыгІарштитІ.

– АрыпхьягІв, – йазцІгІатІ ауат, – хІара йыгІдыритІ Уара УшгІвычІвгІвыс гвыцкъу, цІабыргыта а-Нчва йымгІва ауыс йшаурыпхьяуа. Уара алых-алацІа гьучпум, заджвгьи тшигвауырпхарныс угъаштам. <sup>17</sup> ЙгІахІахІв хІара, йшпаупхьядзауа Уара, а-Нчва

\* <sup>22:16</sup> Аиродианква политика гвыпкІ гІарыцІаркІуан, ауат Ирод Антипа йызцІабыргын йгьи аурымква йрыцІагылуан.

й-Хабза хІанарыхвитума хІара аурымква римператор швахчІв йытра?

<sup>18</sup>Ауат рыгква гвымхара штаз йдырын, Иисус йхІватІ: – ЧвалатшычпагІвыргІа, швара ажвала сшвырхъвыхра швтахъума Сара? <sup>19</sup>ЙсшвырбастІ Сара ашвахчІв зларшвауа ахча жвгъай.

Ауат Ауи динарийкІ йызгІаргІ. <sup>20</sup>Иисус ауат дырцІ-гІатІ:

– Зсурат ануда ари, зыхъыз анГІвылГІуда?

<sup>21</sup>– Аимператор, – джъауап артхТІ ауат.

Ауаъа Иисус ауат йрайхІвтІ:

– Шта аимператор йчІву аимператор йышвтх, а-Нчва йчІву а-Нчва йышвтх.

<sup>22</sup>Ауи аныргІа, ауат йджъарщатІ, Иисус йкъвыцІын йджвыквылхТІ.

***Асаддукейква Иисус апсчва рГІабзагылхра ауысла  
азцІгІара йыздыргылитІ***

*(Мк. 12:18-27; Лк. 20:27-40)*

<sup>23</sup>Йара ауи атшын апсчва рГІабзагылхра гъаъам-хІва йызрыбагъауа асаддукейква Иисус йгІайыдгылтІ. Ауат Ауи йцІгІатІ:

<sup>24</sup>– АрыпхъагІв, Муса йхІватІ саби дгІайтнымхауата заджв данпсра, ауи йпхІвыс йаща дгІайгта, йаща тынха дйызгІанижъра атахъыпІ\*. <sup>25</sup>Ауи акІвпІта, араъа хІпны быжыгІващчва аъан. Йапхъахауа саби дгІайтнымхауата дпсын, ачвзаба ауи йаща дипхІвысхатІ. <sup>26</sup>Йара ауи рызнитІ йГІвыджъхузгъи, йхыгІвхузгъи,

\* <sup>22:24</sup>ЙГІвбахауа а-Хабза 25:5-6.

абжыгІв ащчва зымгІвагы. <sup>27</sup> Ауат зымгІва рымщтахь апхІвысгы дпсытІ. <sup>28</sup> Ауди акІвпІта, йангІабзагылхра амщтахь абжыгІв ащчва йрыуата ауди дызпхІвыс-хушда? Ауат зымгІвагы ауди йылхъацІанщтІ.

<sup>29</sup> Иисус джъауап айтхтІ:

– Швара швгІващитІ, йауа швхІвузтын йгъшвыздырам а-ГІвыраквагы а-Нчва йымчгы. <sup>30</sup> ЙангІабзагылхра ауагІаква пхІвысгы дгыгІаргхуашым, тахІагы йгыцахуашым, амальяыккъва йрапшта ажвгІвандква рпны йаъазлуштІ ауат. <sup>31</sup> Апсчва ргІабзагылхра хІазгІайхпІта, швгъампхъама щта швара а-Нчва йгІашвайхІвыз: <sup>32</sup> «Сара Ибрахим Сйы-НчвапІ, ИсхІакъ Сйы-НчвапІ йгы Йакъвып Сйы-НчвапІ»?\* Ауди апсчва дгыры-Нчвам, абзачва ракІвпІ дзы-Нчву.

<sup>33</sup> АуагІа жвпІара дзыргІвуанта, Ауди йарыпхъара джъарщун.

### ***РахІа йхъаду аунашва***

*(Мк. 12:28-31; Лк. 10:25-28)*

<sup>34</sup> Афарисейква Иисус асаддукейква ажвакІгы рзымхІвахуата йшгІанижыыз аныргІа, Ауди йгъагъара йгІайыззатІ. <sup>35</sup> Ауат дрыуата заджвы, а-Хабза арыпхъагІв, Иисус ажвала дгІайкІра ахъазла, дазцІгІатІ:

<sup>36</sup> – АрыпхъагІв, йзапш унашвайа а-Хабза апны зымгІва рацкІыс магІны зму?

<sup>37</sup> Иисус джъауап айтхтІ:

---

\* <sup>22:32</sup> АтыцІра 3:6.

— «Бзи дба ЙхИхвиту, уара уы-Нчва, уара угвы шабгула, уара упсы шабгула, уара уакъыль шабгула»\*.  
38 Ауи йапхъахауа, зымГва рацКыс маГны зму унашвапІ.  
39 ЙГвбахауа аунашвагы ауи йашГырпшыпІ: «Бзи дба уара уаргван, ухъа бзи йшубауа апшта»\*\*.  
40 Ауат агІвунашвакІ рыщатапІ а-Хабза шабгугы апи-Гамбарква рарыпхъарагы.

***ЙмаГныйа Христос, а-Нчва йГалихыз  
ЗымГвархъада?***

*(Мк. 12:35-37; Лк. 20:41-44)*

41 Афарисейква зымГва анайызза, Иисус ауат дырцІгатІ:

42 — Швшпахъвыцуа швара Христос, а-Нчва йГалихыз ЗымГвархъада йуысла? Дыз-Пуда Ауи?

— Дауыт ди-ПапІ, — джъауап гІайыртхтІ Ауи.

43 Иисус ауат йрайХвитІ:

— Ауи агІан йачІвыйа щта Дауыт, а-Нчва й-Псы дГайыргвышхвауата, Ауи Йсыхвиту-хІва дызйыпхъауа? ЙхІвитІщтІ ауи:

44 «ЙхИхвиту сара Йсыхвиту йайХвтІ:

Сара сагъьма напІыла угІачІва,

Сара Уара уагъачва гІарыцІасцІанцІкІъара

Уара ущапКва»\*\*\*.

45 Ауи акІвпІта, Дауыт Ауи Йсыхвиту-хІва данйыпхъауазара, ауи агІан ауи ди-Пата йшпалуаш Ауи?

\* 22:37 ЙГвбахауа а-Хабза 6:5.

\*\* 22:39 ЛевирГІа 19:18.

\*\*\* 22:44 Псалтир 109:1.

<sup>46</sup> Ауи йаджъауапта заджвгъи ажвакІгъи гъизым-  
хІвахтІ, ауи амш йгІашІарышвта ауат Ауи азцІГараква  
йыздыргылныс ауи ахІата гвы гырызымчпахуазтІ.

*Иисус ачвалатшычпара штшачвырхчуш йхІвмІ*

(Мк. 12:38-39; Лк. 11:43-46; 20:45-46)

**23** <sup>1</sup> Ауаъа Иисус ауагІа жвпІарагъи Йара йа-  
пхъагІвчвагъи йрайхІвтІ:

<sup>2</sup>— А-Хабза арыпхъагІвчви афарисейкви Муса йчІварта  
ркІытІ. <sup>3</sup>Ауи йгІалцІла швара ауат йырхІвауа зымгІва  
швчпара атахъыпІ, ауаса ауат руысква швыршІым-  
пшын, йауа швхІварыквын ауат уазла закІ рхІвитІ,  
дара датша закІы рчпахитІ. <sup>4</sup>АуагІаква рыжвгІваква  
йрыквдырхІитІ ауат йынкъвыргарныс йрылымшауа  
ахъанта, а дара закІзаджвыкІгъи гыырчпум ауи ахъан-  
та мачІдзинакІла йатдрыпара ахъазла.

<sup>5</sup>Ауат йырчпауа зымгІва тшгІарбашала йырчпитІ: ауат  
ртарачкІвынква рыцІа-рыцІа йгъагъахитІ, рчгІвычаква  
рдзакІъаква йыршІардзахуа ачокъквва рыцІа-рыцІа  
йаухитІ\*. <sup>6</sup>Ауат йыргвапхитІ ачаражвракви асинаго-  
гакви рпны акъвытхІарала йаъазларныс. <sup>7</sup>Ауат бзи

\* <sup>23:5</sup> А-ГІвыра ажваква шатата йырчпан (АтыцІра 13:9, 16;  
ЙгІвбахауа а-Хабза 6:8; 11:18), аиудейква анныхІвуз рхъапахы  
рарма напІи а-Хабза йгІалху атекстквва зтаз асахтан тарач-  
кІвынква (афилактерияква) рцрархІвун. Ауи акІвымкІвагъи  
ауат рхъахъквцІа чгІвычаква рдзакІъаква ачокъквва ршІар-  
дзахуан (Апхъадзараква 15:37-41; ЙгІвбахауа а-Хабза 22:12).  
Ауат йрапшу ачокъквва, йшаъула, Йара Иисус Христосгъи  
йынкъвигун (швапшы: Матай 9:20; 14:36). Ауаса афарисейква,  
анахъанат рацкІыс дара рыцІа йалкІгІата а-Нчва йшипщылу

йырбитІ акъакъараква рпны гвапата йанГарпылуа, ауаГаква ауат «Рабби»<sup>\*</sup>-хІва тшанГарзынадырхауа.

<sup>8</sup> Швара «Рабби»-хІва йГІашвымпхъарГІатІ, йауа швхІвузтын швара Рабби заджвыкІ йакІвпІ йшвыму, а швара зымГІва шващчвапІ. <sup>9</sup> Адгъыл апны швара «аба»-хІва заджвгъи тшизынашвмырхан, йауа швхІвузтын швара ажвГІвандква рпны йауа Аба заджвыкІ йакІвпІ йшвыму<sup>\*\*</sup>. <sup>10</sup> АбжъаГІвчва-хІвагъи йГІашвымпхъарГІатІ швара, йауа швхІвузтын БжъаГІвыкІ йакІвпІ йшвыму швара – Христос. <sup>11-12</sup> Швара дшвыуата рахІа йдуугъи швара дшвлыгызлуштІ, йауа швхІвузтын зхъа ГІарылзыркІѳкІѳуа йыхв надыркъвуаштІ, зыхв назыркъвуагъи йыхв щтІырхуаштІ.

### *Иисус адин унашвачпаГІвчва рымцква гІацІицитІ*

*(Лк. 11:39-42, 44, 47-52)*

<sup>13</sup> – Гвыхъра швызГІайтІ, а-Хабза арыпхъаГІвчви афарисейкви! ЧвалатшычпаГІвыргІа! Швара ауаГаква йырчвыхъыжвГІвитІ а-ЖвГІванд а-Хъара, швхъатала ауи швгІалалуам, ауи йалалныс этахъугъи гъалажвыжбуам.<sup>\*\*\*</sup>

---

ГІадырбара ртахъыта, рфилактерияква рдури рчокъвква рури йахъцата йаладырхІун.

<sup>\*</sup> <sup>23:7</sup> Датшата йхІхІвапІта, арыпхъаГІв. «Рабби» джыут бызшва йГІалцІыз ажвапІ.

<sup>\*\*</sup> <sup>23:9</sup> Араѳа йГІахІгвынгІвра атахъыпІ ауыс экву аба цриква шракІвым. ЙхІууу заджвгъи дГІарылхІыркІѳкІѳра гъатахъым хІара, йхІаракІу адин титулква, асанква агыква ГІахІрысабапуа.

<sup>\*\*\*</sup> <sup>23:13</sup> НапІлагІвыраквакІ рпны 14-хауа ауыса алагылапІ, арат ажваквагъи ауи ауыса йалапІ: «Гвыхъра швызГІайтІ, а-Хабза



<sup>15</sup> Гвыхъра швызгІайтІ, а-Хабза арыпхъагІвчви афарисейкви! ЧвалатшычпагІвыргІа! Атенгъызгъи абарахъагъи гІамыжвдитІ швара апхъагІв заджвыкІ дгІашваута швара швдин дтажвыжъра ахъазла, ауи дангІашваурагъи, ауи швара швацкІыс гІванла дайчвата джъахІанам дапата дшвчпитІ.

<sup>16</sup> Гвыхъра швызгІайтІ, апхъагылагІв лашвква! Швара йшвхІвитІ: «Заджвы аныхІварта ахъызла дквуазтын, ауи закІгъи гъгІаныцІуам, ауаса заджвы аныхІварта ахъапщ ахъызла дквуазтын, ауи йквбра йырхъйахра атахъыпІ». <sup>17</sup> Швара акъыльда лашвква! РыцІа йхъада-йа: ахъы акІвма момкІва ахъы цкъазчІвыз аныхІварта акІвма? <sup>18</sup> Швара йшвхІвитІ: «Заджвы акъвырманщырта ахъызла дквуазтын, ауи закІгъи гъгІаныцІуам, ауаса заджвы акъвырманщырта йгІадигалыз акъвырман-ыпха йа датша согІа рыхъызла дквуазтын, ауи аквбра йырхъйахра атахъыпІ». <sup>19</sup> Алашвква! РыцІа йхъада-йа: асогІа акІвма момкІва асогІа цкъазчІвуа акъвырман-щырта акІвма? <sup>20-21</sup> Акъвырманщырта ахъызла йквыз акъвырманщырта йапщылу зымгІвала дквытІ, аныхІварта ахъызла йквуа аныхІварта йыгІвну Йыхъызлагъи дквитІ. <sup>22</sup> АжвгІванд ахъызла йквуа, а-Нчва йчІварти ауаъа ЙчІвуи рыхъызлагъи дквитІ.

<sup>23</sup> Гвыхъра швызгІайтІ, а-Хабза арыпхъагІвчви афарисейкви! ЧвалатшычпагІвыргІа! Швара а-Нчва йышвтитІ ащыхв, акъван, ашвхыщайдза\* йрыуата жваба

---

арыпхъагІвчви афарисейкви! ЧвалатшычпагІвыргІа! Ачвза-баква ртыдква швыргъашвитІ швара, тшгІарбашала ауырата швныхІвитІ. Ауи ахъазла жъыхъра злам ахІаквым швызпшитІ швара.» ЙыршІшвырпшы: Марк 12:40; Лука 20:47.

\* <sup>23:23</sup> АгІайырахъызква: ащыхв «мята», ашвхыщайдза «тмин».

йчпата азакы\*, ауаса а-Хабза апны рахIа йхъаду – алых-алацIа аъамзлара, алпха, азцIабыргра – швара хъачвамшара рзышвчпитI. Ауыгъи чпара атахыпI, анахъаныгъи гIаныжъра гъатахъым. <sup>24</sup>АпхъагылагIвчва лашквa! Адзы шврадзитIта, агIвыда гIалшвхитI, ауаса амахтша кIылыжвгитI.

<sup>25</sup>Гвыхъра швызгIайтI, а-Хабза арыпхъагIвчви афарисейкви! ЧвалатшычпагIвыргIа! Швара адзыжвги атамщакъи рхъахквa шврыцкытI, ауаса ауат руацIаква йрызнапI швпсынамхъари тадаб-намыс танкъвжвымгауи йгIарылцIла йгIашвхIвынчIаз. <sup>26</sup>Афарисей лашв! Апхъапхъа адзыжвги атамщакъи руацIаква рыцкъа, ауи амщтахъ ауат рхъахквaгъи цкъахуштI.

<sup>27</sup>Гвыхъра швызгIайтI, а-Хабза арыпхъагIвчви афарисейкви! ЧвалатшычпагIвыргIа! Швара хIаш гIазквырчваз адамраквa\*\* шврапшпI, ауат рхъахквала йпшдзапI, ауаса руацIаква псыбыгIвли апIайтараквали йырчвыпI. <sup>28</sup>Шваргъи швхъахквала ауагIаква швыгIвцIабыргыдзырщарныс ауаштI, ауаса швара швуацIаква чвалатшычпари хабза мыгIвхъгари йазната йыртапI.

<sup>29-30</sup>Гвыхъра швызгIайтI, а-Хабза арыпхъагIвчви афарисейкви! ЧвалатшычпагIвыргIа! Швара йшвуыхвитI апигIамбарквa рдамраквa, ауагIа цIабыргквa рсинквa шврыпшдзитI йгъи йшвхIвитI: «ХIабадучваквa рыгIамтаквa рагIан хIбзаазарквын хIара, ауат хIрыцта

\* <sup>23:23</sup> ЛевиргIа 27:30-33; Апхъадзараквa 18:21; ЙгIвбахауа а-Хабза 14:22-27.

\*\* <sup>23:27</sup> ЙахIудашта апны айхIарагIв адамраквa хIаш гIарыкквырчвун, ауат хъарачIвыла йшубушыз апшта, ауи уахысырквын йуырпIайуата акIвын йшырпхъадзуз.

апиГамбарква рща гхЫмрычІварызтІ». <sup>31</sup>Ауыла швара швхъа шахІатта швазгылитІ апиГамбарква зщыз швшырпачву. <sup>32</sup>Щта ауи агІан швабачваква рчвгъа-рахараква рашІа рахІагъи йшшвырчвуаш ацІыхъва швтагылазла! <sup>33</sup>АщтанчІвква, ащтанчІв хъшараква! Швайгвгъума ужвыгъи швара ахІаквымхара тшацІ-нашвыргата джъахІанам швштамшвуш? <sup>34</sup>Абар Сара йшвзынасщтиитІ швара апиГамбарква, ауагІа уасаражвква, арыпхъагІвчва, ауат рызджъакІ швшуаштІ йгъи амшІджъуар йкІыдшвыркІылуаштІ, датша зджъакІгъи швсинагогаква рпны йшвбкъуштІ, къалакІ йтшв-царыквын датша къалакІ йташвцауамца йакІвшвца-шуштІ. <sup>35</sup>Ауи йгІалцІла адгбыл апны йдрычІваз ауагІа цІабыргква зымГІва рща ахъазла Анчва йыркъванчуш швара швакІвпІ, Абель йща апны уалагата аныхІварти акъвырманщърти рбжъара швара йшвщыз Берехия йпа Закъарыйа йща апныдза. <sup>36</sup>АцІабырг швасхІвитІ швара: ауат амыгІвхъгараква зымГІва рыхъазла Анчва зхІаквым йхуш ауыжвгІанчІви абанпара ракІвпІ.

### *Иисус Иерусалим йчІвыуитІ*

*(Лк. 13:34-35)*

<sup>37</sup>— О Иерусалим, Иерусалим, апиГамбарква зщуа, а-Нчва йгІайщтиуа ауагІа хІахъвыла йрысуа! Зъараны йстахъызйа Сара усабиква гІазскІырныс, апссгІачІвы ачырква апхъынцІыгІваква рыцІахъ йшгІазнакІкІуа апшта, ауаса швара йгъшвтахъымызтІ ауи! <sup>38</sup>Ужвы швы-Нчва йтдзы мцырата йшвызгІаныржбитІ\*.

\* <sup>23:38</sup> ЙырамыхІу 22:5.

<sup>39</sup> ЙшвасхІвитІ швара Сара сшжвымбахуаш йшв-  
хІванадзыкІара: «ДныхІва-ныпхьапІ ЙхІыхвиту  
йыхьызла йгІайуа!»\*

*Иисус апхъахьКъала йгІанишуш даквчважвитІ*

(Мк. 13:1-20; Лк. 21:5-24)

**24** <sup>1</sup> Иисус аныхІварта дангІаджвылцІхуаз, Ауи  
йгІайыдгылтІ йапхъагІвчва, аныхІварта атыдз-  
ква йдырбара ртахьыта.

<sup>2</sup> – Арат зымгІва жвбума? – дырцІгІатІ ауат Иисус. –  
ЙшвасхІвитІ швара ацІабырг: хІахъвыкІ хІахъвыкІ  
йаквта йггІанхушым араъа, зымгІва дрыхъвашуштІ.

*АрыцхІагІаква рхъа*

<sup>3</sup> Иисус Амасхва абыхъв апны данчІваз, апхъагІвчва  
Ауи йыздан дара йрыуам заджвгъи даъамкІва йцІгІатІ:

– ЙгІахІахІв хІара ауи аныншуш, йзапш дыргайа  
йгІазырбуш Уара угІахъынхІвыхри ауыжвгІанчІви  
дунай ацІыхъви?

<sup>4-5</sup> Иисус ауат джъауап риттІ:

– Швгватшнызла швара заджвгъи швшйымжъуш  
апшта, йауа швхІвузтын щардагІв гІайуаштІ Сара  
сыхьызла тшхъыргІвауа, йырхІвауа: «Сара Христос  
сакІвпІ», ауат щардагІв ржъуштІ. <sup>6</sup> Ужви апхъахь-  
къали йыншуш айсраква руысла кІара жвгІуштІ,  
ауаса ауи швачвымшван швара. ЙакІвшара атахъыпІ  
ауатква зымгІва, ауаса ауи уыжвгъи йгъцІыхъвам.  
<sup>7</sup> Йауа швхІвузтын йапшІагылуаштІ уагІахъакІи

---

\* <sup>23:39</sup> Псалтир 117:26.

уагІахъакІи, паштыхІыгІвакІи паштыхІыгІвакІи, йапшым ашІыпІаква рпны млахуштІ йгы адгбыл цІсуаштІ. <sup>8</sup> Ауаса ауат зымгІва асабийра агІазаб йа-джвыквлымтагІвацапІ\*.

<sup>9</sup> Ауди агІан швара йшвайжбуштІ, гІазаб швдырбуштІ йгы швыршуаштІ, Сара схъкъачІвыла ауагІахъаква зымгІва швара швырчвымыгъхуштІ. <sup>10</sup> Ауди агІан щардагІвы а-Нчва йызхъацІара тшачвдрыхъаруштІ, азаджв азаджв дйайжбуштІ йгы дичвымыгъхуштІ. <sup>11</sup> ЙгІаншуштІ мцпигІамбар щардагІв, ауат щардагІв ржбуштІ. <sup>12-13</sup> Ачвгъара йъалахІуш йгІалцІла щардагІвы рпны абзибара хуаштІ, ауаса ацІыхъвадза йызгылуа, ауди а-Нчва дихчуштІ. <sup>14</sup> А-Нчва й-Хъара ауысла а-Хабар бзи ауагІахъаква зымгІва рыхъазла шахІатта адунай шабгула йгуштІ, ауди агІан акІвпІ адунай ацІыхъва ангІадзуш.

<sup>15</sup> Ауди акІвпІта, ашІыпІа цкъа апны апигІамбар Данель\*\* йыззихІваз «тачвгвачвра гІазгуа агвымханыхъвара» аныжвбара, йапхъауа йгІайгвынгІврагІатІ, — <sup>16</sup> ауди агІан ЙахІудашта йауу ащхъаква рахыла йырдаргІатІ. <sup>17-18</sup> Атдзакв йхъалыз дыззыбжу закІ гІайахвхырныс дгІакІныцІта атдзы днамшылхыргІатІ, архъа йауу йхъахъквцІа чгІвыча ахъазла агІвна дымцахыргІатІ. <sup>19</sup> Гвыхъ рызгІайуаштІ ауат амшква рпны апхІвыс мгвадукви зсабиква кІыкІахыла йзырчауи. <sup>20-21</sup> ШвныхІва швара швырдарра гъныта йа сабшата, а-Нчва йзалырхуа мшыта,

\* <sup>24:8</sup> Аиудейква рдин арыпхъагІвчва йырхІвун МасихІ йгІа-йра апхъала агІазаб чвгъадзаква рыгІамта шыншуш, ауат ауди асабийра йапщылу агІазаб йашІдырпшуан.

\*\* <sup>24:15</sup> Данель 9:27; 11:31; 12:11.

йнымшара ахъазла, йауа швхІвузтын ауи апш  
рыцхІагІа адунай анщаквгыл уалагата уыжвгІан-  
дзара йгъаъамызтІ, йгъи зынгъи йгъаъазлушым\*.  
<sup>22</sup>Ауат амшква ахъадымрысзарквын, псы зхъу закІ-  
гъи гъІащаквымхушызтІ, ауаса а-Нчва йгІалихыз  
рнысла ауат рпхъадзара ахъадырысуаштІ.

### *Иисус Йара йгІахъынхІвыхра даквчважвитІ*

*(Мк. 13:21-31; Лк. 21:25-33; 17:23-24, 37)*

<sup>23-24</sup>— Ауи агІан швара аджвырагІв йгІашвайхІвуаз-  
тын: «ШвпшыстІ! Христос араъа даъапІ!» йа «Ауи  
ауаъа даъапІ!» — йазхъашвымцІан, йауа швхІвузтын  
амцхристоскви амцпигІамбарккви гІайта адырга  
дукви агІальаматракви гІадырбуштІ, швыржъарныс  
ахъазла, йрылшузтын а-Нчва йгІалихыз ауагІа-  
квагъи ржъарныс. <sup>25</sup>Швсакъха, Сара апхъахъкІъала  
йыншуш швасхІвтІ. <sup>26-27</sup>Ауи йгІалцІла аджвырагІв  
йгІашвайхІвуазтын: «Ауи анаъа, акъвым апны да-  
ъапІ»-хІва, швымцан, йа «Ауи анаъа, апещ мадза  
дыгІвнапІ»-хІва, йхъашвымцІан, йауа швхІвузтын  
амарагІацІыртала амачвысра анкІкІара, амарата-  
шварталагъи йшырбауа йапшызлуштІ ГІвычІвгІвыс  
Па йгІахъынхІвыхра. <sup>28</sup>Апсхъапсы ъану ауарбаквагъи  
гІайыззитІ.

<sup>29</sup>Ауат амшква рпны йыншуш арыцхІагІараква  
рымщтахъ зынла

«йахъачвуаштІ амара,  
амызгъи лашара гъгІанатуашым,

\* <sup>24:20-21</sup> Данель 12:1; Йоел 2:2.

айачІваква ажвГІванд йГІашІшвтуашті,  
ажвГІванд амчквaгыи цІсуашті»\*.

<sup>30</sup> Ауаъа ажвГІванд апны ГІвычІвГІвыс Па йдырга ГІаншуштІ, адгъыл ажвлараква зымГІва ргвы рымахъ йчІвыуашті. Ауат дырбуштІ ГІвычІвГІвыс Па, амч йымата, дсайыр-гІальаматта ажвГІванд апстхІвак-ква йрыквныкъвауа. <sup>31</sup> Ауи Йара ймальяыкъкъва йштиуаштіта, ауат ачІвГІва абыжь дуква дыргумца адунай апщхъатакІлагъи, ажвГІвандква рдзакІакІ уалагата анахъани рдзакІакІдза йГІартырдата Ауи йГІалихыз йыкІвматква азырддуштІ.

<sup>32</sup> Йшвапхазті швара швыхъазла алахІа: абын-джъаква гІачыта абыгъкъва анГІаншауа, швара йыжвдыритІ апхын шГІаргванхауа. <sup>33</sup> Ауи йапшпІ арыгыи, ауи зымГІва щІабыргхауа аныжвбара, йыжвдыр Ауи дшГІаргвандзахаз, ашкква рыдзхъа-бырг дшГІадзахъаз. <sup>34</sup> ЙшвасхІвитІ швара ацІабырг: ари абанпара шаъаркІву йГІаншуштІ ауи зымГІва\*\*. <sup>35</sup> Йыдзуашті ажвГІванди адгъыли, ауаса Сара сажваква гІанхуштІ.

\* <sup>24:29</sup> ЙышгІайхІу 13:10; 34:4; ЙыхІазыхъел 32:7; Йоел 2:10, 31; 3:15; ХІагай 2:6, 21; ЙохІан ййырбаз 6:12-13.

\*\* <sup>24:34</sup> Ари абанпара – йапшымкІва йалдыргитІ ауат ажваква йГІарныцІуа: 1) ари ахъа гІазквчважвауа акосмос катаклизмкви Иисус Христос йГІванхауата йГІайри йрыквшахІатхуш абанпара ракІвпІ арат ажваква гІазквчважвауа; 2) ауи ажва гІвмагныкІ ъаму йГІалцІла («поколение» йгыи «род») йалныс ауашті араъа йГІазквчважвауа аиудей уаГІа ракІвхарнысгыи; 3) арат ажваква зквчважвауа Иисус йаГІамта агІан йбазуз, асквш 70 агІан Иерусалим шаладрыхъавашаз йаквшахІатхаз абанпара ракІвпІ.

*Иисус ачІапцара йаквгІазшІутумІ*

(Мк. 13:32-37; Лк. 21:34-36; 17:26-27, 34-35; 12:39-46)

<sup>36</sup> – Ауаса ауи амши асахІати руыс заджвгъи йгъидырам, Йа-Нчву Аба йакІвмызтын – ажвгІвандква рпны йабу амальабыккквагы а-Пагыи йгъырдырам. <sup>37</sup> Ауаса НыхІв\* йымшква рагІан йшаъаз йапшызлуштІ ГІвычІвгІвыс Па дангІахъынхІвыхуаш агІангыи. <sup>38</sup> АдзхъычІвара апхъала ауагІаква йчун йгъи йыжвуан, пхІвыс гІаргуан йгъи тахІа йцун, абауаса йакІвшун НыхІв ахъвыхІ данаквчІва амшдза. <sup>39</sup> Ауат йгъгІаргвнымгІвуазтІ йгІаншушыз йамагІныз, адзхъычІвара гІайта ауат зымгІва йыквначІвакыицІкІъара. Ауаса йаъазлуштІ ГІвычІвгІвыс Па дангІайрагыи. <sup>40</sup> ГІвыджъ архъа апны йынхуштІ: ГІвычІвгІвыс Па азаджв дйыцйырцуштІ, анахъани дгІанижъуаштІ. <sup>41</sup> ГІвпхІвысчва йара лукІла йлагуштІ: азаджв дйыцйырцуштІ, анахъани дгІанижъуаштІ.

<sup>42</sup> Ауи йгІалцІла швгватшнызла, йгъшвыздырамштІ швара Йшвыхвиту дангІайуаш йзапш мшу. <sup>43</sup> ЙшвгвыншвкІыл, атдзы апшвыма ауахъ йзапш сахІату агъыч дангІайуаш йдырзарквын, йтдзы йчІапщущын агъыч дшызнамшылуаш апшта. <sup>44</sup> Ауи йгІалцІла шваргыи швхІазырзара атахъыпІ, йауа швхІвузтын ГІвычІвгІвыс Па шванизымпшуа асахІат апны дгІайуаштІ.

*АзцІабыргра злу йгъи азцІабыргра злам алыгчва*

<sup>45</sup> – Дзапш лыгІа азцІабыргра злата, акъыль змата йгІацІцІуаш? Апшвыма анахъанат алыгчва

\* <sup>24:37</sup> НыхІв – Ной-хІвагыи дбергълыпІ ауи, джъут бызшва апны – НоахІ.



йырхъпшылныс, афачІвы ауат йаназаману йритларныс йазалихыз йакІвма? <sup>46</sup>ЙзымшырапІ ауи алыг апшвыма дангІайхра ауаса даъата дгІайынйахуазтын. <sup>47</sup>Йшвас-хІвитІ швара ацІабырг: апшвыма ауи йызхъайцІуштІ йымлыкв шабгу. <sup>48-49</sup>Ауаса ауи длыг чвгъазтын, араса йпхъадзузтын: «Сыпшвыма ужвыгы ласы дгыІахъын-хІвыхуашым» – ауи йыгІвзачва йбкъауа, ажвыгІвчва дрыцта дчауа-дыжвуа далагуштІ. <sup>50</sup>Даназымпшуа амш, йымдыруа асахІат апны ауи йыпшвыма дгІайхуаштІ. <sup>51</sup>Апшвыма ауи гІвбата дагІвичвуаштІ, ачвалатшы-чпагІвчва ъарштиуа диштиуаштІ, – ачІвыуабыжьи апыцквa ршІшабжьи ъагІагуш.

*АжвагІв пхІвыспачва руысла ажвакъвыш*

**25** <sup>1</sup>– Ауи агІан а-ЖвгІванд а-Хъара зымзаква назахвта тагвжва дызгушыз йпылуаз ажвагІв пхІвыспачва йрапшызлуштІ. <sup>2</sup>Ауат йрыуата ахвыгІв акъыльдан, анахъанат ахвыгІв гвыбзыгъан. <sup>3</sup>АпхІвыс-па акъыльдаква амзаква нарахвтІ, ауаса йгънармахвтІ ауат рыхъазла ахвша. <sup>4</sup>Агвыбзыгъаква амзаква йрыцта хвша этаз ацІыккввагы нарахвтІ. <sup>5</sup>Тагвжва дызгушыз дкъватІ, ауат зымгІва чвасысуа йалаган ачва йнанауахвтІ. <sup>6</sup>ЦІыхквтаквакІ рапшта цІыр-бжыкІ гатІ: «Тагвжва дызгуш дгІайитІ! ШвджвылцІта ауи швипыл!» <sup>7</sup>АпхІвыспаква глашІыхан рымзаква йырхъпшуа йалагатІ. <sup>8</sup>Акъыльдаква агвыбзыгъаква йрархІвтІ: «Хвша мачІкІ гІахІышвт, йычвитІ хІара хІымзаква». <sup>9</sup>«Момо, – джъауап артхтІ ауахъауат, – хІхвша йауата швара мачІкІ швыхІтырквын, швар-гы йгъшвызхъушым, хІаргы йгъхІызхъушым. Ауи ацІысгы атигІвчва рпны швцата йшвхвгІарыквын

рыцІа йагъыпІ». <sup>10</sup> Ауат хвшахвГІара йцатІ акІвын тагв-  
жва дызгушызгы дГІайтІ. Зымзаква кІкІуз апхІвыс-  
паква ауи йыцта атацанадылра чаражвра ьарчпушыз  
йнашылтІ, ашвгы адыркІыхтІ. <sup>11</sup> ГІамтакІ анахъыцІ  
анахъанат апхІвыспаквагы гІайхын йахІвауа йала-  
гатІ: «ЗпІатІу дуу! ЗпІатІу дуу! Ашв хІзагІатІ!» <sup>12</sup> Ауаса  
тагвжва дызгушыз джъауап айтхтІ: «ЙшвасхІвитІ  
швара ацІабырг: сара швгъсыздырам швара». <sup>13</sup> Ауи  
йГІалцІла швгватшнызла: йгышвыздырамщтІ швара  
амшгы асахІатгы\*.

*Анаматта йГІаныржъуа ахчаква руысла ажвакъвыш*

(Лк. 19:12-27)

<sup>14</sup> — Ауи агІан мгІва хъара йыквылуаз агІвычІвГІвыс  
йлыгчва гІазиддата йымлыкв шабгу анаматта йшрыз-  
гІанижъыз йапшызлуштІ. <sup>15</sup> ХвталанткІ йызГІанижътІ  
ауи азаджв, датша заджвы — гІвба, йхыгІвхузгы —  
закІы, дзачІвызлакІгы йылшараква йГІарыквхта  
йызГІанижъын, йаргы мгІва дыквылтІ. <sup>16</sup> ХвталанткІ  
зызГІаныржъыз зынла дцан, йахча ауыс йайрыхъван  
датшагы хвталанткІ гІанайрыгтІ. <sup>17</sup> ГІвталанткІ  
зызГІаныржъызгы ахча датшагы гІвталанткІ гІа-  
найрыгтІ. <sup>18</sup> Арахъари таланткІ зызГІаныржъыз дцан,  
машакІ гІайжын апшвыма йГІайызхъайцІаз ахча  
ауаъа йыцІайыжтІ.

<sup>19</sup> ГІамта щардагы агІвсын ауат алыгчва рыпшвыма  
дГІахъынхІвыхтІ, йлыгчва руысква зкву гІархІварныс

\* <sup>25:13</sup> АпхъанчІвидза напІлагІвыраквакІ рпны йалапІ ажвакв:  
«ГІвычІвГІвыс Па данГІайуаш амшгы асахІатгы».

йгІазшІттІ. <sup>20</sup> ХвталанткІ гІазызхъарцІаз агІвычІ-  
вгІвыс датшагы хвталанткІ рыцта ахча гІайгхтІ:  
«ЗпІатІу дуу, – хІва йайхІвтІ ауи апшвыма, – уара  
хвталанткІ гІасызхъауцІан, сара датшагы хвталан-  
ткІ гІадсрыгтІ ауат!» <sup>21</sup> Апшвыма йхІватІ: «Аферым!  
АзцІабыргра злу улыг бзипІ уара! Ахвыц апны усыз-  
цІабыргын уара, саргы уара рахІагы мгІан ду зму  
ауыс уыхъва йыквсцІуштІ. УгІашылта уыпшвыма  
уйыцкъахв!»

<sup>22</sup> ГІвталанткІ зызгІаныржъыз агІвычІвгІвысгы  
дгІайтІ. «ЗпІатІу дуу, – йхІватІ ауи, – уара гІвталанткІ  
гІасызхъауцІатІ сара, уапшы, сара датшагы гІвта-  
ланткІ гІанасрыгтІ!» <sup>23</sup> Апшвыма йхІватІ: «Аферым!  
Уара азцІабыргра злу улыг бзипІ! Ахвыц апны усыз-  
цІабыргын уара, саргы уара рахІагы мгІан ду зму  
ауыс уыхъва йыквсцІуштІ. УгІашылта уыпшвыма  
уйыцкъахв!»

<sup>24</sup> Ауи амштахъ таланткІ зызхъарцІазгы дгІайтІ:  
«ЗпІатІу дуу, – йхІвитІ ауи, – сара йыздыруан уа-  
ра ушгІвычІвгІвыс тІкІыйу, йъакІауымпсаз апны  
йшгІацІаугахуа, йъакІаумыршвшваз апны йшгІа-  
зукІкІыхуа. <sup>25</sup> Сара швабыжта сшвун, ауи йгІалцІла  
сцан уталант адгбыл йыцІазыжтІ. Абар уара йучІву  
аталант». <sup>26</sup> Апшвымагы джъауап айтхтІ: «Лыг чвгъа-  
агІшагІвы! Йшаъула, уара йудыруан сара йъакІасым-  
псаз апны йшгІацІазгахуа, йъакІасмыршвшваз апны  
йшгІасхъвшвахуа? <sup>27</sup> Ауаса йанаъазара уара сахчаква  
уыскІ йалауцІара атахъын, сангІахъынхІвыхра ауат  
ахъахІарагы рыцта йшгІасутхуаш апшта. <sup>28</sup> Ари йыму  
аталант гІайыквшхта, жваталанткІ зму йышвт.  
<sup>29</sup> Йауа швхІвузтын кІара зму дзачІвызлакІгы а-Нчва

йГаййтуаштІ датшагъи, йГайхъшвалхуа кІара йымазлуштІ ауи. КІара змамгъи йыму йыквихуаштІ.  
<sup>30</sup> Алашцара дылашврышв ари закІгъи йашЫсым алыг, ауаѣ ауи дагвынкъуа дчІвыуаштІ, йпыцква ашІша-хІва йабайрыфуаштІ».

*Абыгъкъви ауасакви*

<sup>31</sup> — ГІвычІвГІвыс Па амальаыккъква зымГІва йыцта ЗымГІвадырхъадата данГІайра, дыквчІвуштІ Ауи ЗымГІвайырхъаду йчІварта. <sup>32</sup> ЙГІазырдуштІ Ауи йпахъ ауаГлахъаква зымГІва, Йаргъи ауаГаква алихуаштІ, ауасакча ауасакви абыгъкъви шалихуа апшта. <sup>33</sup> Ауасаква Ауи йагъъмала йазикІуаштІ, абыгъкъвагъи — йармала.

<sup>34</sup> Ауаѣ ЗымГІвархъада йагъъмала йгылу йрайхІвуаштІ: «Спны швГІай, С-Аба дызквныхІваныпхъаз, йнашвахв швара швтынха — а-Хъара, адунай анГІайша йГІашІарышвта швара йшвзырхІазырыз. <sup>35</sup> Йауа швхІвузтын Сара санымлашиуаз швара сшвырчатІ; Сара сандзышуаз, швара дзы сшвыржвтІ; Сара санныкъвуз, швара сшврайгватІ. <sup>36</sup> Сара скъятІамазын, швара сжвГІвычатІ; Сара счмазаГІвын, швара швГІасхъпшытІ; Сара анбахта стачІван, швара сжвбарныс швнайтІ». <sup>37</sup> Ауаѣ ауаГІа цІабыргква йырхІвуштІ: «ЙхІыхвиту, уанбаГІба Уара уымлашиуата, уанбахІырча Уара? ЙанбакІву Уара дзы уыжвныс анутахъыз, йанбаухІрыжв Уара дзы? <sup>38</sup> УанбаГІба Уара уныкъваГІвыта, уанбаГІахІрайгва Уара, йа къятІамазта уыГІбата уанбаГІГІвыча Уара? <sup>39</sup> УанбаГІба Уара учмазаГІвыта, йа анбахта утачІвата уыГІбарныс хІанбауызнай?»

<sup>40</sup> ЗымгІвархъада ауат джъауап ритуаштІ: «ЙшвасхІвитІ швара ацІабырг: Сара сащчва хвыцдзаква дрыуата заджвы швара бзирата йзышвхаз, Сара сакІвпІ йыззышвхаз».

<sup>41</sup> Ауаџа Ауи йармала йгылугъи йрайхІвуаштІ: «ШвскъвыцІ Сара, нагІлат зквшваз, а-Нчва ашитани ауи йымцмалъабыккъви йырзирыхІазырыз зынги йымчвуа амца швахъвхарагІатІ. <sup>42</sup> Йауа швхІвузтын Сара сымлациуан, швара сгышвмырчатІ; Сара сдзышуан, швара дзы гьсшвымрыжвтІ; <sup>43</sup> Сара сныкъвун, швара сгышвымрайгватІ; Сара скъбатІамазын, швара сгышвымгІвычатІ; Сара счмазагІвын, анбахта стачІван, швара швгъсызнамитІ». <sup>44</sup> Ауатгъи азцІгуштІ: «ЙхІыхвиту, уанбагІбаз Уара уымлациуата, йа йанбакІвыз уандзышуаз, йа уанныкъвуз, йа чгІвыча уаназыбжаз, йа уанчмазагІвыз, йанбакІвыз анбахта утачІвата Уара хІануцымхърагІаз?» <sup>45</sup> Ауи ауат джъауап ритуаштІ: «ЙшасхІвитІ швара ацІабырг: ахвыцдзаква дрыуата заджвы йзышвымчпаз зымгІва, Сара йгъсышвымчпатІ швара».

<sup>46</sup> Зынги йшІымчІвауа агІазаб йацІагылуаштІ ауат, ауагІа цІабыргквагъи зынги йшІымчІвауа абзара йалалуаштІ.

*Адин аунашвачпагІвчва Иисус дырщныс ргвы  
йтаркІумІ*

(Мк. 14:1-2; Лк. 22:1-2; ЙохІ. 11:45-53)

**26** <sup>1</sup> Арат ажваква рымщтахъ, Иисус йапхъагІвчва йрайхІвтІ:

<sup>2</sup>— Швара йыжвдыритІ гІвымшкІ анЦІра аяхІуда ПасахІ\* шаъазлуш, ГІвычІвГІвыс Пагы амшІджьюар дкІыддыркІылныс дрыртуаштІ.

<sup>3</sup>Ауи агІамта апны ашогъанкъвырлыкъвхагІв хІаракІы Кайаф\*\* йтыдзсарыйа апны йгІайззатІ ашогъан хъадакви ауагІа рахІбачви.

<sup>4</sup>Ауат хІайльарала Иисус дгІаркІыта дырщныс йа-йкъангъаштІ.

<sup>5</sup>Агвыргъахъв агІан йгъауашым, — рхІвун ауат, — момызтын ауагІа тшгІаштІырхныс ауаштІ.

### *АпхІвыс хвду зму ахъщІвы Иисус йхылыщитІ*

*(Мк. 14:3-9; Лк. 7:37-38; ЙохІ. 12:1-8)*

<sup>6</sup>Иисус БетГания даъан, ЩамГІвын гІвшІыпс йпны. <sup>7</sup>Ауи айшва данадзхъачІваз, пхІвыскІ хвду зму ахъщІвы этаз алебастр цІыквкІ лымата Ауи дгІайыдгылын, ахъщІвы йхъа йаквылчватІ. <sup>8</sup>Ауи анырба, апхъагІвчва гвыжвкІтІ:

— Ауи аъара хвду зму ахъщІвы сраф йчпара затахъызйа? <sup>9</sup>Ари ахъщІвы фыгІв пшдза ахча шардала йтйы, ахчагы арыцхІаква йырзыша йауашын.

<sup>10</sup>Ауаса Иисус ауат злачважвауа йдырын йрайхІвтІ:

— Ауи апхІвыс швзылщыхІалйа? Ауи Сара сыхъазла йылчпаз уыс бзипІщтІ. <sup>11</sup>Йауа швхІвузтын арыцхІачва йнакІвызлакІгы швара йшвыцпІ, а Сара йанакІвызлакІгы

\* <sup>26:2</sup> АяхІуда ПасахІ — ауи АгІархвитхра агвыргъахъв а-Нчва аяхІуда уагІахъа Мсыр алыгра йъагІашИгаз ахъызла йапылуан.

\*\* <sup>26:3</sup> Кайаф ашогъанкъвырлыкъвхагІв хІаракІы йъанатІа нкъвигатІ 18-хуз асквш йгІашІарышвта асквш 36-дза.

сгышвыцызлушым. <sup>12</sup>Ауи йгІасыквылчваз ахыщчІвыла Сара анышвынтар ацІацІара сазылрыхІазыртІ. <sup>13</sup>Йшвас-хІвитІ швара ацІабырг: адунай шабгула, йҕакІвызлакІгы, ари а-Гвыргъяхъв Хабар ҕагалакІгы, ауи апхІвысгы дгІаргвалашвата йылчпаз йалачважвущтІ.

***ЙахІуда Искариот йгвы йтайклитІ Иисус  
дйайжъарныс***

*(Мк. 14:10-11; Лк. 22:3-6)*

<sup>14-15</sup>Ауи амщтахъ ЙахІуда Искариот, ажвыгІвыгІв йрыуа заджвыз, ашогъан хъадаква рпны дцатІ йгвы йгІанагыз райхІвныс.

– ЙачІвыйа йгІасышвтуаш Иисус сйайжъата днашв-напІыцІасыршварквын? – ауат дырцІгІатІ ауи.

Рызна жвгъайта гІважвижбаба ауи йзагІарпхъадзатІ ауат\*. <sup>16</sup>Ауи алахъвгІахъасра йгІашІарышвта ЙахІуда Ауи данйайжбуш агІамта къвлей дазыпшгІауа далагатІ.

***АпхъагІвчва а-ПасахІ хъвлапынчара  
тшаздрыхІазыритІ***

*(Мк. 14:12-16; Лк. 22:7-13)*

<sup>17</sup>АчІахъва амща агвыргъяхъв\*\* йапхъахуз амш апны апхъагІвчва Иисус йцІгІатІ:

---

\* <sup>26:14-15</sup> Зақъарыйа 11:12.

\*\* <sup>26:17</sup> АчІахъва амща агвыргъяхъв – быжъмышкІы йакІвшуз ауи агвыргъяхъв агІан чІахъва амщамкІва датша чІахъва уфа йгъамуазтІ. АчІахъва амща агвыргъяхъв йанаквчважвуз йара

– ЙабауызхІрыхІазыруаш Уара а-ПасахІ хъвлапынчара?

<sup>18</sup> Иисус джъауап айтхтІ:

– Акъала ари йапшу йпны швцата йашвхІв: «АрыпхъагІв йхІвитІ Ауи йыгІамта шгІадзаз, Ауи йтахъыпІ Йара йапхъагІвчвагъи йыцта утдзы апны а-ПасахІ хъвлапынчара агвыргъяхъв дапылныс».

<sup>19</sup> АпхъагІвчва Иисус унашвата йгІарзичпаз зымгІва дырхъйан, а-ПасахІ хъвлапынчара дрыхІазыртІ.

***Иисус апхъагІвчва дрыцта йцІыхъвахуз йхъвлапынчара***

*(Мк. 14:17-25; Лк. 22:17-23; 1 Кор. 11:23-25)*

<sup>20</sup> Хъвлапны Иисуси ажвыгІвыгІв апхъагІвчви айшва йадзхъачІватІ. <sup>21</sup> Ауат анчуз Иисус йхІватІ:

– АцІабырг швасхІвитІ швара: швыуа заджвы Сара дсайжъуштІ.

<sup>22</sup> АпхъагІвчва мчыта йнашхыйахан къазула Ауи йцІгІауа йалагатІ:

– Ауи сара гъсакІвымма, ЗпІатІу дуу?

<sup>23</sup> Иисусгъи джъауап айтхтІ:

– Сара дсыцта атамщакъ знапІы тазырщщыз, ауи дсайжъуштІ Сара. <sup>24</sup> Щта, а-ГІвыра апны йшгІайыквчважвауа апшта дцитІ ГІвычІвгІвыс Па, ауаса гвыхъ йызгІайтІ ГІвычІвгІвыс Па йайжъауа агІвычІвгІвыс! Ауи дгІадымризарквын рыцІа йагъыпІ йара.

<sup>25</sup> Ауаъа амуртат ЙахІудагъи дазцІгІатІ:

– Ауи сара гъсакІвымма, Рабби?

---

ауи агвыргъяхъвгъи ауи апхъала йызпылуаз АгІархвитхра агвыргъяхъвгъи гІанадыркІуан.



– Ауи ура ухъатала йухІватІ, – джъауап айтхтІ Иисус.

<sup>26</sup> Ауат анчуз Иисус ачІахъва гІайахвын даквныхІваньпхъан йакъвитштшытІ, ауи йапхъагІвчва йанритуаз арат ажваквa йхІватІ:

– Йнашвахвта йшвфа, ари Сара съапІкътлапІккъва ракІвпІ.

<sup>27</sup> Ауи амштахъ Ауи ашІа гІайахвын ауи ахъазла а-Нчва дшизыразу йхІватІ, ауи апхъагІвчва йритуата йрайхІвтІ:

– Арыла йшвыжв зымГІвагы. <sup>28</sup> Ари а-Нчва йрыбагъяз Сара йсуасйат щапІ, ауи уагІа щардагІв рыгвнахІква рызГІвара ахъазла йсрычІвауа щапІ\*. <sup>29</sup> ЙшвасхІвитІ швара ари йнанаркІыта адзахва йгІашІалуа йгІалырхуа шсымыжвхуаш Сара С-Аба й-Хъара апны швара сшвыцта ачагІыр шІыц ансыжвуаш амшдза.

### *Иисус Петр дшыркъвыцІхуаш йхІвитІ*

(Мк. 14:26-31; Лк. 22:33-34; ЙохІ. 13:37-38)

<sup>30</sup> Ашваквa анырхІва\*\*, ауат Амасхва абыхъв йцатІ.

<sup>31</sup> Ауаъа Иисус ауат йрайхІвтІ:

– Ауи ауахъ швара зымГІвагы швызыкквквa Сара сахъыла йгІашвырхуштІ, йаныпІштІ:

«Сара ауасахча сйыспІта,  
ахІвыча йалу ауасаквa амцІыккъахпІ»\*\*\*.

\* 26:28 ЙашІшвырпшы АтыцІра 24:8; Аджъутквa 9:18-20.

\*\* 26:30 АцІас йшГІанахІвузла, ауи агвыргъахъв апны аяхІуда-квa Псалтир йауу апсаломквa (113–117, 135) рхІвун.

\*\*\* 26:31 Закъарыйа 13:7.

<sup>32</sup> Ауаса Сара а-Нчва сангIабзайыргылхра, швара швапхъала Галил сцуштI. Ауаъа швара спшвызпшуаштI.

<sup>33</sup> Петр джъауап айтхтI:

– ЗымгIва йукъвыцIхта угIанырыжъуазтынгъи, сара ауаса зынгъи йгъсчпушым.

<sup>34</sup> – АцIабырг уасхIвитI, – йайхIвтI ауи Иисус, – ауи ауахъ аквтIорба гIамшIтыскIва уара хын ускъвыцIхуаштI Сара.

<sup>35</sup> Ауаса Петр йрыбагъьун:

– Уара суыцта спсра атахъхузтынгъи, сара зынгъи Уара сгъукъвыцIхуашым.

АпхъагIвчва зымгIвагъи йара ауи акIвын йырхIвуз.

***Гатцемани ацIлауатра анны Иисус  
йныхIвара***

*(Мк. 14:32-42; Лк. 22:39-46)*

<sup>36</sup> Иисус ауат дрыцта Гатцемани-хIва йызпхъауа ашIыпIа дгIайын, йапхъагIвчва йрайхIвтI:

– Араъа швчIва, а Сара сцапIта сныхIвапI.

<sup>37</sup> Ауи Петри Забыт йыгIвпачви йыцIырцатI. Агв-шIыгъьри агвыргIви дхъатаркIытI Ауи. <sup>38</sup> Ауаъа Ауи ауат йрайхIвтI:

– Сара спсы тшгIакIвнаршатI апсра лахъаквцIара. Араъа шваъазла, Сара швсыцта швымчвын.

<sup>39</sup> МачIкI днаскIан, Ауи йшIахъа цIахыла йнар-хата дштIалын дныхIвун:

– Сара С-Аба, йауашызтын, йсыгIвсыргIатI ари агIазабква рашIа, ауаса Сара йшстахъу гъакIвым, Уара йшутахъу йаъазларгIатI.

<sup>40</sup> Ауи амштахъ Ауи йапхъагІвчва дрызцахтІ, ауат шычваз йбатІ.

– Йгъауазма сахІат заджвыкІ ауацІа Сара швсыцта швымчварквын? – дицІгІатІ Ауи Петр. – <sup>41</sup> Швымчвуата швныхІва, архъвыхра тшашвымтра ахъазла. Апсы гычвам, ауаса аъапІкътлапІкъкьва кІвадапІ.

<sup>42</sup> ЙгІванхауата Ауи йатаркІвах днаскІан дныхІвун:  
– Сара С-Аба, йауашызтын, ари агІазабква рашІа сыгІвсныс, ауи йту сымыжвныс, ауи асхъан зымгІвала Уара угвапхара йахІвауа ншарагІатІ.

<sup>43</sup> Ауи дангІайх, апхъагІвчва йатаркІвах йычван, йауа швхІвузтын ауат рылачваква хъантахатІ.

<sup>44</sup> Ауат гІанижбын, Иисус днаскІагІ, йхынхауата дара ауат ажваквала дныхІвауа далагатІ.

<sup>45</sup> Ауи амштахъ Ауи апхъагІвчва дрызгІайхын йрайхІвтІ:  
– Швара шІас швымамкІва швычвума, тшпсшвщума? Абар, агІамта гІадзатІ, ГІвычІвгІвыс Па агвнахІхачва дырнапІыцІарцІитІ.

<sup>46</sup> Швгыл, хІцапІ. Абар Сара смуртатгъи дгІаргванхатІ.

### *Иисус йайжъан оддыркІытІ*

*(Мк. 14:43-50; Лк. 22:47-53; ЙохІ. 18:3-11)*

<sup>47</sup> Ауи дшчважваркІвуз йжвыгІвыгІв апхъагІвчва йрыуаз ЙахІуда дгІайыдгылтІ, агъатакви\* ачІвгІванкви рнапІыцІакІта ауагІа жвпІара ауи йыцын. Ауат ашо-гъан хъадакви ауагІа рахІбачви йгІарцтитІ. <sup>48</sup> Амуртат ауат драгІалтІ араса:

– Сара ба засхІвуа дгІашвкІы.

---

\* <sup>26:47</sup> Гъата «меч».

<sup>49</sup> ЙахИуда зынла Иисус дйыздан йайхІвтІ:

– Сальам, Рабби! – йгы ба йайхІвтІ Ауй.

<sup>50</sup> Иисусгы ауи йайхІвтІ:

– АнбжягІв, уыззгІайыз чпа.

Ауаъа ауагІаква гІайтІ Иисус дгІаркІын, ахчагІвчва йыдз-хъадыргылтІ. <sup>51</sup>Ауаъа Иисус йыщыз заджвы агъата гІатихын ашогъан хъада йлыг дйысын йлымхІа гІашІйырсаТІ.

<sup>52</sup>– Атара йтацІах угъата, – хІва йайхІвтІ ауи Иисус. – Агъата гІатызхуа зымгІвагы агъата йаквыдзхитІ. <sup>53</sup>Йсылымшушта йупхъадзумищтІ уара Сара С-Аба сйыхІвата ужвыбырг жвыгІв легионкІ райхІа малъаыкыта йсзагІайщтиныс?\*

<sup>54</sup>Ауаса йшпаншуш ауи агІан а-Нчва й-Гвыра, ауат зымгІва ншара атахъыпІ-хІва йызхІвауа?

<sup>55</sup>Ауи амщтахъ Иисус ауагІа жвпІара тшырзынайырхатІ:

– ЙачІвыйа Сара стшгІащтІыхыгІвумаума, агъатакви ачІвгІванкви швнапІыцІакІта сшвкІныс швгІайра затахъы-йа? Ансимшгы аныхІварта апны счІвата йасрыпхъун, швара сгыгІашвымкІытІ Сара. <sup>56</sup>Ауаса йыншаз зымгІва апигІамбарква ргІвыраква рпны йырхІваз йапшхъатапІ.

Ауаъа апхъагІвчва зымгІва Ауй дгІаныржбын йырдахтІ.

### *Иисус Кайаф йпны йгІайцІаІумІ*

(Мк. 14:53-65; Лк. 22:54-55, 63-71;

ЙохІ. 18:12-13, 19-24)

<sup>57</sup>Иисус дгІазкІыз Ауй ашогъанкъвырльыккъвхагІв хІа-ракІы Кайаф йпны дгІардтІ, араъа йгІайыззахъан а-Хабза арыпхъагІвчви ауагІа рахІбачви. <sup>58</sup>Петр хъарачІвыла

---

\* <sup>26:53</sup> Легион – аурымква рыр апны цынзыкыгІв раъарагІвы гІазцІазкІуаз айсыгІвчва радкІылара.

Иисус йцІыхъва дтагылата дцун, райшата йхІаракІу ашогъанкъвырлыкъвхагІв йыпщІа дпщІалтІ. Ауыс злалгауа зымгІва йбара ахъазла, ауи апщІа дъапщІалыз апны ахчагІвчва дрыдзхъачІватІ. <sup>59-61</sup>Ашогъан хъадаквагьи ЙхІаракІу а-ХІаквымхарта шабгугьи Иисус йпшІагылуа амцшахІатква йырзыпшгІун, Ауи щра йыквырцІара ахъазла, ауаса ага мцшахІат щардагІв гІайыргьи, ауат кІара гІарауныс гърылымшузтІ. ЙцІыхъвахуз гІвуджъ гІашылын йырхІватІ:

– Ари агІвычІвгІвыс йхІвун: «Сара йсылшуштІ а-Нчва йныхІварта срыхъвашата, хымшкІыла ауи гІашаквсыргылхныс».

<sup>62</sup>Ауи амцтахъ йхІаракІу ашогъанкъвырлыкъвхагІв дгІагылын Иисус дицІгІатІ:

– Джъауап кІара уымма арат йгІаупшІадыргылуа ашахІатква руысла?

<sup>63</sup>Иисус закІгьи гымхІвузтІ. ЙхІаракІу ашогъанкъвырлыкъвхагІв Ауи йгІайайхІвтІ:

– А-Нчва бза йыхъызла Уара тшузынасырхитІ, йгІахІахІв хІара: Уара уакІвма Христос, А-Нчва Й-Па?

<sup>64</sup>– Уара ухъатала йухІватІ ауаса, – джъауап айтхтІ Иисус, – ауаса йшвасхІвитІ швара, ужвинас швара ГІвычІвгІвыс Па ЗымгІвазылшауа йагъмала дчІвата йгьи ажвгІванд пстхІваква дрыквныкъвауа, дшвыз-найуа дыжвбуштІ.

<sup>65</sup>Ауаъа йхІаракІу ашогъанкъвырлыкъвхагІв йшвыз ачгІвыча акъвижван йхІватІ:

– Ауи а-Нчва дйырджбитІ! Датша шахІат зхІтахъу ачІвыйа?! Ужвы швара швхъатала йыжвгІатІ а-Нчва йырджъара! <sup>66</sup>ЙачІвыйа щаквыргылрата йнашвахвуа?

Ауат джъауап артхтІ:

– Ауи дкъванчапІ йгъи щра йыквхІцІарныс йкв-нагитІ.

<sup>67-68</sup> Ауаѳа Иисус йшІаджвджвауа, напІыршІашІа-ла йысуа йалагатІ, азджыкІ Ауи йысуанта, йцІгІун:

– УпигІамбаражва гІахІахІв, Христос, дзачІвыйа Уара йгІауысыз?

### *Петр Иисус дикъвыцІхитІ*

(Мк. 14:66-72; Лк. 22:54-62; ЙохІ. 18:16-18, 25-27)

<sup>69</sup> Петр агваны дчІван ауи агІвнакъвыт пхІвыс дан-гІайыдгыл.

– Уаргъи Галил йауу Иисус уйыцын, – лхІватІ ауи.

<sup>70</sup> Ауаса Петр зымгІва рпахъ дгылата ауи дгъадым-гылуазтІ:

– Сара йгъсыздырам бара бызлачважвауа.

<sup>71</sup> Агвашв ахыла даннаскІѳа, ауи датша гІвнакъвыт пхІвыскІ дылбатІ. Ауи йлыдзхѳагылакваз йралхІвтІ:

– Ари агІвычІвгІвыс Назарет йауу Иисус дйыцын.

<sup>72</sup> Петр йатаркІвах ауи дгъадымгылуазтІ, дквытІ Ауи а-ГІвычІвгІвыс дшимдыруа. <sup>73</sup> Ауаса гІамта тшыткІ ана-хыщІ, ауаѳа йгылаз ауагІаква йызгІайын ауи йгІайархІвтІ:

– ТамампІ, уаргъи ауат урыуа заджвыпІ, учважва-щагъи угІацІнахитІ уара.

<sup>74</sup> Ауаѳа Петр а-Нчва йыхъызла дквуа далагатІ:

Сара дгъсыздырам Ауи а-ГІвычІвгІвыс!

Ауи асахІат аквтІорба гІашІтытІ. <sup>75</sup> Ауи асхъан Петр йгІайгвалашвахтІ Иисус йажваква: «АквтІорба гІамшІтыскІва уара хын ускъвыцІхуаштІ».

ДангІатшкІарыцІх ауи дагвынкъуа дчІвыуа далагатІ.

*Адин унашвачпаг Івча райкыангышыг Івча гвын Иисус  
ддыркъванчитІ*

(Мк. 15:1; Лк. 23:1; ЙохІ. 18:28)

**27** <sup>1</sup>Йанайкыангыш амштахъ щымта щажыта ашогъан хъадакви ауагІа рахІбачви Иисус щра йыквырцІатІ. <sup>2</sup>Ауат ауи дшІархІван, ддырцан аурым шыпІа унашвачпагІв Пилат\* дйыртгІ.

*ЙахІуда тшищхитІ*

(Рубс. 1:16-20)

<sup>3</sup>Иисус йайжъаз ЙахІуда Иисус щра шйыквырцІаз аниба, йкъванчагІа тшазидырхын, арызна жвгъай гІважвижваба ашогъан хъадакви ауагІа рахІбачви йритхтІ.

<sup>4</sup>— ГвнахІ гІазгтІ сара, — йхІватІ ауи, — а-ГвычІвгІвыс хыйа щра йыквдсырцІатІ сара.

— Ауи хІара йхІуыста йалайа? — рхІватІ дара. — Уапшы ухъатала.

<sup>5</sup>Ахчаква аныхІварта апны йкІайпсан, ЙахІуда дцан тшкІнихІахтІ. <sup>6</sup>Ашогъан хъадакваша ахчаква гІазыркІкІыхын йырхІватІ:

— Арат ахчаква аныхІварта ахарзынатара йтацІа йгъауашым, йауа швхІвузтын арат шапсапІ.

<sup>7</sup>Йайкыангышын ауат йщаквдыргылтІ ауат ахчаквала ацІыквчпагІв йырхъа рхвгІата ахамакваша рыхъазла нышвынтарата йырчпарныс. <sup>8</sup>Ауи акІвпІ ауи

---

\* <sup>27:2</sup>Пилат — Понтий Пилат ЙахІудашта апны асквш 26 йгІа-шІарышвта асквш 36-дза дурым шыпІа унашвачпагІвын.

архъа йахъІва амшдза «щархъа»-хІва йзапхъауа.  
9-10 Абарауаса йцІабыргхатІ апигІамбар ЙырамихІу  
йажваквa: «Ауат рызна жвгъайта гІважвижваба на-  
рахвтІ – Израиль ауагІа Ауи хвыта йыздыргылыз,  
ауатла ацІыквчпагІв йадгбыл рхвгІатІ, ЙхІыхвиту  
сара унашвата йшгІасзичпаз апшта»\*.

***Иисус Пилат йхІаквмхарта анны дағанІ***

*(Мк. 15:2-5; Лк. 23:2-5; ЙохІ. 18:29-38)*

<sup>11</sup> Ауаъа Иисус ашыпІа унашвачпагІв йпахъ ддыр-  
гылтІ, ашыпІа унашвачпагІв Ауи дицІгІатІ:

– Уара айахІудаква ЗымгІвауырхъадума, уры-  
ПаштыхІума?

– Уара ухъатала ауаса йухІвитІ, – джъауап айтхтІ Иисус.

<sup>12</sup> Ашогъан хъадакви ахІбачви дандыркъванчуз, Ауи  
ауат джъауапкІгъи гъримтуазтІ. <sup>13</sup> Пилат дазцІгІатІ:

– ЙгъуымгІума Уара, уызладыркъванчауа зъара  
йнадзауа?

<sup>14</sup> Ауаса ашыпІа унашвачпагІв йджъайщун Ауи  
къванчагІата йыдырцІалакІгъи джъауап ъагІайымтхуаз.

***Пилат Иисус амшІджъуар дкІыддыркІылыныс  
йщаквйыргылитІ***

*(Мк. 15:6-15; Лк. 23:13-25; ЙохІ. 18:39–19:16)*

<sup>15</sup> АшыпІа унашвачпагІв цІаста йыман ПасахІ  
агвыргъбахъв йаквшвауата ауагІа жвпІара йгІалырхуаз

---

\* <sup>27:9-10</sup> ЙырамихІу 19:1-13; 32:6-9; Закъарыйа 11:12-13.



заджвы анбахта дГатиштхныс. <sup>16</sup> Ауди агІамта апны анбахта дтакІын зыхыыз рдыруз агІвычІвГІвыс Иисус Бар-Аба\*. <sup>17</sup> Ауди йГалцІла ауаГІа анГІайызза, Пилат дазцІГІатІ:

– Дызда йшвтахъу швыхъазла дГІасырхвитхныс: Иисус Бар-Аба йакІвма момкІва а-Нчва йГІалихыз ЗымГІвархъада-хІва йызпхъауа Иисус йакІвма?

<sup>18</sup> Ауди йдыруан ацныхчылра йГІалцІла Иисус йара дшГІайнапІыцІадыршваз. <sup>19</sup> Ауди акІвымкІвагы Пилат ахІаквымхаГІв чІварта даныквчІваз, ауди йпхІвыс уаГІа йзаГІалштиЙын йГІайдылрыхІвтІ: «ЗакІгы йзыуымхан ауди агІвычІвГІвыс цІабыргы, йахъа пхызла гІазаб ду збатІ сара Ауди йхъкъъачІвыла».

<sup>20</sup> Ауаса ашогъан хъадакви ахІбачви ауаГІа жвпІара аквдыргвышхватІ Бар-Аба йГІархвитхра йгы Иисус йщра йахІварныс.

<sup>21</sup> – Щта ауат агІвыджъ йрыуата йшвтахъуда швара швыхъазла йнаусцтхырныс? – дазцІГІатІ ашІыпІа унашвачпаГІв.

– Бар-Аба! – рхІватІ ауат.

<sup>22</sup> – Ауди асхъан йзысхара атахъыйа сара Христос-хІва йызпхъауа Иисус? – дазцІГІатІ Пилат.

ЗымГІвагы йацшІакІта йцІрытІ:

– АмшІджьуар дкІыддыркІылыргІатІ Ауди!

<sup>23</sup> – ЙачІвыйа Ауди чвгъарата йчпаз? – дазцІГІатІ Пилат. Ауаса ауаГІа жвпІара рахІагы быжь дула йцІрытІ:

– АмшІджьуар дкІыддыркІылыргІатІ Ауди!

---

\* <sup>27:16</sup> Бар-Аба – ари ахыыз йГІаныцІитІ «аба йпа». НапІлаГІвы-раквакІ рпны ахыыз Иисус Бар-Аба-хІва гъакІвым йшану, Бар-Аба-хІва акІвпІ. Бар-Аба-хІва йыпхитІ ауди а-Къвыргъан апны.

<sup>24</sup> Пилат закІгъи шизымчпуз, ауагІа жвпІара йгІа-рылалуаз ахІалъабалъыкъра йшалахІуз аниба, адзы гІайахвтІ ауагІа рпахъ йнапІква йджвджван йхІватІ:

– Швапшы швхъатала. Сара сгъкъванчамштІ Ари а-ГІвычІвгІвыс йща ахъазла.

<sup>25</sup> АуагІа зымгІва йырхІватІ:

– Ауи йща хІари хІсабикви йгІахІыквшвустІ!

<sup>26</sup> Ауаъа Пилат Бар-Аба дгІайырхвитхтІ, унашва йчпатІ Иисус дырбкъата, ауи амщтахъ амшІджъуар дкІыддыркІылхныс.

### *Аурым арыгІвчва Иисус гІазаб йхътырхитІ*

*(Мк. 15:16-20; ЙохІ. 19:2-3)*

<sup>27</sup> АрыгІвчва Иисус ашІыпІа унашвачпагІв йтыдз-сарыйа ддырцан, Ауи йгъагъара архъв шабгу гІазыр-ддатІ. <sup>28</sup> Ауи ддыртІлан хъахъквцІа чгІвыча къапщ-чІвагъьчІвагъькІ йшвырцІатІ. <sup>29</sup> АдзыхІв махъвквала йаларпаз ашвтракъакъа\* Ауи йхъарцІатІ, Ауи йагъьма напІыла алаба йдыркІын, йайхъыччауа йалагатІ, йпахъ щамхъаша йгылата йырхІвауа:

– ДбзатІ айахІудаква ЗымгІвархъада!

<sup>30</sup> Ауи йыквджвджвун ауат, алаба гІарахванта, ауыла Ауи йхъа йасуан. <sup>31</sup> Ргвква чІванацІыкІъара гІазаб йхътырхын, ауат Ауи йхъахъквцІа чгІвыча гІа-йшвырххын, Иисус Йара йчгІвычаква йшвырцІахын, амшІджъуар дкІыддыркІылхныс ддырцатІ.

---

\* <sup>27:29</sup> Ашвтракъакъа «венюк».

***Иисус амшІджьуар дкЫддыркЫлныс ддырцитІ***

*(Мк. 15:21-23; Лк. 23:26-31; ЙохІ. 19:17)*

<sup>32</sup> Ауат анГатшкІарыцІуаз дГарынйатІ ЩамГІвын-хІва йызхызыз Кирена йауаз агІвычІвГІвыс. АрыгІвчва ауи дазадырцалтІ аджьуар йгарныс. <sup>33-34</sup> Голгофа (ауи йГІаныцІитІ «Хъапахъ шЫпІа»)\* – хІва йызпхьуз ашЫпІа йанГІадза, аз зларчваз ачаГІыр йырттІ Ауи. МачІдзакІ дахъахван, ауи гЫйымыжвтІ Ауи.

***Иисус чІвымыгъла амшІджьуар дкЫддыркЫлтІ***

*(Мк. 15:24-32; Лк. 23:32-43; ЙохІ. 19:18-24)*

<sup>35-36</sup> Иисус амшІджьуар данкЫддыркЫл, арыгІвчва чІвы дрышвын, Ауи йчГІвычаква рхъа йахъаршахтІ\*\*, даргЫи Ауи дырчІапщаныс йчІватІ. <sup>37</sup> Иисус йхъахыла Ауи дызладыркъванчаз зныз амшІпщырцачкІвын кЫддыркЫлтІ: «АРИ ИИСУС, АЙАХІУДАКВА ЗЫМГІВАРХЪАДА ЙАКІВПІ». <sup>38</sup> Ауи йыцта амшІджьуарква йыркЫддыркЫлтІ ГІвтшГІащТІыхыГІвчвагЫи, азаджв Ауи йагъымала, азаджвгЫи Ауи йарма хъатала. <sup>39-40</sup> АмГІвайсыгІвчва йаГІвсуаз Ауи йзыгъбуан. Рхъаква дрыкацауа\*\*\*, ауат йырхІвун:

---

\* <sup>27:33-34</sup> Хъапахъ шЫпІа – тамамдзата «ХъабыгІв» гІанакІитІ. Йшабула, ауи атоба ауаса йзахызыз аквпшырала агІвычІвГІвыс хъабыгІв йъапшыз акІвпІ.

\*\* <sup>27:35-36</sup> Псалтир 21:19.

\*\*\* <sup>27:39-40</sup> Псалтир 21:8.

– Угвы йтанщтІ Уара аныхІварта алаурыхъваша-  
та, ауи хымшкІыла йуууыхвахныс! Ухъа хча, Уара  
а-Нчва Уи-Пазтын! УгІакІныщІ аджбуар!

<sup>41</sup>Ашогъан хъадаквагы, а-Хабза арыпхъагІвчвагы,  
ауагІа рахІбачвагы Иисус йылахъыччун.

<sup>42</sup>– Анахъанат апсра йачвихчун, – рхІвун ауат, – Йа-  
ра йхъа йхчарныс гъйылшум! Израиль ЗымгІвайыр-  
хъаду! Аджбуар дгІакІныщІыргІатІ Ауи, ауи агІан Ауи  
йызхъахІцапІ. <sup>43</sup>А-Нчва дйыквгвыгъун Ауи, ужвы  
а-Нчва Ауи дитахъызтын арыцхІагІа дгІалигаргІатІ\*;  
йхІвунщтІ Ауи «Сара а-Нчва Си-ПапІ» – хІва!

<sup>44</sup>Йара ауаса Ауи йыхв надыркъвуан Ауи йыцта  
амшІджбуарква йыркІыддыркІылыз агъычвагы.

### *АмиІджбуар йкІыддыркІылыз Иисус йпсра*

*(Мк. 15:33-41; Лк. 23:44-49; ЙохІ. 19:28-30)*

<sup>45</sup>АсахІат ацба йгІашІарышвта адгъыл шабгула ла-  
щцарахатІ, ауаса йнайтІ асахІат ажвбадза\*\*. <sup>46</sup>Йжвбахуз  
асахІат йнайгвгъауата Иисус дута дцІрытІ:

– Эли, эли, лема сабахтани?\*\*\* – (ауи йгІаныщІитІ:  
«Сара Сы-Нчва, Сара Сы-Нчва, йачІвыйа Уара сыз-  
гІанужъыз Сара?»\*\*\*\*)

<sup>47</sup>Аргваныта йгылаз зджъакІы ауи аныргІа йырхІватІ:

---

\* 27:43 Псалтир 21:9.

\*\* 27:45 Датшата йхІхІвапІта, ауыжвгІанчІви гІамтапхъадзашчала  
атшын асахІат ахпадза.

\*\*\* 27:46 Ауат ажваква Иисус арамей бызшвала йхІватІ.

\*\*\*\* 27:46 Псалтир 21:2.

– Ауи Ильйас дгІазшІититІ\*.

<sup>48</sup> Ауат дрыуата заджвы Ауи дизыгІвын, ашвым-гьар\*\* гІайахвын ачагІыр саркьа йтищын йалайыжтІ, ауи алаба йхъайцІан Иисус йййрыжвтІ. <sup>49</sup> Арахъарат йырхІвун:

– Зны швашІас, швгІай хІапшыпІ Ильйас дгІайта Ауи дгІайхчушма, момкІва дгыгІамиуашма.

<sup>50</sup> Иисус йатаркІвах дута дцІрын йпсы алцІтІ. <sup>51</sup> Ауаъа аныхІварта апрапса ахъахъы угІалагата ацІахъыдза гІвбата йакъвжватІ\*\*\*. Адгъыл цІсытІ, абыхъвква акъвцытІ. <sup>52</sup> Адамраква тшгІахъыртІытІ, йпсыз уагІа цІабырг шардагІв а-Нчва йгІабзайыргылхтІ. <sup>53</sup> Ауат адамраква йгІартыцІын, Йара Иисус дангІабзагылх амщтахъ акъала цкъа Иерусалим йталтІ, ауаъа ауат уагІа шардагІв йырбатІ. <sup>54</sup> Ацентуриони ауи йыцта Иисус дызчІапщузи адгъыл щцІсуаз, йгІаншуз зымгІва анырба, зджъара йгІанымхахуата йшван йырхІватІ:

– Ауи цІабыргыта а-Нчва Ди-Пан!

<sup>55</sup> ПхІвыс шардагІвгъи аъан ауаъа, ауат хъарачІвыла ауаъа йгІаншуз йапшуан. Ауахъ Галил йгІашІарышвта ауат Иисус йцІыхъва йтагыла йцун, Ауи йцхърагІауа. <sup>56</sup> Ауат йрылан Мария Магдалина, Мария, Йакъвыпи Усыфи ран, йгъи Забыт йпачваква ран.

\* <sup>27:47</sup> Арамей бызшвала ахъыз Ильйаси (Эли) ажваква «Сара Сы-Нчви» швабыжта йапшыта йбыжъгитІ.

\*\* <sup>27:48</sup> Ашвымгьар йгІаныцІитІ «губка».

\*\*\* <sup>27:51</sup> Ауи аныхІварта ауацІа прапса акІвын. Ауи йагІвнашун «Ацкъи» «Ацкъаква Рыцкъи» (швапшы: АтыцІра 26:31-35). Швапшы: Аджъутква 10:19-22.

### *Иисус йыцІауцІара*

(Мк. 15:42-47; Лк. 23:50-56; ЙохІ. 19:38-42)

<sup>57</sup>Хъвлапны амшІджьюар акІыдыркІылра ъакІвшаз ашыпІа дазгІайтІ Ариматея йауаз гІвычІвгІвыс байакІ, Усыф-хІва йыхыызта. АуыгЫи Иисус дйапхьагІвын. <sup>58</sup>Усыф Пилат йпны дцан Иисус йхъвади шгІайыр-тхуашыз дахІватІ. Пилат унашва йчпатІ ауи ахъвади йыртхныс. <sup>59-60</sup>Усыф ахъвади гІайахвын, квны асхъа цкъакІ акІвйыршан, абыхъв апны йгІатырчвыз адамра шЫц йтайцІатІ. Ауи анашылырта хІахъв дукІ апырайцІан, йаргЫи дджвыквылхтІ. <sup>61</sup>Мария Магдалини анахъани Марии адамра апахъ йшчІваз йгІанхатІ.

### *Адамра ахчагІвчва*

<sup>62</sup>Анахъани атшын, асабша атшазрыхІазырра амш амцтахъ, ашогъан хъадакви афарисейкви Пилат йпны йайзатІ.

<sup>63</sup>— ЗпІатІу дуу, — тшизынадырхатІ ауат ауи, — хІара йгІахІгвалашвахтІ ауи амцхІвагІв данабгаз йхІваз: «ХымшкІы анцІра Сара сгІабзагылхуаштІ». <sup>64</sup>Ауи йгІалцІла унашва чпа адамра хымшкІы йшырхчуш апшта, ауи акІвмызтын Ауи йапхьагІвчва гІайта ахъвади ргЫычныс йауаштІ, уацІыхъван ауат Ауи дшгІабзагылхыз ауагІа йрыларгуштІ. Ауи амц йапхъахуз амц йайчвазлуштІ.

<sup>65</sup>— АхчагІвчва нашвахв\*, — джъауап айтхтІ Пилат, — швцата йшыжвдыруа апшта йшвхча.

---

\* <sup>27:65</sup> Йа: «Швара ахчагІвчва швымапІ».

<sup>66</sup> Ауат цан ахІахъв амхІвыр аквырцІатІ, ахчагІв-  
чвагыи адамра йадзхъадыргылтІ.

### *Иисус йгІабзагылхра*

(Мк. 16:1-8; Лк. 24:1-12; ЙохІ. 20:1-18)

**28** <sup>1</sup>Асабша амштахъ, амчыбыжъ йапхъахуз амш  
ангІаталуаз шарпныта\*, Мария Магдалини  
анакъани Марии адамра йапшныс йцатІ. <sup>2</sup>ЙхІыхви-  
ту ймальяыкъ ажвгІвандла дъагІалбгІаз йгІалцІла,  
зынла мчыта адгъыл цІсытІ, ауи адамра дазцан, ауи  
йапыраз ахІахъв хъатакІла йрыгъажьтІ. Ужвы ауи  
дыквчІван амальяыкъ. <sup>3</sup>Ауи йквпшырала амачвысра  
дапшын, йчгІвычаква сышта йшкІвокІван. <sup>4</sup>АхчагІвчва  
ауи аъара йшван, йалакІазызын апсчва йрапшхатІ.  
<sup>5</sup>Амальяыкъ апхІвысква йрайхІвтІ:

— Швымшван, сара йыздыритІ швара амшІджьуар  
йкІыддыркІылыз Иисус швшизыпшгІауа. <sup>6</sup>Ауи ара-  
ъа дгъаам, а-Нчва Ауи дгІабзайыргылхтІ, пасата  
йшихІвуз апшта. Швцата Ауи дъащтІаз швапшы.  
<sup>7</sup>Ласылас швцата Ауи йапхъагІвчва йрашвхІв а-Нчва  
Йара апсчва дгІарылихта дшгІабзайыргылхыз, швара  
швапхъа Галил дшцауа. Ауаъа швара Ауи дыжвбуштІ.  
Ауи акІвпІ сара йшвасхІвыз.

### *АпхІвысква Иисус дырбитІ*

<sup>8</sup>АпхІвысква швауа, ауаса ауи йаццауата дара йгвыр-  
гъауа адамра ласыта йакъвыцІхтІ. Ауат гІврала йцатІ

---

\* <sup>28:1</sup>Аиудейква рпны амчыбыжъ амтшаша йгІашІарышвта йалагун.

Иисус йапхьагІвчва зымгІва ласыта йрархІвхныс.  
9 Зынла ауат дГарпылтІ Йара Иисус.

– Сальам швасхитІ, – йхІватІ Ауи.

Ауат Ауи йызцан йшапІква тшрыкІвдыршатІ, Йаргы квырмыш йзырчпатІ. 10 Ауаъа Иисус ауат йрайхІвтІ:

– Швымшван. Швцата Сара сащчваква йрашвхІв ауат Галил йшцуш. Ауаъа ауат Сара сырбуштІ.

### *Адин аунашвачпагІвчва ахчагІвчва рхвгІумІ*

11 АпхІвысква мгІва йыквыркІван хчагІвчваквкІ акъала йгІайта ашогъан хъадаква йгІаншаз зымгІва анрархІвх. 12-13 Ашогъан хъадаква ахІбачва йрайкъангъашын хачІвыта йырпыраз лырхтІ. Ауат арыгІвчва ахча шарда рыртын йрархІвтІ:

– ЗымгІвагы араса йрашвхІв: «Ауи йапхьагІвчва уахъынлата йгІайын, хІара хІъадзачваз Йара дыргъычтІ». 14 Ауи ашІыпІа унашвачпагІв йпны йнадзузтын, ауи хІйачважвапІта, йакІвым шванымйауата швуыс ахъваквыхІштпІ.

15 АрыгІвчва ахчаква нарахвын, йшрылабжъаз апшта йырчпатІ. Ауат йгІархъвыщыз йахъчІва йъагІадзазгы аджъутква гъагъата йрылапІ.

### *ХъваквцІара дудзда*

16 АжвизыгІв апхьагІвчва Иисус йъазихІваз Галил апны йаныргІалыз абыхъв йазцатІ. 17 Ауаъа ауат Иисус дырбан, Ауи квырмыш йзырчпатІ, ауаса азджьакІ гвыгІвбара гІарылашватІ. 18 Ауаъа Иисус ауат дрызцан йрайхІвтІ:

– АжвгІванд апынгы адгъыл апынгы Сара амчхъара\* зымгІва С-Аба йгІаситтІ. 19-20 Ауи йгІалцІла ауагІа-

\* 28:18 Амчхъара – апсуа ажва амчхара «власть» йгІашІхІкІгІатІ.



хъаква зымГва рпны швцата, Сара йсапхъаГвчвата йшвчпа. Сара йсапхъаГвчвахаз адзытщра йахышвщт Аба, а-Па, а-Нчва й-Псы рыхызла, швара йазыжв-бжъа ауат йдырхъйарныс Сара унашвата йшвзысчпаз зымГва. А Сара йанакГвызлакГгы сшвыцызлуштГ швара, агГамтаква зымГва алгандзыкГба.

## АглагвныргІвыга ажвар

*Ажвакъвыш* – бжъагажви уасаражври злу аглахІвахра айшыс.

*Апостол* – Иисус йгІалихыз, йаргвану йапхъагІвчва йрыуа заджву. Апостолта Иисус йгІалихыз жвыгІвыгІв йнадзун, ауат ажвыгІвыгІв Ауи йщтийгІвчва раКІвын.

*БагІал-Забул* – аджбын квайчІваква рхъада, иблис.

*АевнахІква тшырзыдырхра* – агІвычІвгІвыс йаратахъыраала йчпаз амыгІвхъгара, йылцІыз ахальатІ тшаназидырхуа, ауи йбзазара гвнахІ алахымкІва а-Нчва дйыцта йакІвшаныс анитахъу.

*А-Гвыргъахъв Хабар* – Евангелие; Инджбыль. Ари а-Хабар йгІанахІвитІ а-Нчва заджвы дшгІайщтийыз й-Хъара унашва ахъицІарныс. А-Нчва йгІайщтийыз агІвычІвгІвыс ЗымгІвайырхъаду Иисус йакІвпІ. А-Хъара йаланаКитІ Иисус а-Нчва йгІайщтийыз ЗымгІвархъада шйакІву йадгылуа ауагІаква зымгІва. Ауи акІвымкІвагъи швапшы Хабар Бзи.

*ГвишЫтс* – чвазгІва зхъуа, йырбзихах йамуа агІвычІвгІвыс.

*А-Гвыраква* – гІвыра 39 глазцІазкІуа йапхъахуз а-Библия йазкІкІрапІ ауат. Ауи йаланаКитІ Муса пигІамбар йгІвыра тынхаква (Таурат), Дауыт йпсаломква (Забур), апаштыхІ Сольман йажвакъвышква йгъи йапшым апигІамбарква ргІвыраква. А-Уасйат Ажвдза-хІва йапхъитІ ауи.

*ГвычІвгІвыс Па* – Христос йтитулква йрыуа заКІыпІ, ауи апигІамбар Данель йгІвыра йазцитІ

(Данель 7:13-14). Христос ауи атитул йанакІвызлакІгы йхъа йязынархата йгІайрысабапуан. Ауыла ауи гвынгІвырата йчпун Данель йгІвыра апны йгІазквчважвауа Йара шйакІву – Ауи ауагІахъаква зымгІва дшыр-Хъаду, Ауи й-Хъáра зынги йшапымкъбуш.

*Дауыт* – Израиль ауагІа йгІвыджъхуз рыпаштыхІ. А-ГІвыраква йшгІархІвауала, Дауыт быжъсквши цымызкІи руацІа ЙахІудашта (акъала хъада ХІеброн акІвын) дапаштыхІын, уацІыхъван сквш гІважви жвах руацІа Израильи ЙахІудашти йалакІу рпаштыхІыгІва (акъала хъада Иерусалим акІвын) дапаштыхІын. Ауи БетлехІем йауаз Йишай дипа айцІбан. А-Нчва ауагІа йыргвгыгъатІ йанакІвызлакІгы Дауыт йтынха шйакІвызлуш Израиль йапаштыхІта йгылуаш.

*Динарий* – ахча хъзыпІ, ачрын мышкІы йгІайынхуз гІацІанакІитІ.

*Драхма* – грек ахча хъвашапІ.

*Джъын квайчІва* – адунай анахъани ахъата апсауышвхІа чвгъа. Аджъын квайчІваквва иблис къвырльыкъвъ йзызхауа инсанпІ, зынзамыза ауат агІвычІвгІвыс рунашва дацІарцІитІта, дара йыртахъу ауи йдрычпитІ.

*Джъуар* – Аурымква щра зквырцІуз агъыччва, амуртатква йги атшгІащтІыхыгІвчва амшІ джъуар йкІыддыркІылуан. Ауи зымгІва рацКІыс ныбыжъхІванра мчы злаз псран. Зынзамыза аурымква щра зквырцІуз ауагІаква азадырцалуанта, амшІ джъуар ахъвква йъарщуашыз ашІыпІадза йддыргун. Аджъуар акър-истанра йадамыгъахатІ IV асквшышв агІан. Ауи агІан амшІ джъуар зхІаквым рхуз ауагІаква рщра апны йгыгІадымрысабапхуазтІ.

*Адзытщра* – агІвычІвгІвыс адзы дтщра йапщылу аритуал, ауи аргамта агвнахІква тшырзыдырхра йа-квшахІатхитІ.

*Адзытщра ахъыщтра* – а-Къристан кълиса апны йапхъахауа йгъи йхъададзу ацІас. Адзытщра ахъыщтрала агІвычІвгІвыс Христос дййдгылитІ.

*ЖвгІванд* – а-Нчва йчІварта-гыларта ъану, ажва «а-Нчва» атарала запыт йгІадрывабапитІ.

*Иблис* – ашитанква рхъада йыхъыз, ауи а-Нчва дйагъапІ йгъи аджъын квайчІваква друнашвачпагІвпІ. БагІал-Забул-хІвагъи йыпхъитІ ауи. Ауи йаццауата йашІшвырпшы шитан.

*ЙхІыхвиту* – АтакІра шарда рпны йщцІасхазла ауи ажва а-Нчва Муси Израиль абзазагІвчви тшызладйырдырыз ХъзыпІ (АтыцІра 3:14-15), ауи ахІваща тамам хІара йгъхІыздырам. А-ГІвыраква рпны апигІамбарква ажва ЙхІыхвиту згІадрывабапуа Израиль ауагІа р-Нчва анахъанат ауагІахъаква рымц нчвахъвыраква дрыладмыргІващарныс ахъазла акІвпІ.

*Къвырман* – Израиль абзазагІвчва а-Нчва ахІайуанква къвырманта йзырщуан, ахІайуанква къвырманта йызщуаз ашогъангІвацаква ракІвын: ауат ахІайуан рщуан, уацІыхъван ахІайуан йырщуаз йауата хъвыкІ йа ауи шабгаз акъвырманщырта апны йырбылуан, йгІанхуз ажъы ашогъанкви ауагІакви йырфа йауан. А-Нчва йхІвун акъвырман йара шІыпІакІ апны йщра шатахъыз: Иисус йыгІамта агІан акъвырман аныхІварта апны йырщуан. АхІайуанква ракІвым-кІва къвырманта йгІаргуан ачІахъва, ачагІыр, амас-хва шша, йапхъахауата йгІашІырхуаз ашвыркава. Акъвырманква гъапшымызтІ, къвырманипхъадза

йалкІгІу йара амагІны аман: къвырман а-Нчва йыхъызла йыршуан рыгвнахІква ршвахныс ахъазла, а-Нчва йшизыразу гІадырбарныс ахъазла. Ауи йаппшыз акъвырман аныршуаз а-Нчви агІвычІвгІвыси йацчауазшва йгІаныцІуан.

*Къвырманщырта* – къвырман ъаршуаз, а-Нчва согІа ъайыртуаз ашІыпІа.

*ЛевиргІа* – Израиль ажвыгІв жвларакІ йрыуа закІын, адин уысква рыдынхалра апны ашогъанква йырцхърагІарныс а-Нчва йазалихтІ.

*Маджъуси* – йджъутым ауагІаква араса йрыпхъун.

*Мальаъыкь* – ангел; адунай анахъани ахъата аинсан цкъа, а-Нчва йпны къвырлбыкъв йхитІ, а-Нчва йажва гІазирыгта йгІайщтийыз гІаныцІитІ.

*Миля* – миля, 1,5 километр аъара газцІазкІуа аурым швага.

*Нчва* – АгІвыра цкъаква ратакІра апны ХІгІазшаз йыхъыз гІазырбауа ажва атахъыпІ. Абаза бызшва йанбызшва байазара, хІара йшаквхІыргылтІ хІатакІра апны анахъанат абызшваква йгІархъшаз ажваква АлахІ (агІарып бызшва) йгъи Бог (урышв бызшва) гІахІымрысабапырныс. Ауат ртарала хІара йгІахІрысабапитІ абаза бызшва йара йачІвдзу ажва Нчва, ага ауи апхъанчІви заман агІан амаджъусира йапшылазтынгъи. ХІатакІра апны ауи ажва ХІгІазшаз гІаныцІитІ.

*А-Нчва й-Хъáра* (а-Нчва й-ПаштыхІыгІва, а-ЖвгІванд а-Хъáра) – А-Нчва й-Хъáра йгІанарбитІ а-Нчви ауагІакви разазаъаша. АуагІаква а-Нчва дара р-ПаштыхІ йапшта дырпхъадзата, ауи амщтахъ ауаса йзаъата йбззарныс ауитІ. Ари адунай апны а-Хъáра гъабгазлушым Иисус

дІахъынхІвыхынцІкІа. Ауаса а-Нчва й-Хъара ауи апхъахъкІаала йаъазлуш йгъахъазым, ауи йъакІв-ызлакІгъи йаъапІ ауагІаква а-Нчва йгІайщтийыз ЗымгІвархъада Иисус йъайыдгылуа.

*НыхІварта* – Храм; Иерусалим апны а-Нчва йт-дзы цкъа.

*ПасахІ* – Пасха, аджътквa ркалендарь апны рахІа мгІан ду зму мшыпІ. Ауи атшын ауат йгІаргвалашвахитІ а-Нчва руагІахъа гІащаквижъта Мсыр йшгІати-дахыз. Апсуа бызшва апны Амшап «Пасха».

*Псы* – агІвычІвгІвыс йъапІкътлапІккъва зымгІва йрыуам ахъвы.

*А-Псы Цкъа* – а-Нчва й-Псы.

*Сабша* – аджът ажва шаббат йгІахъшахъыцІгІ, йгІаныцІдзауала «йбыжьбахауа амш». Ауи а-Нчва аджътквa йырзичпаз аунашва апкъ йтата тшпсцара мшыта йгъи гвыргъахъв мшыта йырпхъадзитІ. Абаза сабша аджът бызшва йгІашІыркІгІаз ажвапІ.

*Саддукей* – адин унашвачпагІвчва ргвып. Ауатгъи политика хъгал рыман. Ауат агІвычІвгІвыс йгІабзар-гылхра йгъазхъарымцІузтІ, йгъи ауи ауысла афарисейква йрамакІуан.

*Саркъа* – чагІыр чвкъа, урышвла «уксус».

*Синагога* – а-Нчва йажва йаздыргІвныс йазалху аджътквa райзарта.

*Талант* – ашвага, килограмм 35 раъара гІацІана-кІитІ.

*Тетрарх* – аурым адгъылшта унашвачпагІв, ауи йчынла аимператор йацкІыс днакъвын.

*Фарисей* — адин унашвачпагІвчва ргвып. Ауат багъята а-Уасйат Ажвдза ахабзаква йрыджІылан, агІвычІвгІвыс йгІабзаргылхра йазхъарцІун, ауи ауысла асаддукейква йрамакІуан.

*Хабар Бзи* — швапшы а-Гвыргъяхъв Хабар.

*А-Хабза* — а-Нчва Муса пигІамбар йзагІайштита йгІахІитыз а-Хабза, урышвла Закон Божий.

*А-Хабза арыпхъагІе* — Муса й-Хабза бзита йыздыруаз агІвычІвгІвыс. Ауи а-Хабза ахъигІывылгІун, ауи ййырдыруан, ауи йгІаныцІуи йшгІаурысабапуаши щаквйыргылуан, ауат йрыццауата а-Хабза ауагІа йдйырдыруан. АйахІуда жвлара рпны а-Хабза арыпхъагІвчва пІатІу ду рыквырцІун, йгъмачІымызтІ ауат мчхъарата йрымаз.

*Христос (грекла); МашиахІ (джьутла); МасихІ (Іарыпла)* — йгІаныцІдзауала «йызхъырщыз» (АпхъанчІви Израиль апны акъвырльыкъвхара йапщылаз ашогъанква, апигІамбарква йгъи апаштыхІква амасхва шша рхъырцуан). А-Нчва апигІамбарква йгІарайхІвын аджъутква йыргвыгъатІ адгъыл дшгІайштиуаш МашиахІ — Израиль ауагІа гІазхчуш йгъи йанакІв-ызлакІгъи адгъыл ауагІахъаква унашва рхъызцІуш ЗымгІвархъада. Иисус йыгІамтаква рагІан аджъутква йакврыгъвгъвата а-Нчва йызлагІайыргвыгъаз а-ПархвитыгІв йгІайра йазпшуан.

*АхІаквымхара Амш* — а-Нчва ауагІаква йрыквихауа йцІыхъвахауа ахІаквымхара, ауи мурадта йамапІ агІвычІвгІвыс цІабыргкви агвнахІчкви гІарыбергъыльра, агІвычІвгІвыс цІабыргква рыртшхъвагаква гІарыбергъыльра, агвнахІчквагъи тазыр рыквцІара. Амсылманква рпны Къаймат Амш. Урышвла Судный День.

*ЙхІаракІу ашогъанкъвырльыкъвхагІв* — аджътквара шогъан хъада. А-Хабза апкъ йтагылата ауи азаджв йакІвын цІасквакІ зырхъйарныс зылшуз, ажва ахъазла, аныхІварта ауацІа рыцІа йцкъаз апещ йнашылныс йахвитыз ауи йхъазын.

*Центурион* — урым арыгІвта швгІвы рхъада.

*Цион* — Иерусалим ъаныргІалу апны аныхІварта кзвгылу быхъвыкІ йахъызпІ.

*Цкъа* — ари ажвала йапхытІ йазалхта а-Нчва йы-хъазла йдыркІыдаз зымгІва: а-НыхІварта, а-Нчва йзалху акъвырльыкъвхагаква, а-Нчва квырмыш йзызчпауа ауагІаква. Ауат ракІвымкІвагъи ауи ажва йгІаныцІитІ ахъатачІв цкъара хІаракІи агІвычІвгІвыс йгви йпси рыргІапсца пшдзи.

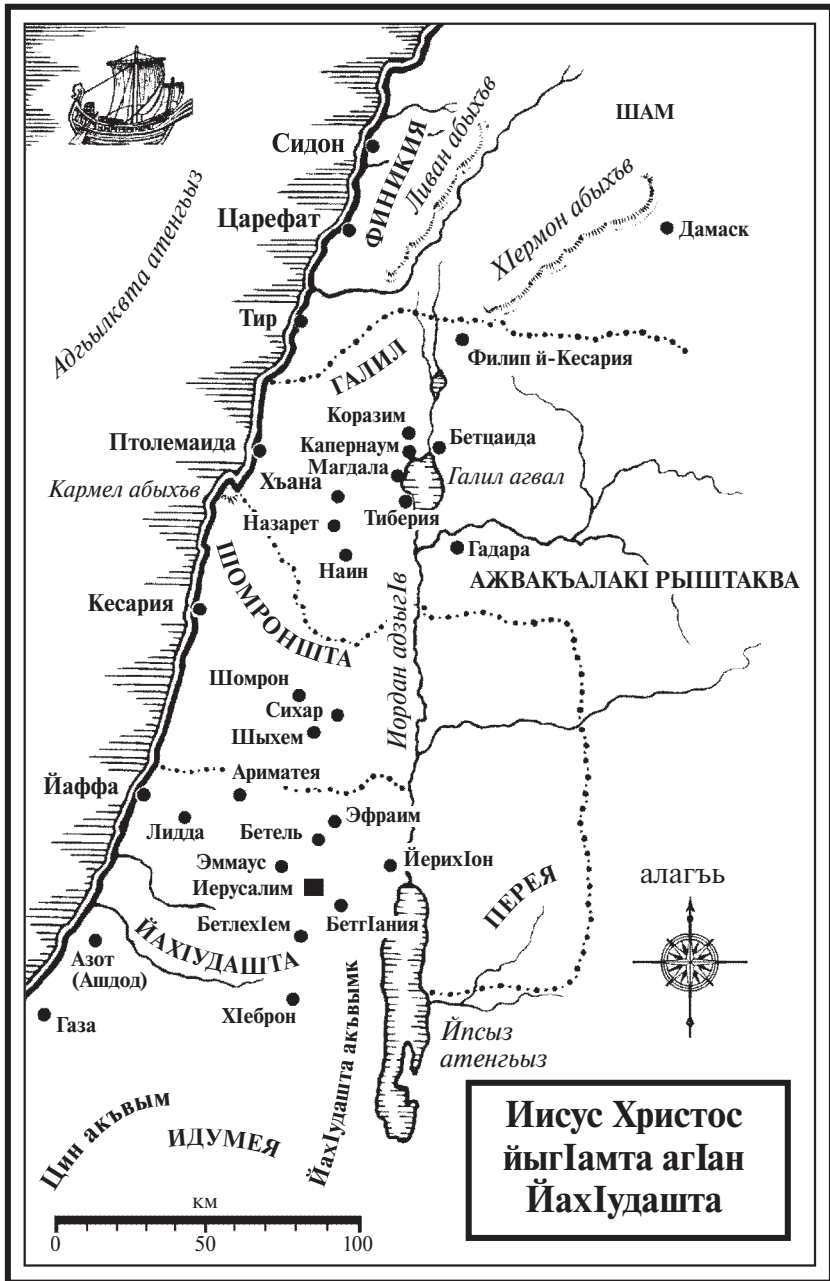
*Шитан* — швапшы иблис.

*Шогъан* — а-НыхІварта къвырманта йырщуашыз гІадызгалуаз, анахъанат аборчквара зырхъйуз адин къвырльыкъвхагІв. ХІарун йтынхачва йырхъазын йшогъанхуз. Ашогъанквара унашва рхъицІун ашогъанхъада.

*Шомрон* — 1) Иерусалим алагъ хъатала йаныргІалу акъала; 2) араѡа йтабзауз йызларыпхъуз. Ашомронквара аджътквара агъара рызбъан.

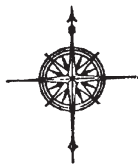
*ШвахчІвгІазкІкІгІвы* — аурым империя ахъазла ашвахчІвквара гІазыкІуаз, ауагІа ауат рчвымыгъын.





# Иисус Христос ыҕаҕамта аҕан Иерусалим

алагъь



Антоний йыкыала

Гатцемани

Голгофа

Ныхыварта

Сольман  
йколоннада

Театр

Ирод  
йтыдзарыйа

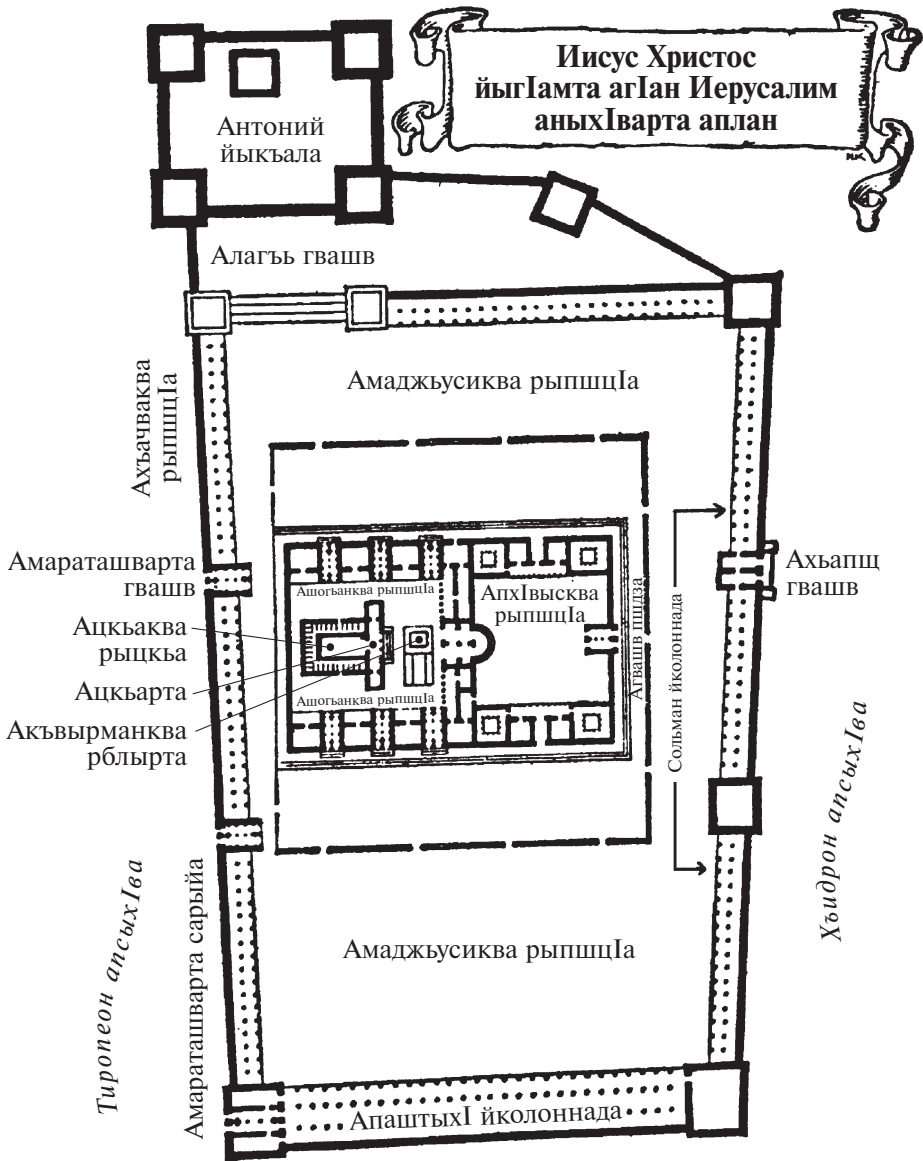
Хыдрон апсыхыва

Амасхва ичхъа

Иерихтон иазыауа

Шилуа  
атшкыварта

Хином апсыхыва





Назарет апны а-Нчва дгІазрийыз а-Цкъа лдзыхъ  
Йапхъахауа ахъа йапщылапІ



Иисус йпигІамбаражва йъайхІвата йырпхъадзаз абыхъв  
уанхвынгылра Галил атенгъыз аквапшыра  
Йхвбахауа — йбыжьбахауа ахъаква йырпщылапІ



Галил ащхъа Хермон абыхъв алата  
Йжвибыжьхауа ахъа йапщылапІ



БетГания апны ЩамГвын гІвшІыпс йтдзы акыптаражквва  
ЙгІважви цбахауа ахъа йапщылапІ

## Оглавление

Апхъажва .....	3
А-Библия гІвыраква рыхъызква абазали урышвли .....	5
Матай йахъыла а-Инджбыль .....	9
АгІагвныргІвыга ажвар .....	145
Акартаква .....	153
Асуратква .....	156